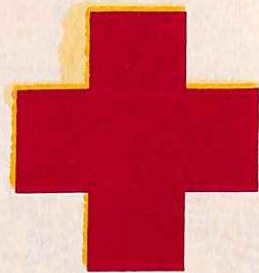
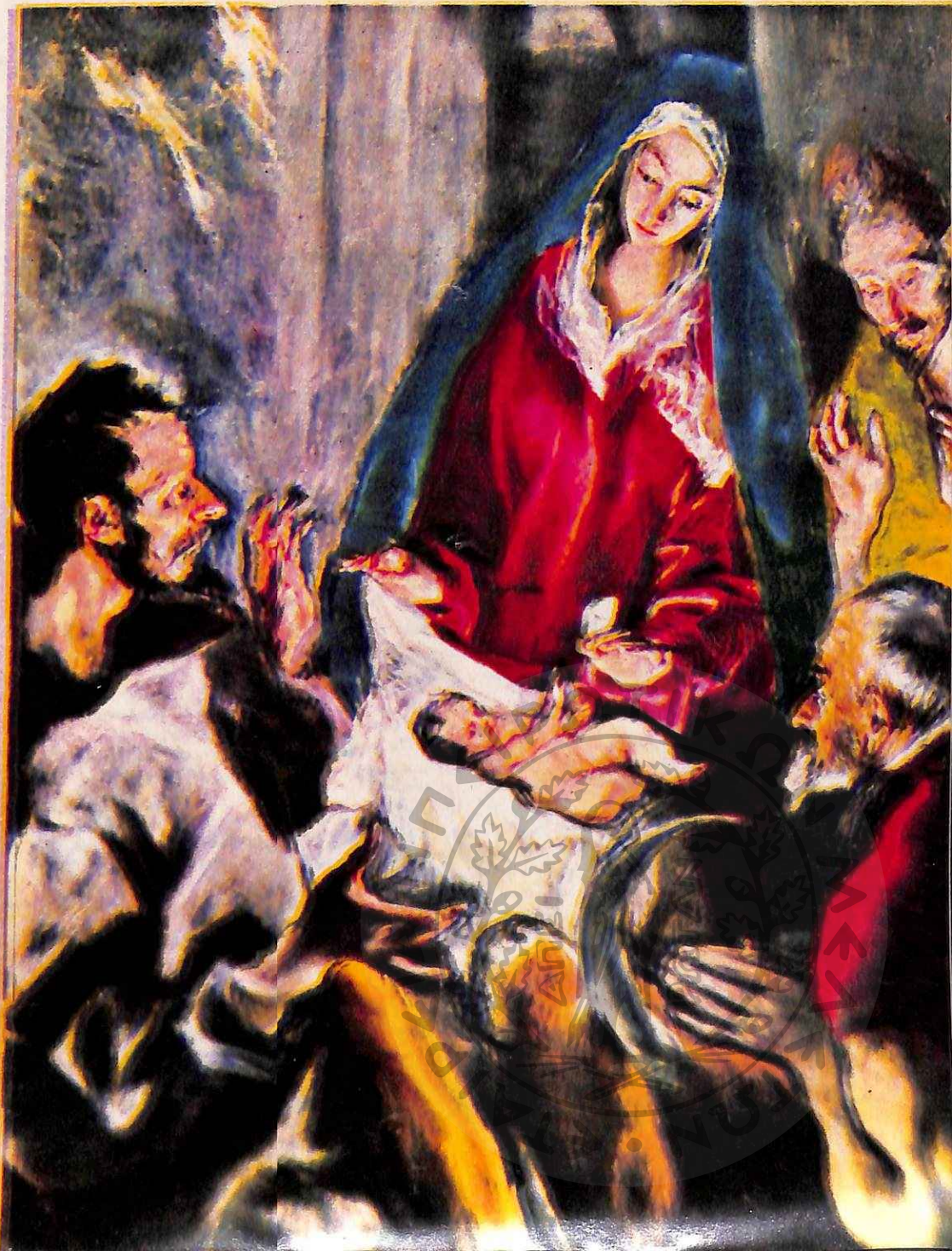

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1977

Χριστούγεννα

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι: ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ταού-ρά-νια ευν-νε-φο-ντυ-μέ-να τό-χιό-νι-εκέ-πα-σε-τη-γῆ
Ξυ-πνούν-οἱ-άν-θρῶ-ποι-ευ-τυ-χι-ομέ-νοι-χτυ-πᾶ-ἤ-κα-μᾶ-να-χα-ρω-πῆ-
καὶ-ἐτό-νιο-γέν-νη-τοῦ-παρ-θέ-να-παι-δί-της-ἐκύ-βει-μέ-στορ-γῆ.
ἐτό-πέρ-α-τα-ἐτὴν-οἱ-κου-μέ-νη-χα-ρᾶς-μη-νύ-μα-τα-νὰ-πεῖ-
Δαν-τέλ-λες-οὐ-τε-καὶ-γεν-τό-νια-δὲν-τοῦ-ἐτο-λί-ζουν-τῇ-στρω-μνῇ
Ταού-ρά-νια-τῶ-ρα-φω-τι-εμέ-να-ἄσ-τρο-χρυ-σό-ετέλ-νουν-ἐτὴ-γῆ
μό-νο-ἡ-τῆς-ἐτέ-ρης-τά-κα-ἑρό-νια-κρε-μᾶ-ἡ-ῥά-χνη-τό-πα-νί-
καὶ-ἐτό-νιο-γέν-νη-το-ἡ-παρ-θέ-να-παι-δί-της-ἐκύ-βει-μέ-στορ-γῆ.

Τὰ οὐράνια συνεφοντυμένα,
τὸ χιόνι σκέπασε τὴ γῆ
καὶ στὸ νιογέννητο ἡ Παρθένα
παιδί της σκύβει μὲ στοργή.

Ξυπνοῦν οἱ ἄνθρωποι εὐτυχισμένοι,
χτυπᾶ ἡ καμπάνα χαρωπή,
στὰ πέρατα, στὴν οἰκουμένη
χαρὰς μηνύματα νὰ πεῖ.

Δαντέλλες, οὔτε καὶ σεντόνια
δὲν τοῦ στολίζουν τὴ στρωμνὴ
μ' ἀπὸ τῆς στέγης τὰ καρδόνια
κρεμᾶ ἡ ἀράχνη τὸ πανί.

Τὰ οὐράνια τώρα φωτισμένα
ἄστρο χρυσὸ στέλνουν στὴ γῆ
καὶ στὸ νιογέννητο ἡ Παρθένα
παιδί της σκύβει μὲ στοργή.

ΜΙΧ Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΗΘΛΕΕΜ

Χριστέ μου, δός μου στοὺς σεισμούς,
στὶς τρικυμίες τοῦ κόσμου
πάντα νὰ στέκω ἀτράνταχτος,
καὶ νᾶναι ὁ λογισμός μου
τὸ φῶς ἀπὸ τὸ μυστικό,
πού χύνονταν ἀστέρι,
δταν γιὰ Σένα, στὴ Βηθλεὲμ
τοὺς μάγους εἶχε φέρει.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

«ΚΑΓΩ ΕΛΘΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΩ ΑΥΤΩ»

Γιὰ τὴν Ραμὰ ξεκίνησαν οἱ Μάγοι
καὶ στὸ μυαλό τους φτερουγίζει ἡ σκέψη
πῶς λειώσαν τῆς καρδιάς τοῦ Ἡρώδη οἱ πάγοι,
ἀφοῦ ἄλλου βασιλιᾶ ἐτοιμάζαν στέψη.
Ἦταν Ἡρώδης πονηρίας ἡ ἀρπάγη,
κοιμίζοντάς τους, τὸ Μικρὸ νὰ κλέψει,
δειλία, φόβος, αἱματα πελάγη,
ἡ πόθος: δάφνη ὁ γέροντας νὰ δρέψει;

Στῶν Γραμματέων τί τὸν νοῦ κρυβόταν,
στὸ βάθος τῶν ἀλύγιστων ματιῶν τους,
καθὼς Προφῆτου ἡ ἀπάντηση δινόταν;

Ὅμως γιὰ τῆς ἐρήμου τοὺς Ἀρχόντους
σκέψεις φυγάτες, τοῦτα, τὸν σκοπὸν τους
ψηλὰ ζητοῦν, καὶ «ἰδοὺ ὁ ἀστήρ» φαίνονταν.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Μπόρα, χιονοστρόβιλο, παγωμένη ἡ νύχτα
φοβερίζουν τὰ στοιχεῖα πάνω ἀπὸ τὴ γῆ
φοβερίζει ὁ χαλασμός, κ' ἡ φωνὴ πού ἀλύχτα
σὲ σκοτάδι δόλομαυρο τώρα ἔχει πνιγεῖ.

Τρόμος, θλίψη, ἀπόγνωση τὶς καρδιὲς σπαράζει,
μίσση καταλυτικά, πόλεμοι, θυμοί...
Κι ὅμως, κάπου Ἀνατολή, δὲς θαμποχαράζει,
κάποιο Ἀστέρι πρόβαλε κι οὐρανοδρομεῖ.

Μέσ' ἀπὸ τὰ σύνεφα, μέσ' ἀπὸ τὰ μίσση
δρόμο ἀχτινοδόβολο δείχνει στοὺς σοφοὺς:
τὴν Ἀγάπη! Κ' οἱ καρδιὲς ἔχουνε γεμίσει
τρυφεράδα ἀνείπωτη, λογισμούς κρυφούς

γιὰ ἓνα Βρέφος – σύμβολο πού 'χει σ' ὅλους γίνει
καὶ σκορπᾷ ἀγνότητα, καὶ σκορπᾷ στοργή.
Μύρια χεῖλη τραγουδοῦν «Ἐπὶ γῆς Εἰρήνη».
Καλοσύνη ἀπλώνεται, σιγουριά στὴ γῆ.

ΕΥΓ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - ΠΕΤΡΩΝΔΑ
Παιδαγωγός

Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυρίτες

Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ

Παιδάκια μου,

Τὴν Καρολίνα τὴ συναντήσαμε τὸν περασμένο Ὀ-
κτώβριο γυρίζοντας ἀπὸ ἓνα ταξίδι. Προχωροῦσε
ἀργὰ στὴ μέση τῆς ἀσφάλτου γιὰ νὰ περάσει στὴν
ἀπέναντι μεριά. Δὲν περνοῦσε δίωξ ἀπὸ τὶς γραμμές
οὔτε ἀπὸ τὸ πράσινο φῶς. Ἦταν μιὰ ἀτακτικὴ πολίτης.
Γι' αὐτὸ χρειάστηκε ἓνα ἀπότομο φρενάρισμα τοῦ αὐ-
τοκινήτου γιὰ νὰ μὴ βρεθεῖ κάτω ἀπὸ τὶς ρόδες του
γραφώντας ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς ἓνα ἄδοξο τέλος: «Ἐν-
θάδε κεῖται ἡ Καρολίνα πού δὲν πρόσεχε τὰ σήματα
τῆς τροχαίας».

Ξέχασα ἀλήθεια νὰ σᾶς πῶ τὸ βασικότερο: ὅτι ἡ
Καρολίνα ἦταν μιὰ χελώνα, καλλονή, ὅσο καλλονὴ
μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ χελώνα. Τῆς συστηθήκαμε καὶ
τῆς προτείναμε νὰ πὴν πάροουμε μαζί μας. Δὲν ἔδειξε
οὔτε νὰ θέλει, οὔτε νὰ μὴ θέλει γιατί εἶχε κρημμένο
τὸ κεφάλι της στὸ καϊνικό της. Ἐμεῖς αὐτὸ τὸ πῆρα-
με γιὰ ἓνα ντροπαλὸ «ναὶ» καὶ τὴν βάλαμε στὸ αὐτοκί-
νητο, ἀφοῦ πρῶτα τῆς ἐξηγήσαμε ὅτι θέλαμε τὸ καλὸ
της καὶ μόνο τὸ καλὸ της, ὅτι στὸν κῆπο μας θὰ ἔβρι-
σκε καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα κι ὅτι θὰ ἦταν χαρὰ γιὰ
μᾶς νὰ τὴν ἔχοιμε φίλῃ. Τὴν ἴδια κῆλος στιγμὴ ἐγι-
ναν τὰ βαπτίσματα ἡ χελωνίσσα πῆρε τὸ ὄνομα «Κα-
ρολίνα». Αὐτὸ μᾶς ἤρθε ἐκείνη τὴ στιγμὴ, αὐτὸ τὸ
ὄνομα τῆς δώσαμε.

Στὸν κῆπο τὶς πρώτες μέρες δοῖκε τὴ βολὴ της.
Ἐτῶγε καλὰ, ἔμαθε τὰ κατὰ τόπος καὶ ἔκανε ἀπογευ-
ματινὲς συνήθως ἐμφανίσεις, πολλὰ κοινὰ ντυμένη καὶ
βασικά πολὺ εὐχαριστιμένη. Θὰ μοῦ πεῖτε: «Πῶς
τὸ ξέρετε; Σᾶς τὸ εἶπε;» Ὁχι. Ἀλλὰ ὅταν εἶναι κα-
νὲς εὐχαριστιμένος φαίνεται ἀκόμα κι ὅταν εἶναι
χελώνα.

Μετά, ἐντελῶς ξαφνικὰ ἡ Καρολίνα χάθηκε. Ξε-
φανίστηκε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ... κῆπου. Εἶπαμε νὰ
βάλουμε στὶς ἐφημερίδες μικρὴ ἀγγελία. «Χελώνα,
πού ἀκούει στὸ ὄνομα «Καρολίνα» ξεφανίστηκε. Ὁ-
ποιος τὴ βρεῖ ἄς τηλεφωνήσει στὸ τηλέφωνο ταδε καὶ
θὰ ἀμειρωθεῖ. Δὲν τὸ κάναμε ὅμως. Ὁχι ἀπὸ τοῖς-
γουνιά. Οὔτε ἀπὸ ἀμέλεια. Γιὰ τὸν ἀπλοῦστατο λόγο
ὅτι ἡ Καρολίνα μας κάπου βολέυτηκε γιὰ νὰ κοιμη-
θεῖ τὸ μεγάλο της ὑπνὸ, τὴ χειμερία της νάρκη δὲς
λένε τὰ διβλία τῆς φύσεως. Τὴν ὅρα πού ἐγὼ πάω
στὴ δουλειά μου κ' ἐσεῖς στὸ σχολεῖό σας, αὐτὴ ρο-
χαλίζει κι ὀνειρεύεται τὰ μαρουλόφυλλα καὶ τὰ σκου-
λήρια τοῦ κῆπου. Ἀντὶ Καρολίνα καὶ ἔτσι τὴν
ἄνοιξη! ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΞΕΩΝ

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΤΙΚΗΣ
ΔΩΡΕΑ 1 Τ. 3081α
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36199

ΤΑ
ΔΩΡΑ

Οι μέρες που έρχονται είναι για πολλούς ανθρώπους μέρες αγωνίας. Έχω μια γνωστή κυρία, ή όποια σε κάθε παρόμοια περίπτωση μεταχειρίζεται την έκφραση της συμφοράς. Λέει: Οι γιορτές που... έπέρχονται.

Είναι βλέπετε το μέγα βάσανο των δώρων. Και είναι ένας κόσμος που χάνει όλη τη χαρά της γιορτής απ' αυτή την έγνοια: Τι δώρο να κάνει κανείς στους δικούς του. Και εφ' όσον μὲν πρόκειται για πρόσωπα με τα όποια συνδεόμθα με πραγματικούς αισθηματικούς δεσμούς, ο δισταγμός μας είναι αν το δώρο που τους διαλέξαμε θα τους δώσει την ευχαρίστηση που θέλουμε, ή ανατολίτικη παράδοση, κάθε φορά που έβλεπε να του έρχονται δώρα, έκλαιγε γοερά, λογαριάζοντας τα νέα οικονομικά βάσανα που έφορτάνετο για την ανταπόδοση.

Και όμως, ή χαρά του δώρου είναι από τις πιο φίνες ικανοποιήσεις που μπορεί να δοκιμάσει ή ψυχή μας αυτές τις συγκινητικές μέρες, που μᾶς ξανακάνουν παιδιά. 'Η χαρά για κείνον που δίνει, ή χαρά για κείνον που παίρνει. Φτάνει να μοσκοβολᾷ από αγάπη με να τους κάνουμε. 'Υπάρχει όμως ένα πλήθος ανθρώπων που έχουν να κάμουν και άλλου είδους δώρα: «Τὰ δώρα των υποχρεώσεων». Είναι δηλαδή μια γελοία κατά βάθος κοινωνική σύμβαση αυτά τα δώρα και ανταλλάσσονται έναντι ισοτίμων δώρων, ή υπηρεσιών κατά τη μέθοδο του «κλή-ριγκ». Φόβος και τρόμος κατέχει τους δυστυχισμένους δωρητάς αυτής της ειδικότητας. Πρόκειται βλέπετε για μια πράξη ευγένειας

κοινωνικής, που είναι απογουμένη από κάθε αισθηματική ζεστασιά και υπόκειται σε κριτική και κυρώσεις, όπως ξαφνα οι διεθνείς τύποι που κανονίζουν την επίσημη απόδοση τιμών.

Έρχεται ένα ξένο πολεμικό και ο ναύαρχος χαιρετᾷ το ελληνικό φρούριο με τόσες κανονιές όσες όρλζει το πρωτόκολλο. Το φρούριο πρέπει ν' απαντήσει με επίσης καθωρισμένον αριθμό εκπυρσοκροτήσεων. Μία σου και μία μου. 'Αλλιώς κινδυνεύει να δημιουργηθεί διπλωματικό επεισόδιο. Είναι σὰ να λέμε σε κάποιον: Θα σᾶς χαιρετήσω βγάζοντας το καπέλο μου ως κάτω, με τη συμφωνία πώς και σεῖς θα κατεβάσετε το δικό σας ως το ίδιο σημείο ακριβώς. Στο βάθος δεν υπάρχει τίποτε άλλο από τον ψυχρόν υπολογισμό και την έλλειψη κάθε πραγματικού ενδιαφέροντος. Και στις γιορτές υπάρχουν ένα πλήθος δυστυχισμένοι άνθρωποι, που επί έβδομάδες τρώγονται μ' αυτή την έγνοια. Είναι άραγε αυτό που πρέπει; Τι θα πούν τάχα με το δώρο μου; 'Εν τῷ μεταξύ είναι όλο πίκρα και χολή στις κρίσεις τους για τα δώρα που έλαβαν.

— Δεν θυμάσαι και κείνο το άνθρωπάκι που μᾶς στείλαν πέσει! Μια παλάντζα, και μᾶς την πρόσφεραν για πράγμα αρχαιολογικής αξίας.

Είναι όλη ή ψυχική φτώχεια που χαρακτηρίζει τις κοσμικές σχέσεις και τους συμπεριφορολογικούς συνδυασμούς. Δίνουν για να πάρουν. Και περιμένουν το δώρο τους, βλοσυροί και πικρόχολοι. Αυτούς τους χαριστάδες τους ήξερε πολύ καλά ο θρυλικός Να-στρεδίν Χότζας, ο όποιος, όπως

αυτή ή προσφορά και να μὴ της λείπει ή έγκαρδιότητα και το στοιχειώδες γούστο. Είναι αλήθεια πώς χρειάζεται κ' ένα μικρό πο-σόν διαισθήσεως για να ξέρουμε να κάνουμε ένα μικρό ή μεγάλο δώρο. Όλο το μυστικό είναι να μαντέψουμε κάπως τις προτιμήσεις των αγαπημένων μας. Το έδεωδες θα ήταν να βρούμε κάτι που να το χαίρονται συχνά, αν είναι δυνατόν αδιάκοπα. Έτσι το δώρο τους φέρνει σε συνεχή επαφή με την αγάπη και την εκτίμηση μας που το προκαλεί.

Τὰ ακριβὰ παιχνίδια για παιδιά: να ένα μεγάλο λάθος των χαριστάδων. Αυτά είναι καλὰ μόνον εκεί που εξυπηρετούν κοσμικές σκοπιμότητες ή κοινωνικές υποχρεώσεις που δεν έχουν σχέση με την αισθηματική μας ζωή. 'Αλλιώς δεν υπάρχει μεγαλύτερη παρεξήγηση της σκοπιμότητας του παιχνιδιού και της αποδόσεώς του. Το παιδικό παιχνίδι πρέπει να είναι φτηνό. Διότι το παιχνίδι είναι προωρισμένο να φθαρεί γρήγορα. 'Η γοητεία του είναι μέσα στο εφήμερό του ακριβώς. Πρέπει να πέσει ενδόξως στα χέρια του παιδιού. Αυτό θα πει πρέπει να τσακιστεί πάνω στο παιχνίδι. Ένας καραγκιόζης όμως στερεός σαν ρομπότ και αιώνόβιος, είναι πένθιμος όσο και μια μούμια της Αιγύπτου. 'Αντίθετα, ένα δώρο μας χρήσιμο πρέπει να είναι απολύτως καλής ποιότητας. Στερεό και φινό.

Κυρίως εκείνο που θα μᾶς βοηθήσει στην έκλογή είναι να μπορέσουμε να βάλουμε αν είναι δυνατόν στη θέση μας, την ώρα που το διαλέγουμε, εκείνον που πρόκειται να το δεχτεί. Δεν θα ξεχάσω ποτέ μου την απογοήτευση που πήρα παιδί, όταν μια Πρωτοχρονιά μου έφεραν, από το ταχυδρομείο ένα δέμα με βιβλία με πολλές σφραγίδες και γραμματόσημα. Τ' άνοιξα με χτυποκάρδι και βρήκα κάτι πολυτελείς εκδόσεις έργων μηχανικής και αστρονομίας. Μου τᾶστελνε μολαταῦτα ένας αγαπημένος μου θεός, που σπούδαζε στο Πολυτεχνείο, και φαντάσθηκε πώς τα δικά του ενδιαφέροντα μπορούσε να τα συμμεριστεί κ' ένα παιδί, που μόνο τα έργα της φαντασίας το απασχολούσαν.

Είχε όμως ένα δικαιολογητικό εκείνος: Δεν γνώρισε ποτέ του παιδιά.

Σχεδ. ΜΙΧ. ΝΙΚΟΛΙΝΑΚΟΥ

ΤΟ ΣΚΟΤΩΜΕΝΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ

Έχετε, βέβαια, ιδεί εκκλησάκι έρειπωμένο, εκκλησάκι έρημο στην τύχη του και γκρεμισμένο από την εγκατάλειψη και τον χρόνο. Είναι θέαμα λυπητερό, μά που έχει και κάτι το ειδυλλιακό. Δεν έχετε, όμως, ιδεί εκκλησάκι βεβηλωμένο, κουρσεμένο, θανάσιμα παρβιασμένο και με τις ιερές του ρίζες κομμένες και ξεριζωμένες από φοβερές σκοτεινές δυνάμεις. Δεν έχετε ιδεί εκκλησάκι με τον πέτρινο σταυρό του σπασμένο και πληγωμένο, με την αγία πόρτα του φιωμένη με καγκελόφραγμα, εκκλησάκι άλυσσομένο γύρω - γύρω με τάφρους όχυροῦ, με τα πλευρά του τρυπημένα σαν τα πλευρά του Κυρίου, για να γίνουν τσιμεντένιες πολεμίστρες. Δεν έχετε ιδεί το σπαραχτικό αυτό εκκλησάκι, με τον άδυτο ιερό χώρο του — όπου τα αγία των αγίων — χτισμένο με σκληρό όγκο μπετόν και καμωμένο άγριο γερμανικό πολυβολείο.

Δεν έχετε ιδεί... Λέω πώς δεν τόχετε ιδεί, γιατί εγώ που το είδα, δεν πίστευα τα μάτια μου, νόμισα πώς είδα μπροστά μου μια ζωή, πώς είδα την ίδια τη ζωή να σπαράζει ακόμα στα χέρια του Κακού.

Είναι, πρώτα, το εκκλησάκι της 'Αγίας Μαρίας, μπροστά σε μια ζωγραφιστή ακρογιαλιά της 'Αττικής. Όταν φτάσετε εκεί, το συναντάτε άσπρο και κατακαίνουργο, χτισμένο ακριβώς πάνω

στο γαλάζιο ακρογιάλι, έξαιρετικά περιποιημένο, με κάμαρες γύρω, με ώραϊες σιδεριές στην πόρτα, πόρτα που δεν είναι ασφαλισμένη, αλλά φιλόξενα άνοιχτή και πρόσχαρη. Μπαίνετε μέσα να προσκυνήσετε και δεν ξέρετε τί να πρωτοθαυμάσετε: την πάστρα, την καινουργάδα, τα ώραϊα σεμνά εικονίσματα, το σχετικά πολυτελές έσωτερικό — ή τη γαλάζια μαγεία των κυμάτων, που φαίνονται μέσα από τα τζαμωτά, να σπάζουν άφρισμένα ακριβώς πάνω στον αλόγυρο της εκκλησούλας.

Για μια στιγμή σκέψτεθε, πώς κάποια υπερκόσμια δύναμη έχτισε το θαυμάσιο αυτό εκκλησάκι σ' εκείνη εκεί την έρημιά, όπου δε βλέπετε ψυχή να σαλεύει. Κι αν τόκαμαν άνθρωποι, με πόση στοργή, με πόσο ένθουςιασμό πρέπει να τόχτισαν, και πόση λαχτάρα της ψυχής τους πρέπει να ξόδεψαν στο χτίσιμό του.

Βγαίνετε έξω, θαυμάζετε ακόμα μια φορά την κομψή αρχιτεκτονική του, κοιτάζετε γύρω το θαυμάσιο τοπίο — και τότε, ξαφνικά, πέφτει το μάτι σας εκεί πάνω, στη ράχη του λόφου, σ' ένα έρειπωμένο εκκλησάκι, που το τριγυρίζουν θεριμένα χορτάρια. Πάμε ως εκεί πάνω, να ιδούμε κι εκείνο το παλιό εκκλησάκι, το παραπονεμένο...

Και τότε, φτάνοντας εκεί, βλέπετε το νεκρό, το σφαγμένο εκκλη-

σάκι. Γιατί είναι αλήθινά κάτι που πήγαν να το σκοτώσουν, να το σφάξουν, αυτό το γλυκό εκκλησάκι, που τούχουν κόψει τον σταυρό, τούχουν φράξει την πόρτα με κάγκελα, τόχουν χτίσει με όγκους από μπετόν και, φριχτό να το πεις, έχουν κάμει το άγιο του βήμα μια στενόμακρη πολεμίστρα, ενώ γύρω - γύρω ένα βαθύ χαντάκι το ζώνει, σὰ να θέλει να το απομονώσει από τον κόσμο.

Μια παράξενη ιδέα σε κυριεύει μπροστά σ' αυτό το θέαμα: ότι μέσα στο τραγικό αυτό πτώμα του παλιού ξωκκλησιού, υπάρχει ακόμα μια δύναμη. Κάτι φτερουγάει πάντα εκεί μέσα, αδιόρατο, αλλά σταθερό και δυνατό, κάτι που σε μαγνητίζει και σε κρατεί ακίνητο. Είναι ή ψυχή της σκοτωμένης εκκλησίας, που έχει μείνει ακόμα εκεί και κατοικεί για πάντα πάνω στις πέτρες και στους τοίχους και στην πληγωμένη ρίζα του σταυρού και στο ματωμένο άγιο της βήμα.

Είναι έπειδή τη σκότωσαν τη φωτιά εκκλησούλα, γιαυτό ή ψυχή της δεν έφυγε από κεί, αλλά έμεινε φυλακισμένη εκεί, στον τόπο όπου έγινε ο άλλόκοτος φόνος. Ένώ, εάν το εκκλησάκι είχε γκρεμιστεί σιγά - σιγά, με τον καιρό, κι είχε σβήσει ήρεμα στην εγκατάλειψή του, γνωρίζοντας έτσι ένα θάνατο ειρηνικό, ή ψυχή του θα είχε φτερουγίσει κι αυτή ήρεμη κι άναερη, μαζί με τις πεταλούδες της άνοιξης, και τα έρείπιά του θ' άναπαύονταν ειρηνικά ανάμεσα στα χορτάρια και στις παπαρούνες...

Μπροστά στη φοβερή τούτη πράξη του Κάιν μπορεί κανείς να μείνει ώρες μαγνητισμένος, ν' άκούει τη σοβαρή ψυχή του πεθαμένου ξωκκλησιού να στενάζει μαζί με τον άνεμο, ή να σιωπά σε μια βαθιά και τρομαχτική σιωπή — την άπειλητική σιωπή, που προμηνᾷ τη θεία Δίκη.

Μά το βλέμμα γυρίζει άδελά πίσω, εκεί κάτω στο γλυκό ακρογιάλι, με το γαλάζιο κύμα, όπου το χέρι της πίστης, αδάμαστο και δημιουργικό, έχτισε το καινούργιο εκκλησάκι, την καινούργια 'Αγία Μάρια, κάτασπρη και πανέμορφη μπροστά στη γαλάζια θάλασσα. Τί ώραϊα, τί λευκή, τί καθαύργια απάντηση, στο σκληρό, το άτσαλένιο και πρωτόκουστο εκείνο εγκλημα: το φόνο μιάς εκκλησίας.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΟ

“Όταν ανέβηκε στην έδρα ο δάσκαλος, όλη ή τάξη, που ως εκείνη τη στιγμή γέμιζε την αίθουσα με ευθυμες φωνές, σάπασε. Καί μέσα στην απόλυτη ήσυχία — πράγμα που έδειχνε σεβασμό και αγάπη για τον δάσκαλο από μέρους των μαθητών — εκείνος τούς είπε.

— Σήμερα έχετε το τελευταίο μάθημα, γιατί από αύριο αρχίζουν οι διακοπές των Χριστουγέννων. Καταλαβαίνω τη χαρά σας, γιατί κάποτε καθόμουνα κ' έγω σ' αυτά τα θρανία. Σήμερα λοιπόν δε θέλω να σας κουράσω με το μάθημα που ήταν να κάνουμε. Θέλω μονάχα να ετοιμαστούμε ψυχικά για τις ημέρες που έρχονται! Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Θεοφάνεια! Μέρες χαράς για όλους μας — μα πρό παντός για σας! Σας περιμένουν τόσες γιορτές, τόσα παιχνίδια, τόσα δώρα, μπορεί να κάνετε και κανένα ταξιδάκι! Όστόσο, παιδιά, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως οι μέρες αυτές δεν είναι μόνο μέρες για διασκεδάσεις, αλλά είναι και μέρες θρησκευτικές! “Ετσι δεν είναι παιδιά μου; — “Ετσι είναι, Κύριε, μάλιστα, μάλιστα, φωνάζανε τα παιδιά.

Κι ο δάσκαλος συνέχισε: — Δεν πρέπει να ξεχνάμε, πως αν αφιερώσουμε τόσες μέρες για να γιορτάσουμε με χαρά και αγάπη τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, είναι για να θυμόμαστε πως από τη γέννηση του Χριστού κ' έπειτα άρχισε μια καινούρια ζωή για την ανθρωπότητα! “Αλλάξαν οι τρόποι της ζωής του ανθρώπου, γιατί ο άνθρωπος συμμορφώθηκε με όσα καινούρια πράγματα δίδαξε ο Χριστός μας, όταν από βρέφος μεγάλωσε κ' έδειξε και με τη διδασκαλία του και με το προσωπικό του παράδειγμα και με το θάνατό του άπάνω στο σταυρό, πως αληθινά τον είχε στείλει στον κόσμο ο πατέρας του, ο Πλάστης, για να σώσει τούς ανθρώπους από τα πολ-

λά κακά που τούς βασάνιζαν και να τούς διδάξει πως ο μόνος τρόπος της σωτηρίας τους ήταν να μάθουν να αγαπούν ο ένας τον άλλον σαν τον ίδιο τον εαυτό τους. Γιατί ως τότε οι άνθρωποι ζούσαν πολύ εγωιστικά. Ζούσε ο καθένας για τον εαυτό του και μόνο. Καμιά προσοχή δεν έδειχναν σε κείνους που υποφέρονε από φτώχεια, από πείνα, από αρρώστιες, από την περιφρόνηση των ισχυρών της γής, από εγκατάλειψη στο έλεος των σκληρών και των τυράννων, που εκείνα τα χρόνια ήταν οι Ρωμαίοι! Καί... για πές μου εσύ Ζαφειρίου, τί άλλο δίδαξε ο Χριστός στους ανθρώπους; ο καλός μας Χριστός, που σε λίγες μέρες θα ψάλλουμε στις εκκλησίες τη γέννησή του, «ή Παρθένης σημερον τον υπερούσιον τίκτει»...

Ευτυχώς, ο Ζαφειρίου άκουγε με μεγάλη προσοχή και συγκίνηση τον Κύριο. Γι' αυτό άμέσως σηκώθηκε στη θέση του, στο θρανίο, και απάντησε:

— “Ο Χριστός, έκτός από το «αγαπάτε άλλλους», κήρυξε στον κόσμο την πίστη στη Βασιλεία των Ουρανών, στον ούρανο Πατέρα του. Είπε πως αυτός ήταν ο προσρισμός του ανθρώπου — ο Ουρανός! Και πως για να γίνει άξιος των ουρανών ο άνθρωπος, πρέπει να το άποδείξει με την επίγεια ζωή του, κάνοντας πάντα το καλό στο διπλανό του, βοηθώντας τους δυστυχείς, και ζώντας ο ίδιος άπλά, ταπεινά και τίμια, με την έλπίδα του στο Θεό και την αγάπη στους συνανθρώπους του...

— Πολύ ώραία, Ζαφειρίου, είπε ο δάσκαλος. Κάθισε! Πραγματικά, οι άνθρωποι άκουσαν το λόγο του Χριστού — και από τότε άλλαξε ή όψη του κόσμου! Φως χύθηκε στα σκοτάδια. Μεγάλοι και μικροί, βασιλιάδες και ταπεινοί άνθρωποι, ιερωμένοι, ζωγράφοι, ποιητές, από τότε ως τώρα, δεν έπαψαν να ύ-

μνούν τον Κύριο και να τον δοξάζουν, εκφράζοντας έτσι την ευδαιμονία της χριστιανικής ψυχής! Καί τώρα... μήπως κανείς από σας ξέρει να μάς πει κανένα ελληνικό ποίημα που να μοιάζει με προσευχή στον καινούριο Θεό και μαζί να τονίζει τα νέα συναισθήματα που ξύπνησε ο Λόγος του μέσα στην ανθρώπινη καρδιά;

— “Εγώ, Κύριε, ξέρω ένα τέτοιο ποίημα, είπε από τη θέση του ένας άλλος μαθητής, ο Σαμαράς, και σηκώθηκε όρθιος. Μου έπιτρέπετε να το πω;

— Καί βέβαια, φώναξε ο δάσκαλος, χαρούμενος που είχε τόσο καλούς μαθητές.

“Ο Σαμαράς, με φωνή συγκινημένη και με τόνο άπλο μα βαθύ, άπάγγειλε:

Κωστή Παλαμά: ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ

“Ω! Μέσα μου γεννιέται ένας Θεός! Καί το κορμί μου γίνεται ναός. Δεν είναι, ως πρώτα, φάνη ταπεινή, μέσα μου λάμπουν ξάστεροι ούρανοί. Το μέτωπό μου φέγγει σαν άστέρη... Στόν Θεόν φανεύτε, ήρθεν ή ώρα.

“Απ' τ' άγνωστα και μυστικά σας

[μέρη,

Μάγοι, φέρτε στο Θεό του τα πλού-

[σια δώρα.

Φέρτε του, Μάγοι, — θεία βουλή το

[γράφει —

τη σύμρνα της έλπίδας, το λιβάδι

της πίστης, της αγάπης το χρυσάφι!

Μυστήρια τέτοια ανθρώπου νοūs δε

[βάνει!...

...Μέσα μου λάμπουν ξάστεροι

[ούρανοί,

και το κορμί μου, φάνη ταπεινή,

βλέπω κι αλλάζει, γίνεται ναός.

“Ω! μέσα μου γεννιέται ένας Θεός!

— Μπράβο Σαμαρά, είπε ο δάσκαλος: να έχετε στο μυαλό σας παιδιά μου, τούτες τις μέρες! Τα ύλικά δώρα των Μάγων είναι σύμβολα χριστιανικών αξιών! “Η σύμρνα, συμβολίζει την έλπίδα στο Θεό, που μ' αυτήν πρέπει να ζει κάθε χριστιανός! Το λιβάδι, είναι το σύμβολο της πίστης στο Χριστό. Καί το χρυσάφι — δηλαδή ή ουσία και ή τιμή του χρήματος — είναι το σύμβολο της αγάπης, που άποδεικνύεται μόνο όταν κανείς δίνει! “Όταν δίνει τα πάντα, για την ευτυχία των άλλων! Καί τώρα, στο καλό παιδιά, και καλές γιορτές! “Όλη ή αίθουσα, βούισε από τα χειροκροτήματα των παιδιών...

“Αντιναύρχου έ.ά., τ. “Υπαρχηγού
Π. Ναυτικού - Γεν. Γραμ. Ε.Ε..Σ.
ΓΚ. ΠΕΤΜΕΖΑ

Ο ΑΪ ΝΙΚΟΛΑΣ

“Ο Δεκέμβριος είναι ο μήνας ο αφιερωμένος στην λατρεία του “Αϊ Νικόλα. Στην άγια παρουσία του, σε ώρες δύσκολες και κακές, στην προστασία του και στη θαλπωρή της έλπίδας που φέρνει το κάλεσμα του στρέφεται εύλαβικά ο νοūs του ναυτικού.

“Αγιος Νικόλαος: Κυπριακή άγιογραφία 16ου αϊ.

“Ο “Αϊ Νικόλας, ο προστάτης των θαλασσινών. Σεπτή ή μορφή του στεριώνει τα καράβια και παραστέκει τούς ναυτικόμενους στην άγωνία τους όταν τυχαίνει στα πέρατα του πόντου να συναντηθούν με τα θυμωμένα στοιχεία της φύσεως.

“Εκείνες τις άπιαστες ώρες, όταν ο άνθρωπος με τα φτωχά ανθρώπινα μέτρα του και τις περιορισμένες δυνάμεις του δεν μπορεί ν' αντίταχθει στο υπέρανθρωπο.

Σε καιρούς ειρήνης ή σε περιόδους πολέμου, όταν ή άναστατωμένη ψυχή που μάταια δοκίμασε όλα τα στηρίγματα στρέφεται μ' έμπιστοσύνη σ' εκείνον και τον καλεί μέσα στην αντάρα και στην καταστροφή, κι έρχεται ή Χάρη του “Αϊ Νικόλα και γίνεται βοηθός και σωτήρας και ημερώνει τα κύματα και δίνει άντοχη στα καράβια και στηρίζει την τρομαγμένη ψυχή και χαρίζει ξανά το θάρρος που ύφυγε από τις τρομαγμένες καρδιές, οι καρδιές των θαλασσινών που μόνον την γενναϊότητα έχουν σαν μέτρο τους, αυτές οι καρδιές που δεν λυγίζουν ούτε με το πλίσιασμα του θανάτου, άνοίγουν διάπλατα στην περασιά του προστάτη τους.

Καντήλα άκοιμητη, περίσσευμα της αγάπης του ναυτικού, έκδήλωσε της εύσεβείας του και εις μπροστά στο εικόνισμα με τη σεπτή μορφή του. “Αλλοτε στα μπρίκια και τις σακκολέβες, άκόμα και στα πυρπολικά του άγώνα, το εικόνισμα του “Αϊ Νικόλα ψύχωνε το πλήρωμα και το καράβι. Τώρα μέσα στα ώκεάνεια μεγαθήρια με τα μηχανικά μυαλά, τούς αυτόματους τιμονιέρηδες και τούς ηλεκτρονικούς έγκεφάλους, πάλι σε μια γωνιά του πλωτού κολοσσού άχνοφέγγει ή καντήλα του προστάτη “Αγίου. Για τούτο δεν υπάρχουν στη χώρα μας παράλια μέρη και νησάκια στα όποια να μην είναι χτισμένη ή εκκλησούλα του “Αϊ Νικόλα. Μπαίνουν μέσα κατά καιρούς μυριάδες εύλαβεις χριστιανοί, ανάβουν την λαμπάδα της παρακλήσεως και αφήνουν τα άφιερώματα σε ένδειξη εύγνωμοσύνης προς τον θαυματουργό άγιο των θαλασσινών.

Το πολεμικό μας Ναυτικό ιδιαίτερα εύλαβεϊται την ιερή μνήμη του “Αϊ Νικόλα, και πάντα σε όλες τις ναυμαχίες ζήτησε την προστασία του κ' έτέθη υπό την άπρόσμάχητη βοήθειά του, εις τρόπον ώστε μέχρι σήμερα να έχει εξέλθει άήττητο και τροπαιοφόρο. Σαν άποδείξη των παραπάνω άναφέρεται ότι κατά την παραμονή της μεγάλης και ένδοξης ναυμαχίας της “Ελλης (3 Δεκεμβρίου 1912), μεταξύ “Ελλήνων και Τούρκων άποτυπώθηκε ή ιερή μορφή του “Αϊ Νικόλα σ' έναν κάδο του θρυλικού μας θωρηκτού «ΑΒΕΡΩΦ», που φυλάγεται στο Ναυτικό μας Μουσείο, για να προδηλώσει ο θαυματουργός άγιος την κατοπινή θριαμβευτική νίκη του Πολεμικού μας Ναυτικού.

“Ετσι κάθε χρόνο στις 6 Δεκεμβρίου όλοι οι ναυτικοί μας, αλλά και όλοι οι “Ελληνες, γιορτάζουμε τη μνήμη του με εύχαριστίες και εύγνωμοσύνη προς τη σεπτή μορφή του.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

Παραμονή Χριστουγέννων. Τό Λογιστικό Κέντρο της Τράπεζας ήταν κλειστό εκείνο το βράδυ. Οι τελευταίες βάρδιες είχαν σχολάσει. Η μεγάλη ασφάλεια είχε κατεβεί κι όλα εκεί μέσα είχαν σιγήσει. Οι αϊθουσες έφεγγαν με μικρά νυκτερινά φώτα σε μερικές γωνιές, που έμοιαζαν με μικρά καντήλια.

Οι τεράστιες μηχανές δεν θα δούλευαν απόψε. Σε λίγο θα περνούσε ο νυκτοφύλακας να δει αν όλα ήταν εντάξει. Ο κομπιούτερ 5.603 αισθανόταν πολύ κουρασμένος. Μήνες τώρα δεν είχε σταματήσει να δουλεύει. Οι υπάλληλοι τον τροφοδοτούσαν με προγράμματα κ' εκείνος σκοτωνόταν να κάνει τις προσθέσεις. Πόσες προσθέσεις, Θεέ μου. Κάπου ένα εκατομμύριο στο λεφτό. Ήταν πιά εξουθενωμένος και την λαχταρούσε αυτή τη μικρή ξεκούραση παραίνεση για να ηρεμήσει το τεράστιο σώμα του και η πολύπλοκη μηχανική του καρδιά. Τα συρματάκια μέσα του είχαν σταματήσει να δουλεύουν κ' ένιωθε μία χαλάρωση σ' όλο του το μεταλλικό κορμί.

— Κάτι σπουδαίο θα συμβαίνει απόψε, σκέφτηκε με το μαθηματικό του μυαλό, για να μάς αφήσουν ησυχούς οι άνθρωποι.

Τ' ατύχια του δεν πίστευαν σε τόσο γαλήνια ησυχία και τα γυάλινα μάτια του είχαν καρφωθεί έξω από το παράθυρο, όπου είχε σταθεί ακίνητο ένα φωτεινό άστέρι. Στο τέλος νύσταξε κ' ήταν έτοιμος να κοιμηθεί...

— Ποπό, μηχανήματα! είπε μία παιδική φωνή κι αντίληψε ή ψυχρή αίσθηση με τρυφερότητα. Σ' ευχαριστώ, μπαμπά, που μ' έφερες να τα ιδώ.

— Μά αφού σου το είχα υποσχεθεί, ακολούθησε προστατευτικά η φωνή του νυκτοφύλακα. Δεν σου το είχα τάξει, αν είσαι καλό παιδί να σε φέρω να ιδείς τα κομπιούτερς;

— Ωραία θα ήταν να τα έβλεπα να δουλεύουν, είπε με κάποια απογοήτευση το παιδί. Θα είναι κάτι τρομερό και όμορφο μαζί να τ' ακούς να δουλεύουν όλα μαζί.

— Ναί είναι, αλλά έσύ τις άλλες μέρες έχεις σχολείο και δεν είναι δολετό, παραδέχτηκε ο νυκτοφύλακας, που κάθε βράδυ οι θόρυβοι και οι ήχοι των μηχανών του έπαιρναν τ' ατύχια. Αυτός εδώ ο 5.604 κάνει συνέχεια γκρ, γκρί, γκρί, γκρά, γρ.rrrrrrr.κράκ... Τό άλλο πρόγραμμα που έχει ο Ντίνοσ στη διπλανή μηχανή έχει άλλο ρυθμό. Κάνει σαν να τ' πνίγουν. Αυτός ο μικρότερος με τα κόκκινα φωτάκια είναι ο πιο άστειος. Άναβοσβήνει και ξεφυσά σαν άτμομηχανή. Φσσ. φσσ. φσσφ., σ.σ.....

— Τί παράξενος κόσμος, είπε το παιδί έντυπωσιασμένο.

Με τα μικρά του δάχτυλα πλησίασε τον 5.603 και του χάιδεψε το κορμί, ως εκεί που έφτανε. Ο κομπιούτερ ρίγησε. Πρώτη φορά τον χάιδευαν έτσι απαλά. Κάνει μέχρι τώρα δεν του είχε

δώσει σημασία, έτσι μόνο και μόνο από ενδιαφέρον. Όλοι υπολόγιζαν πόση δουλειά θα τους δώσει. Έστεκαν μπροστά του αδιάφοροι, τόν μπουκωναν με τρυπητά καρτελάκια και τόν υποχρέωναν να κάνει προσθέσεις, προσθέσεις, προσθέσεις. Πολλές φορές τού έρχόταν να κάνει έμετό.

— Πάω να κάνω τόν κανονικό γύρο μου, αγόρι μου, είπε ο νυκτοφύλακας. Σε κάθε γωνία υπάρχει ένα ρολόι και πρέπει να χτυπήσω καρτέλα τήν όριστη ώρα. Έσύ κάθισε εδώ φρόνιμα και θα ξαναγυρίσω. Έδώ σου έχω το καλαθάκι σου. Άν βαρεθείς κάθισε να παίζεις. Κι αν πεινάσεις, φάε από τα γλυκά που σου έβαλε η μάνα σου.

Τό παιδί έμεινε μόνο. Κοίταξε από τόν παράθυρο τόν άστέρι που είχε μείνει ακίνητο ψηλά στόν ουρανό κι άρχισε να τραγουδά τήν «Άγια Νύχτα». Η φωνή του ήταν τρεμουλιαστή, γλυκειά και παράξενη. Σάν να τραγουδούσαν άγγελοι μέσα στο λαρύγγι του. Η φωνή έκανε ήχω στήν άδεια, ήσυχη αίσθηση και σε λίγο ο χώρος γέμισε φωνές. Τό αγόρι προχώρησε κι άγγιξε όλους τούς κομπιούτερς. Ψηλάφησε τά φωτάκια τούς κ' έκανε εξερευνήσεις. Μετά ξαναγύρισε στόν 5.603.

— Έσύ, τού είπε, μ' άρέσεις περισσότερο άπ' όλους. Έχεις γυαλιστερά κομπιά και λαμπερό μέταλλο. Κ' έχεις μικρά μικρά στοματάκια παντού, κ' ένα κόκκινο μεγάλο φώς στο κούτελο, σάν τόν μάτι τού Πολύφημου. Και ξέρεις γιατί μ' άρέσεις; Γιατί ενώ είσαι μηχανή, έχεις τόν ύψος ενός κουρασμένου ανθρώπου. Νά, δεν ξέρω, αλλά από τήν πρώτη στιγμή που μπήκα μου φάνηκε πώς έκλαιγες. Μου θυμίζεις τόν πατέρα μου, όταν έρχεται σπίτι τόν πρωί να κοιμηθεί κατάκοπος.

Ο κομπιούτερ αίσθανθηκε τή σιδερένια του καρδιά να λυγίζει. Τά συρματάκια τρεμπαίναν μέσα του έτοιμα να σπάσουν από τή συγκίνηση. Ήθελε να πεί στο παιδί: «Πραγματικά μου ρχεται να κλαίω. Είμαι τρομερά κουρασμένος. Δουλεύω άσταμάτητα μήνες και μήνες. Βαρέθηκα πιά να ξερνάω νούμερα».

Τό παιδί κάθισε κάτω μπροστά στα πόδια τής τεράστιας μηχανής κι άνοιξε τόν καλαθάκι.

— Η μητέρα μου μου έβαλε εδώ μέσα παιχνίδια να παίζω, να μ' άρεθώ μέχρι να τελειώσει ο πατέρας τή δουλειά. Μετά θα πάμε στήν εκκλησία. Ο μπαμπάς μου ψέλνει πολύ όμορφα. Κ' εγώ στέκω δίπλα του και τού κρατάω τόν ίσο. Άλλοτε όοοο. Στήν εκκλησία μουσικοδιδάει, άλλο πράγμα να στο λέω κι άλλο να τόν μιρίζεις. Άν είχες πόδια θα σ' έπαιρνα κ' έμένα στόν όρθρο. Σκέφτομαι όμως τούς φίλους μου να με βλέπουν να μπαίνω στήν εκκλησία χέρι χέρι μ' ένα κομπιούτερ. Θα λιποθυμώσαν.

Τό παιδί γελοούσε μόνο του με τίς σκέψεις που έκανε φωναχτά. Ο κομπι-

ούτερ είχε σκύψει να δει τί κάνει με τόν πελώριο κόκκινο φώς που είχε στο κούτελό του. Τό είδε να ζωγραφίζει μιάν εκκλησία, ύστερα μιά φάτνη, ύστερα κάτι πρόβατα και κάτι άλογα, ζωγράφισε ένα άστέρι, μιά Παναγιά με γαλάζια μαντήλα, και στο τέλος ένα μωρό μέσα στα σπάργανα.

— Απόψε είναι Χριστούγεννα, τού έξηγήσε. Αυτό τόν μωρό που ζωγραφίζω δεν είχε πού να τόν γενήσει ή μητέρα του και τόν γενήσε μέσα σε μιά φάτνη. Νά, πάρε να τόν δεις. Είναι ο Χριστός.

Τό αγόρι έχωσε τή ζωγραφιά σε μιά τρύπα τού κομπιούτερ, εκεί που έβαζαν οι υπάλληλοι τίς διάτρητες καρτέλες. Μετά πείνασε. Πλησίαζαν μεσάνυχτα. Πρώτη του φορά άγρυπνούσε.

— Θέλεις λίγο κατσίφι; ρώτησε τόν 5.603.

Χωρίς να περιμένει άπάντηση πήρε ένα κομμάτι και τού τόν έβαλε σε μιά άλλη τρύπα. Ο 5.603 δεν είχε ξαναφάει φυσικά κατσίφι! Έξω από τή γεύση τών ειδικών χαρτιών, δεν ήξερε καμιά άλλη γεύση.

— Πιές και λίγο γάλα. Έχει μέσα και κακάο.

Από μιά άλλη τρυπίτσα έδωσε στόν κομπιούτερ λίγο ζεστό γάλα. Και μετά ξαφνικά, έτσι όπως συμβαίνει στα παιδιά συνήθως, τά μάτια του έκλεισαν άπτότομα κ' εκεί στα πόδια τής πελώριας μεταλλικής μηχανής πήρε ένα βαθύ βαθύ ύπνο.

✱

Όμως ή μεταλλική καρδιά τού κομπιούτερ είχε πάθει μεγάλη ζημιά. Τά σιδερένια συρματάκια που τόν συγκρατούσαν έσπασαν, έγιναν ξαφνικά μιά μαλακή μάζα κι άρχισαν να παίζουν μέσα στο τεράστιο σώμα του. Τό άστέρι που ξεχυτούσε έξω από τόν παράθυρο τής μεγάλης αϊθουσας είδε με έκπληξη τόν μεγάλο κόκκινο φώς στο κούτελο τού 5.603 να στάζει δάκρυα. Τόν είδε να σκύβει να κοιτάζει τόν παιδί που τού έδειξε τόσο συμπάθεια και τόν άνέκφραστο μεταλλικό του πρόσωπο να παίρνει μιά έκφραση ανθρώπινη γεμάτη τρυφερότητα. Κ' ύστερα, ο κομπιούτερ άρχισε να δουλεύει. Τούτη τή φορά δεν έκανε εκείνους τούς έκνευρστικούς ήχους γκρ... γκρ... γγγγ... rrrrrr. γγγγγ... γκρ..... Έβγαζε μουσική. Μιά μουσική που έμοιαζε με τήν «Άγια Νύχτα», με τόν τραγούδι τών Χριστουγέννων. Κι από τίς τρυπίτσες δεν έβγαιναν καρτέλες με αριθμούς, αλλά κάρτες με παιδικά σχέδια, μιά φάτνη, μιά Παναγιά με γαλάζια μαντήλα, ένα μωρό στα σπάργανα, πρόβατα και άλογα κ' ένα φωτεινό άστέρι.

Τό άστέρι τής άγιας νύχτας από κεί ψηλά έβλεπε και δεν χόρταινε τόν θαύμα, μα δεν μιλούσε. Τό παιδί τά έβλεπε όλα αυτά μέσα στόν ύπνο του και χαμογελούσε. Και τά μηχανήματα τής αϊθουσας ζούσαν τούτα τά περίεργα πράγματα χωρίς όμως να μπορούν να μιλήσουν κι αυτά.

Ο Ντίνοσ μονάχα, ο υπάλληλος που έκτελούσε τόν πρόγραμμα με τόν κώδικα 308, όταν ήρθε στή δουλειά τήν

(Συνέχεια στή σελ. 27)

Σχ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΝ

ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

Μέσα στη βαθιά νύχτα τήν κατασκότεινη φεγγοβόλησε ξαφνικά ένα άστέρι μεγαλύτερο από τόν ήλιο κ' έκανε να φανεί θανμαστός, άγνωστος κόσμος. Χιλιάδες δέντρα φορτωμένα καρπούς όρθώνονταν περήφανα, χαριτωμένα ζωάκια βόσκανε σε λιβάδια άπέραντα σκεπασμένα από καταπράσινη χλόη, πουλιά με πλουμιστά φτερά πετούσανε τιτιβίζοντας, άμάξια χρυσοστόλιστα πού τά σέργανε μικρά κατασπρα άλογάκια με οδηγούς άγόρια ζωηρά και ντροστολισμένους με όραία άγάλματα, μαγαζιά γεμάτα από φανταχτερά έμπορεύματα λαμποκοπούσαν από τ' άμέτρητα φώτα.

Ένώ σ' αυτά είχε στηλώσει τόν βλέμμα τής ή επτάχρονη Ρίτσα, είδε έξω από μιά βιτρίνα έναν ρωμαλέο ροδοκόκκινο γέροντα ντυμένον με βυσσινί μαντόα και φορτωμένον ένα σάκκο βαρύ να τής γνέφει χαρωπά.

Σίμωσε, κι αυτός αφού πρώτα τή χάιδεψε κατέβασε τόν σακί του, τόν άνοιξε κ' έβγαλε από μέσα μιά κούτα.

— Άνοιξέ τη, τής είπε χαμογελώντας.

Τήν άνοιξε τόν παιδί, και τότε κατάπληκτο είδε μέσα ένα πολύ μακρόν μπαλόνι πού δεξιά κι άριστερά του κρεμόντανε φτερά παρόμοια στο χρώμα με τήν ούρά τού παγωνιού και πού είχε κατακίτρινο ράμφος σκληρό σαν άτσάλι.

— Φούσκωσέ το όσο καλύτερα μπορείς, έκανε ο γέρος.

Μόλις ή Ρίτσα έβαλε τόν στόμα τής στο ράμφος και φύσηξε λίγο, τόν μπαλόνι έγινε τεράστιο, δυό φορές πιο μεγάλο από τόν μπόι τής, κι άρχισαν να σαλεύουνε τά φτερά του.

— Καλό ταξίδι! φώναξε ο συμπαθητικός γέροντας, και χάθηκε.

Πήδησε άφοβα πάνω τόν παιδί και τόν παράξενο άεροπλάνο άρχισε άμέσως να ύψώνεται άθόρυβα και να διαγράφει κύκλους όχι πολύ πιο ψηλά από τά δέντρα.

Φτάνοντας σ' ένα μικρό δάσος από 'μπανανιές χαμήλωσε κ' ή μικρή μπόρεσε να κόψει μερικόνς γλυκόχυμους καρπούς.

Ύστερα τόν μπαλόνι πήγε και στάθηκε έξω από μιά όλόφωτη βιτρίνα όπου, μέσα σε μιά σπηλιά, πάνω σε φάτνη άλόγων, ένα βρέφος με άγγελική μορφή κουνούσε τά ποδαράκια του γλυκοκοιτάζοντας τήν όρθια σεμνή κι όμορφη μανούλα του, ενώ δυό βόδια και πέντ' έξι πρόβατα πασχίζανε να τόν ζεστάνουνε με τίς ανάσες τούς. Ένας εύγενικός και καλοσυνάτος άντρας παράστεκε, και τρεις άρχοντες μελαπολί ντυμένοι με ρούχα πολύχρωμα καθώς και μερικοί τσοπάνηδες προσκυνούσανε γονατιστοί τόν Θείο Βρέφος, κ' έξω απ' τή σπηλιά φτεροκοπούσαν άγγελοΰδια ψέλνοντας μελωδικά.

Θέλησε να μπει μέσα στο κατάστημα ή Ρίτσα για να χαρεί από κοντά αυτή τήν εικόνα τή θανμαστή, μα τόν μπαλόνι ύψώθηκε άπτότομα και τήν τράβηξε πέρα. Τότ' εκείνη ξεφώνισε, και προτού να περάσουνε πέντε - έξι στιγμές έτρεξε ή μητέρα τής, τήν άγκάλιασε με λαχτάρα και τή ρώτησε τ' είχε πάθει. Αυτή άνοιγόκλεισε τά βλέφαρά τής, πού τά είχε βαρύνει ο ύπνος, και κάτι μονομούρισε.

— Παρακοιμήθηκες, γλυκειά μου, είπε εκείνη τρυφερά. Σήκω τώρα, κοντεύει μεσημέρι. Σε περιμένει μέσα ο θεός σου.

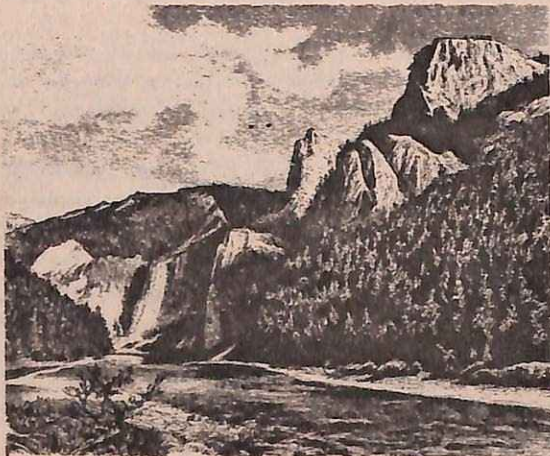
Πετάχτηκε άμέσως ή μικρή, πλύθηκε, έβαλε βιαστικά τόν καινούριο τής φόρεμα, κι αφού έκανε τήν προσεχή τής έτρεξε στή σάλα κ' έπεσε στήν άγκαλιά τού άγαπημένου τής θεού.

Αυτός τή γέμισε φιλία, τή χάιδεψε, τή χόρρεψε στα γόνατά του κ' έπειτα άπλωσε τόν χέρι του κάτω από τόν τραπέζι, πήρε τόν παιχνίδι πού τής είχε φέρει και τής τόν 'δωσε. Ήταν ένα θανμάσιο στενόμακρο άεροπλάνο με φτερά πρασινογάλανα καθώς έκεινα τού παγωνιού κ' είχε κατακίτρινο ρύγχος!

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Το δάσος είναι εύλογία του Θεού, είπε κάποτε ένας μεγάλος σοφός.

Το δέντρο, που με αγώνες και κόπους ανασταίνεται και μεγαλώνει μέσα στην άγκαλιά της Δημιουργίας, όπως μεγαλώνει και ανασταίνεται στα χέρια μιας καλής μητέρας το καλότυχο παιδί, αξίζει στον κόσμο όσο αξίζει κ' ένας άνθρωπος. Και κάποτε αξίζει περισσότερο από κάποιους ανθρώπους.

Τα καλά που κάνει το δέντρο είναι άμετρητα, όσο λίγο κι αν τα γνωρίζουμε, και δεν θα έφταναν βιβλία ολόκληρα να τα χωρέσουν.

Το δέντρο, ένα - ένα χωριστά, όπου κι αν βρεθεί είναι πάντα ο καλύτερος φίλος του ανθρώπου, μοιωνότι ο άνθρωπος με τόση άχαριстіα του πληρώνει συχνά τα καλά που βλέπει απ' αυτό. Το δέντρο μας χαρίζει τον ίσκιο του μέσα στις ζέστες του καλοκαιριού, μας χαρίζει τη δροσιά του, μας δίνει τον καρπό του, πλούσιο πάντοτε στην ώρα του, και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, μας χαρίζει ακόμα το ξύλο του, για να φτιάξουμε το σπίτι μας, το καράβι μας, τα εργαλεία της τέχνης μας και να ζεσταθούμε μέσα στη βαρυχειμωνιά με τη φλόγα του, τη φλόγα, που εκείνο χρόνια και χρόνια τη ρούφηξε σιγά - σιγά από τον ήλιο, και τη φύλαξε μέσα του, για να μας την ξαναδώσει στη χρειαζόμενη ώρα.

Αν κάθε δέντρο λοιπόν χωριστά μας δίνει τόσα καλά, χωρίς να μας γυρεύει τίποτα παρά λίγο κόπο, λίγη φροντίδα και την αγάπη μας, καθένας μπορεί να βάλει με το νοῦ του πόσα καλά μας δίνει το δάσος, ο δημοφιλής πράσινος λόγος, που είναι σὰ μιὰ πολιτεία από χιλιάδες ψυχές, χιλιάδες δέντρα.

Ξέρετε τί εύτυχία χαρίζουν σήμερα τα δάση στην Εύρωπη; Έκατομμύρια επάνω σε εκατομμύρια κερδίζουν τα μεγάλα κράτη απ' τα δάση τους, που αν κέρδιζε, όπως έπρεπε, την ανάλογη της ή φτωχή μας ή πατρίδα, οί φόροι που βαραίνουν

το λαό στην καθημερινή του ζωή, στην τροφή του και στο ρούχο του, θα ήταν πολύ ολιγώτεροι κ' ελαφρότεροι. Και δεν κερδίζουν μονάχα τα κράτη. Κερδίζει ο λαός ξεχωριστά. Αφήνω που δεν τον καταστρέφουν κάθε λίγο οί πλημμύρες, αφήνω που τα χωράφια του και τα περιβόλια του δεν τα ξεσέρνουν και δεν τα πνίγουνε κάθε λίγο οί νεροποντές, που κατεβάζουν τα ξεγυμνωμένα βουνά, αφήνω που τα ζωντανά του και οί άνθρωποι δεν πνίγονται μέσα στην άβυσταχτη όρμη των νερών, αφήνω που δεν τους ρημάζουνε οί θερμές, όπως μας ρημάζουν έμας. Κι αν τα έχουμε όλα τούτα τα καλά έμεις, είναι γιατί καταστρέψαμε τα δάση μας κι αφήσαμε γυμνά τα βουνά μας, τους φυσικούς προστάτες που μας χάρισε ο Θεός.

Ο τόπος μας, περισσότερο από κάθε άλλο τόπο, έπρεπε να κοιτάξει και να περιποιηθεί και να μεγαλώσει τα δάση του. Η γη της πατρίδας μας είναι σπαρμένη με βουνά, όσο κανένας άλλος τόπος. Ο,τι χάνουμε λοιπόν απ' την καλλιέργεια των κάμπων, που συγκριτικά με τους άλλους τόπους της Εύρωπης είναι λιγοστοί, θα μας το δώσουν τα βουνά μας με τα δάση τους. Γιατί το δάσος με τα αγριόδεντρά του, όταν ξέρει κανένας να το δουλέψει, όπως γίνεται άλλου, δίνει κι αυτό, όπως το χωράφι και το περιβόλι, μεγάλο πλούτο και εύτυχία.

Μα δεν είναι μονάχα το εισόδημα αυτό, που δίνουν μόνα τους τα δάση. Το δάσος, εκεί ψηλά που στέκεται, προστατεύει και τον κάμπο ολόενα, σαν καλός φύλακας, προστατεύει τα σπαρτά μας, τα περιβόλια μας, τα σπίτια μας, τη ζωή μας. Πώς; Θα μου πείτε. Δεν είναι δύσκολο να το καταλάβουμε. Εκεί που βρίσκονται δάση πυκνά, το νερό του ούρανού δεν πέφτει με το τουλούμι, όπως λέμε, στο χώμα. Δεν ξεσέρνει τα χώματα, δεν ξεριζώνει τις πέτρες, δεν ξεθεμελιώνει τους βράχους και ύστερα δεν κατακυλάει μανιασμένο κι ασυγκράτητο στον κάμπο, να μας ξεσκάψει τα χωράφια μας, να πνίξει τα ζωντανά και τους ανθρώπους μας, να φουσκώσει ποτάμια και παραποτάμια και να σκεπάσει τα σπίτια και τα καλύβια μας. Το νερό το κρατούν τα φύλλα, τα κλαδιά, κυλάει άργα απ' τους κορμούς των δέντρων, στάζει απαλά στο χώμα. Και το πίνει ή γη και γεμίζει σιγά - σιγά οί φλέβες της, και τρέφει τις πηγές, που μας δροσίζουν όλο το χρόνο. Δεν πάει χαμένο το νερό του ούρανού.

Με τον καιρό θα φτάσουμε κ' έμεις στον πολιτισμό και την προκοπή των άλλων πολιτισμένων τόπων. Όταν γίνουμε κ' έμεις σαν κι αυτούς, τότε δεν θα βρίσκεται άνθρωπος, που να βάζει το αναμμένο δαυλί μέσα στο εύλογημένο δάσος και να το κάνει στάχτη, το καλύτερο χάρισμα του Θεού, που χρόνια πάσχιζε ν' αναστηθεί για να μας χαρίσει τα καλά του. Τότε ο άνθρωπος αυτός θα λογαριάζεται σαν ένας άγριος φονιάς και τα ίδια του τα παιδιά θα τον βλαστημούνε και δεν θα βρίσκει σχώριο από κανέναν.

Το δάσος είναι εύλογία του Θεού. Εύτυχισμένοι όσοι το κατάλαβαν κι όσοι θα το καταλάβουν ακόμα.

(Αποσπάσματα από πλατειά μελέτη)

ΣΤΕΡΝΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Του ΤΑΚΗ ΛΑΠΠΑ

Ο Γέρος του Μοριά, κατά το 1842, σαν κατάλαβε πως δεν ήταν πιά για πολύ σε τούτο τον κόσμο - πέθανε το Φεβρουάριο του 1843, αποφάσισε να πάει στο Μοριά, για στερνή φορά.

- Να πάω στο Μοριά, έλεγε ο ίδιος, ν' αποχαιρετήσω τα λημέρια και τους βράχους και να ιδώ τους παλιούς συντρόφους ζούν ακόμα. Να τους ρωτήσω αν έχουν να παραγγείλουν τίποτα, γιατί θα με ρωτήσουν οί άλλοι «τί κάνουν οί σύντροφοί μου στον άπάνω κόσμο...».

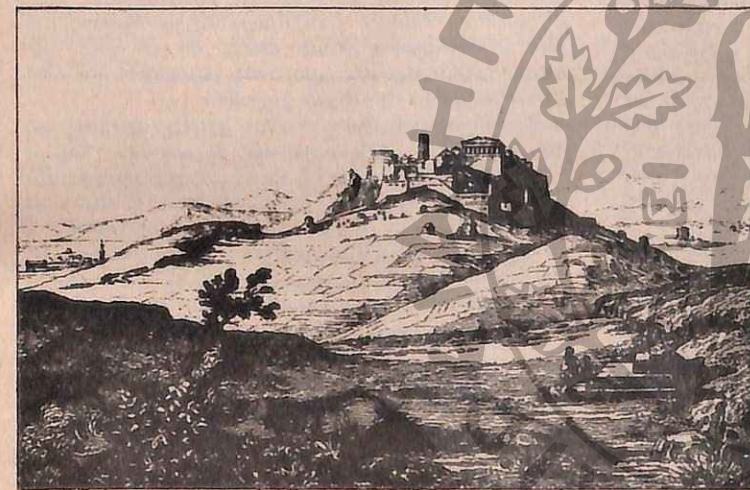
Κίνησε λοιπόν και πήγε στο Μοριά. Από κοντά κι ο πιστός του υπηρέτης, ο Γιάννος. Φτάσανε στη Δημητσάνα. Και ποιός δεν πήγε να δει το Γέρο! Σε μιὰ στιγμή μπαίνει μέσα ο Γιάννος και του λέει:

- Γέρο, ήρθαν οί προδότες, τί να κάνω;

Οί «προδότες» αυτοί ήταν οί καλόγεροι του μοναστηριού Παναγιάς Αίμουαλούς. Τους λέγανε έτσι γιατί στα 1806, στο μεγάλο κα-

πατρεγμό, ένας καλόγερος πρόδωσε τους κλέφτες που είχαν καταφύγει κεί και σκοτώθηκε τότε

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ.

(Χαλκογραφία ξένου ταξιδιώτη)

ο αδερφός του Θεωδώρακη, ο Γιάννης Ζορμπάς.

Στ' άκουσμά τους ο Γέρος ταράχτηκε, έμεινε για λίγο σιωπηλός κ' ύστερα είπε «ναι» με κούνημα του κεφαλιού του.

Μπήκαν οί καλόγεροι, τον χαιρέτησαν και του είπαν πως ήρθαν να τον παρακαλέσουν να πάει στο μοναστήρι τους να προσευχηθεί.

Ο Κολοκοτρώνης τους σταμάτησε με τρεμάμενη από τη συγκίνηση φωνή:

- Καλόγεροι, είχα αφήσει εύκή και κατάρα στα παιδιά και τ' αγγόνια μου, όποτε μπορέσουν να κάψουν το μοναστήρι και να σφάξουν τους καλογέρους όλους, γιατί το μοναστήρι σας μούκαψε την καρδιά. Τώρα θα πεθάνω. Λοιπόν το λέω σ' όλους μπροστά, νάχουν την κατάρα μου, αν σās πειράξουν. Σās φτάνει, καλόγεροι, αυτό; Αί, αίνεστε στην εύκή του Θεού, που είναι μεγαλύτερη εύκή απ' τη δική μου. Δεν έρχομαι στο μοναστήρι σας.

Και με το χέρι έκανε νόημα στους καλογέρους να φύγουν. Σαν βγήκαν απ' το δωμάτιο, ο Γέρος δεν μπόρεσε άλλο να κρατηθεί και τον πιάσανε τα κλάματα. Ύστερα σήκωσε τα χέρια κατά τον ούρανό και είπε:

- Ζορμπά, θ' ανταμώσουμε σε λίγο.

Και γυρίζοντας στο νοικοκύρη που τον φιλοξενούσε:

- Πάμετε να φάμε, να πιούμε και να τραγουδήσουμε το τραγούδι του άραχλου Ζορμπά!

Κι ύστερα απ' το φαγί, ο Γέρος του Μοριά άρχισε με τη γεροντική του τρεμάμενη φωνή να τραγουδά:

«Καλόγερος εκλάδευε στ'ης Αίμουαλούς τ' άμπέλι·
βλέπει από πέρ' κ' έρχονται το Γιώργο και το Γιάννη».

ΦΩΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

λιών είχε μια τέτοια δροσερότητα, που το μάτι αναπαύονταν γοητευμένο. Οι ροδοδάφνες ήταν σά μεγάλες ρόδινες εκρήξεις μέσα στο φως.

Πριν πάω στην Όλυμπία, είχα αναρωτηθεί γιατί οι αρχαίοι είχαν διαλέξει για εποχή των αγώνων το καλοκαίρι, αντί από την άνοιξη ή από το πρώο φθινόπωρο. Μέσα στη θερμή ατμόσφαιρα του τοπίου της, κατάλαβα τη σοφία που επιστάθηκε και σ' αυτή την εκλογή. Άνοιξη ή φθινόπωρο, οι άξφανες βροχές θ' απειλούσαν ν' αφαιρέσουν από τους αγώνες την αισθητική τους φουσιονομία και την επιτυχία τους. Η πεδιάδα, όπου κατασκηνώσαν χιλιάδες άνθρωποι, θα γέμιζε λάσπη. Ενώ την εποχή αυτή, τη γεμάτη φωτεινή αταραξία, και που η ζέστη, όσο βαρεία και νά 'ναι, δε μαραίνει τη φύση της Όλυμπιας, όλα θα

συνέβαλλαν στην επιτυχία και την όμορφη των αγώνων. Η διανυκτέρευση στο ύπαιθρο είναι γλυκερά τις νύχτες: τα γυνά αρμονικά κορμιά των αθλητών θα 'χαν μέσα στο μεγάλο φως την αναγλυφικότητα και τη λάμψη μαρμαρίνων αγαλμάτων κι ο Άλφειός, που τις άλλες εποχές του χρόνου δικαιώνει, με την ορμητικότητά του, το θρόλο ότι κνηγούσε τη νύμφη Αρεθούσα ως τα σικελικά παράλια, είναι τώρα το καλοκαίρι νωθρός και μακάριος: τα νερά του είναι κατακάθαρα, μικρά νησάκια άμμου γυαλίζουν ανάμεσα τους και το λουτρό σ' αυτόν θα 'ταν μια ακόμα χαρά για τα γιορταστικά πλήθη...

Για να νιώσω καλύτερα την ατμόσφαιρα της Όλυμπιας τις μέρες των αγώνων, κατέβηκα στην ιερή Άλτι, χωρίς να περιμένω να πέσει ο ήλιος και να δροσίσει. Ο λευκός εκτυφλωτικός δρόμος περνάει ανάμεσα από κυτρινοπράσινα χωράφια κατά μήκος των ψηλών οχθών του Κλάδεου. Σ' όλη αυτή την έκταση, όπου μυρμηκιούσαν άλλοτε τα ελληνικά πλήθη, μια οικογένεια από πλάνητες Τσιγγάνους έχει στήσει το τσαντίρι της. Μια γέφυρα (που ατιμάζει το τοπίο κ' εμάς στα μάτια των ξένων) ζεύγει τις δυο όχθες. Η είσοδος στην Άλτι είναι μπροστά σ' αυτή τη γέφυρα. Σπρώχνει κανείς τη χαμηλή πόρτα ενός συρματοπλέγματος — και μπαίνει.

Τί ήταν εκεί άλλοτε — κάθε έντυπος οδηγός σάς το λέει: σαράντα κτίρια και ναοί, δεκάδες βωμοί, χιλιάδες αγάλματα...

Σήμερα στην Άλτι είναι άπλωμένη ή μεγάλη σιγή της απόλυτης κι οριστικής καταστροφής.

«Προσπαθείστε», σάς λένε οι οδηγοί, «να αναπαραστήσετε με τη φαντασία σας όρθιους αυτούς τους ναούς, στα βάθρα τους όλα αυτά τ' αγάλματα, για να νιώσετε τί μεγαλόπρεπο που ήταν το θέαμα της Όλυμπιας στην αρχαιότητα». Δοκίμασα. Ήταν αδύνατο. Για τη νοερή αυτή αναστήλωση δεν προσφέρεται καμιά βάση στη φαντασία. Ό,τι ήταν άλλοτε τείχη, κίονες, στοές, μετόπες, εξέδρες, ναοί και αγάλματα, δεν είναι πια σήμερα παρά χαώδης σωρός από πελεκητές πέτρες, φαγωμένες από τον καιρό και μαντισμένες από πυρκαγιές. Πρέπει να 'ναι κανείς αρχαιολόγος για να μπορέσει να κατατοπισθεί μέσα σ' αυτό το δαίδαλο από άμορφους ογκόλιθους που είναι σκορπισμένοι όπως δπως, σά να τους είχε καταρυνήσει κανένας ορμητικός χείμαρρος, και είναι πνιγμένοι μέσα στ' άγρια χορτάρια...

Για να συντελεσθεί μια τόσο μεγάλη καταστροφή, τα χέρια των ανθρώπων δεν αρκούσαν. Έπρεπε να 'ρθον βοήθοι και τα στοιχεία της φύσης. Και ήρθαν. Ό,τι είχε απομείνει όρθιο από τις επιδρομές των βαρβάρων και τη λύσσα των χριστιανών, οι σεισμοί και οι πλημμύρες του Άλφειου το αποτέλειωσαν.

Κανένα, ωστόσο, αίσθημα μελαγχολίας δε βαραίνει στην ψυχή του ανθρώπου μέσα στη μεγάλη αυτή σιγή της Όλυμπιας, κανένας ρομαντισμός δεν απλώνεται σαν παρασιτικός κισσός πάνω στα ερείπιά της. Η αρχαία Άλτις διατηρεί ακόμα κάτι από την ιερότητά της. Πέρα από ένα βαθμό καταστροφής, τα πράγματα παύουν να είναι νεκρά: αφομοιώνονται με τη γύρω φύση και συμμετέχουν στην αιώνα ζωή της. Ίσως αυτό να είν' αλήθεια μόνο με την ελληνική αρχαιότητα, που οικοδόμησε σε στενή αρμονία με τη φύση,

χρησιμοποιώντας την σαν αρχιτεκτονικό στοιχείο. Όπως και νά 'ναι, στην Όλυμπία το αισθάνεται κανείς αυτό βαθύτατα. Πάνω από τ' άμορφα συντρίμια της επιζούν ακόμα το πνεύμα κι ο ρυθμός που επιστατούν στην οικοδόμησή της. Έδώ που οι νεαροί Έλληνες συναγωνίζονται για τον κότινο ειρηνικών νικών, όλα είναι και τώρα ειρήνη. Έδώ που άνηξε ή σωματική όμορφη, όλα είναι και τώρα όραια. Έδώ που λατρεύονταν ένας πρώος Ζεύς, όλα είναι πρῶα...

Κοιτάω γύρω μου, καθισμένος σ' ένα μαρμαρίνο συντρίμμι του αρχαίου ναού του Διός. Το μάρμαρο είναι ξεστό σά ζωντανό σώμα. Πάνω στα πεύκα, που διαδέχθηκαν στην Άλτι τις αρχαίες αγριελιές, παίζει το φως. Το Κρόνιο ρίχνει την πράσινη σκιά του στα ερείπια. Ένας στίχος του Πινδάρου βομβεί στη μνήμη μου, όπως, πλάι μου, μια μέλισσα σ' ένα αγριολούλουδο. Συλλογιέμαι, ακόμα, τον Ηρόδοτο, που διάβαζε τις ιστορίες του στα πλήθη. Η ώρα περνάει, ο ήλιος σιγά-σιγά βασιλεύει, και τα πουλιά σωμαίνον στην Άλτι. Οι συνοδοί μου μ' αφήνουν — και μένω μόνος στο ρείθρο αυτό των αιώνων σαν ένας όδοιπóρος στο ρείθρο μεγάλου δρόμου. Η ψυχή μου νιώθει ένα γλυκό ξεκούρασμα, όπως το κορμί 'σπερ' από ένα σταθμό στην πορεία του...

Νά τώρα ή νύχτα. Κι αυτή, απaráλλαχτα όπως ή καταστροφή, δε μεταμορφώνει την Όλυμπία. Δεν απλώνεται στην πεδιάδα το ανησυχαστικό της μυστήριο, αλλά ή ειρήνη της, που έρχεται ν' απαλύνει τους κόπους της ημέρας. Ο ουρανός πάλλεται από σπινθηροβόληματα άστρων. Πάλλεται κ' ή γαλήνη της φύσης. Μέσα στη σιγή ακούγονται γρύλοι, βόμβοι έντόμων, κοάσματα βατράχων στον Κλάδεο. Από ένα λόφο έρχεται ο ήχος της φλογέρας κάποιου τσοπάνη, και το φως των κατασκηνωμένων Τσιγγάνων τρεμολάμπει — κατάμονο μέσα στην πεδιάδα. Κρατώντας κανείς την αναπνοή του, μπορεί κι ακούει τον ήσυχον ανασασμό του Άλφειου...

Νύχτα γαλήνια σαν μιαν ήσυχη συνείδηση... Νύχτα όμοια με την ειρήνη που απλώνόταν στην πεδιάδα της Όλυμπιας σαν είχαν πια τελειώσει οι αγώνες και τα πλήθη είχαν πάρει τους έφτά μεγάλους δρόμους της αρχαιότητας για να γυρίσουν στους τόπους τους...

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΖΩΗΣ

Το αίμα δεν παρασκευάζεται με καμιά μέθοδο, ούτε πωλείται σε κανένα φαρμακείο, ούτε αντικαθίσταται με άλλες ουσίες.

Προσφέρεται μόνον ως αίμα από άνθρωπο σε άλλον άνθρωπο.

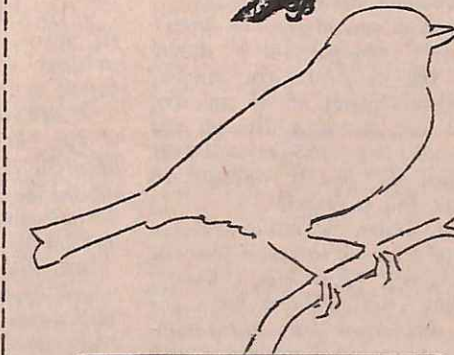
Το αίμα έχει πολύ μεγάλη θεραπευτική αξία και τίποτε δεν μπορεί να το αντικαταστήσει.

Γίνεστε έθελοντές αιμοδότες, έστω για μια μόνο φορά.

Δώστε λίγο αίμα. Σώζετε μια ζωή!...

Σχεδιάστε και Σεις...

...μέ τη ΣΧΟΛΗ ΑΕΟ

αμέσως τώρα
δοκιμάστε
στείλτε αυτό το
μικρό πουλάκι.

Αν σάς άρεσει το σχέδιο, το χρώμα μη διστάζετε. Με πένα, με μολύβι, με λίγο χρώμα, προσπαθήστε να το δώσετε ζωή. Κόψτε και στείλτε μας ολόκληρη αυτή τη δημοσίευση. Θα σάς πούμε τις κρίσεις μας και θα σάς στείλωμε το Αναλυτικό Τεύχος για τη Μεθοδία ΑΕΟ. Αν μένετε στην περιοχή Αθηνών ελάτε στη Σχολή ΑΕΟ φέρνοντας και το σχέδιό σας. Θα ακούσετε τις κρίσεις Καλλιτεχνική-Συμβούλου. Θα έδτε σχέδια άλλων μαθητών που θα σας καταπλήξουν.

Σας περιμένουμε
ΑΘΗΝΑ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ 10, Τ.Τ. 134,
ΤΗΛ. 39.17.811
ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: ΤΕΙΜΕΣΗ 86, ΤΗΛ. 232.370

Στέλνω σχεδιασμένο από μένα, το μικρό πουλάκι και περιμένω τις κρίσεις σας γι' αυτό, καθώς και το Δωρεάν Αναλυτικό σας Τεύχος. Για έξοδα απόστολής έσωκλείω δρχ. 5 σε γραμματόσημο.

ΟΝΟΜΑ _____ ΤΗΛ _____

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ _____ ΗΛΙΚΙΑ _____

ΑΕΣΧΟΛΙΑ _____

Έχετε γράψει άλλη φορά στην Α.Β.Ε.; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑΣ

(Παραμύθι)

Μιά γυναίκα χήρα ζούσε με την όμορφη κ' εργατική πρόγονή της και με την άσχημη και τεμπέλα θυγατέρα της. Μάνα και κόρη φρότωναν όλες τις δουλειές στην προκομμένη κοπέλα, που 'χε καταντήσει σταχτοπούτα του σπιτιού. Κι όταν τύχαινε να της μείνει λίγος καιρός για να ξεκουραστεί, την υποχρέωναν να κάθεται στα χείλη του πηγαδιού και να γνέθει.

Μιά μέρα τρυπήθηκε στο δάχτυλο από τ' αδράχτι και τ' άφησε άθελά της να πέσει στο πηγάδι. Κλαίγοντας έτρεξε να το πει στη μητέρα της, κι αυτή αντί να την περιποιηθεί τή μάλωσε και την πρόσταξε να βγάλει άμέσως το αδράχτι από το πηγάδι.

Τί να κάνει ή δόλια; Έπεσε μέσα με κλειστά τα μάτια από την τρομάρα της. Όταν όμως τ' άνοιξε, είδε μια στοά που στη δεξιά της μεριά άπλωνόταν ένας ανθοπωλύμιος κάμπος. Τραβώντας κατά κει βρέθηκε μπροστά σ' ένα φούρο γεμάτον από φοιμιά. Μες από την πυρωμένη κοιλιά του έβγαζαν ροσές φωνές. "Ητανε φωνές των φοιμιών, που είχανε παραψηθεί.

— Βγάλε μας έξω, βγάλε μας. Κοντεύουμε να γίνουμε κάρβονα! Πήγε άμέσως κοντά, άρπαξε το ξύλινο φτυάρι κ' έβγαλε έξω τα φοιμιά.

Προχωρώντας είδε μια μηλιά που έγερνε από το βάρος των καρπών.

— Ρίξε μας κάτω, την παρακάλεσαν τα μήλα, έχουμε παραγίνει.

"Έπιασε το δέντρο δυνατά, το τίνανε κι όλα τα μήλα πέσανε κάτω.

Συνεχίζοντας το δρόμο της βρέθηκε έξω από ένα σπίτι κ' είδε μέσα μια γερόντισσα που 'χε άσχημο πρόσωπο και δυο κάπρικα δόντια. Στάθηκε σαστισμένη.

— Μη φοβάσαι, κόρη μου, της φώναξε εκείνη. "Έλα, να ξεκουραστείς, κι αν σ' άρέσει μείνε κοντά μου. Θα περάσουμε καλά αν φροντίσεις το σπίτι. Έγώ ένα μόνο πράμα θέλω από σένα: να μου στρώνεις όμορφα το κρεβάτι και την αόγη να χτυπάς δυνατά το στρώμα κάνοντας το πούπουλό του

ν' ανεμίζει όπως το χιόνι. Λέγομαι κυρά Καλή.

Στην άπελυσία της ή κοπέλα δέχτηκε την πρόταση της γριάς, που με τόση καλοσύνη της μίλησε. Άρχισε το συγκύρισμα, και το βράδυ κάθισαν άντάμα στο τραπέζι και καλοφάγανε. Την άλλη μέρα τίναξε όμορφα - όμορφα το στρώμα, κ' ή κυρά Καλή, πολύ ευχαριστημένη, την πήρε στην άγκαλιά της και τή γέμισε φιλιά.

Περνούσε ώραία και των δυο τον ή ζωή, με ύστερα από δυο - τρεις μήνες ή κοπέλα αιστάνθηκε την ανάγκη να ξαναπάει στον τόπο της, κι ως μὴν ήταν ευχαριστημένη από τή σκληρή μητριά και την κακότεροη κόρη της.

— Αν κ' είμαι ένθουσιασμένη από τις περιποιήσεις σας, είπε, πρέπει να φύγω. Έχω νοσταλγήσει τους δικούς μου...

— Σε καταλαβαίνω, παιδί μου κ' εγώ το ίδιο θα επιθυμούσα στη θέση σου. Σύρε στο καλό, κ' έπειδή με σκλάβωνε με τους τρόπους σου θα σου κάνω ένα δώρο τόσο ώραίο όσο και ή ψυχή σου, της άποκριθήκε.

Φτάσανε χειροπιασμένες σέ μια πόρτα μεγάλη, που με τ' άγγιγμα της κυρά Καλής άνοιξε άμέσως. Άποχαιρώντας την ή γριά έβγαλε από την τσέπη της και της έδωσε το αδράχτι, τή φίλησε και της είπε πως το δώρο που δεν θ' άργούσε να λάβει έπρεπε να το φυλάξει γιατί αυτό ήταν ή προίκα της.

Μόλις ή κοπέλα δρασκέλισε την πόρτα, πέσανε στα μαλλιά της, στις πλάτες και στο φόρεμά της άπειρα χρυσά φύλλα κ' έμειναν εκεί, λές κ' είχανε κόλλα.

Πήρε το δρόμο του σπιτιού, που δεν ήτανε μακριά, και δεν άγρησε να φτάσει. Μόλις άνοιξε την αδόπορτα, άκουσε τον άγαπημένο της κόκορα να διαλαλεί:

«Κικιρικό, κικιρικό,
να το κορίτσι το γλυκό
το πολύ βασανισμένο.
Μας ξανάρθε το καημένο
στο χρυσάφι φορτωμένο»

Βλέποντάς την γεμάτη χρυσά φύλλα ή μητριά, την καλοδέχτηκε και ζήτησε να μάθει πως πέρασε τόσον καιρό που έλειπε και πως μπόρεσε ν' άποκτήσει τέτοιο θησαυρό. Άκουσε με θαυμασμό όσα της είπε, με δεν κοιμήθηκε όλη τή νύχτα, έπειδή ή κυρά Καλή είχε πει ότι το δώρο της ήταν άποκλει-

στικά για την προίκα της προγονής. Έπιτέλους την αόγη βρήκε τή λύση: όρμήνεψε την κόρη της τί πρέπει να κάνει, έριξε το αδράχτι στο πηγάδι και την έσπρωξε φωνάζοντας ότι πρέπει να προσέχει στο γυρισμό μήπως της φύγει κανένα χρυσό φύλλο.

Άκολουθώντας το δρόμο της μηλαδερφής της εκείνη, βρέθηκε μπροστά στο φούρο, άκουσε τα ίδια λόγια από άλλα παραψημένα φοιμιά, μα προσπέρασε. «Αυτό μου έλειπε, να μοντζουρωθώ», είπε.

Πιο πέρα είδε μια παραφορτωμένη μηλιά, άκουσε τα παρακάλια των καρπών, όμως προχώρησε αδιάφορη λέγοντας «τί λές, καλέ; Κι αν πέσει κανένα μήλο στο κεφάλι μου»;

Φτάνοντας στο σπίτι της κυρά Καλής, χτύπησε την πόρτα και ζήτησε άσυλο. Εκείνη την κράτησε πρόθυμα και της είπε τί πρέπει να κάνει αν θέλει να την ευχαριστήσει.

Την πρώτη μέρα έργαστηκε καλά, την άλλη όχι και τόσο, κι από την τρίτη άρχισε να τεμπελιάζει.

"Έμενε ξαπλωμένη ως το μεσημέρι, δεν τίναζε το στρώμα, δε συγκύριζε, άσπου άγανάκτησε ή κυρά Καλή. «Καιρός να του δίνεις» της είπε μαλακά ένα πρωινό.

"Άλλο που δεν ήθελε. Καρτερούσε άνυπόμονα την ώρα που θα έπεφτε άπάνω της ή χρυσή βροχή.

Κρατώντας την από το χέρι ή γερόντισσα την δόηγησε στη μεγάλη πόρτα, της έδωσε το αδράχτι και την άποχαίρετσε. Εκείνη δρασκέλισε την πόρτα με λαχτάρα και κοντοστάθηκε εκεί περιμένοντας να πέσουνε τα χρυσά φύλλα. Μ' αντί γι' αυτά δέχτηκε ένα τσουβάλι καρβουνιά!

Πάσχισε να τα βγάλει από πάνω της, άλλ' αυτά είχανε κολλήσει για καλά. Πήγε στο σπίτι της μοντζουρωμένη από πάνω ως κάτω. Βλέποντάς την έτσι ο κόκορας έκραξε:

«Κικιρικό, κικιρικό,
να το κορίτσι το κακό.
Μας ξανάρθε φορτωμένο
κάρβουνο φιλοτριμένο!»

"Ο,τι κι αν έκανε ή μητέρα της, δε μπόρεσε να βγάλει από πάνω της την άπαισία μοντζούρα. Έτσι, σαν άραπίνα, έμεινε σ' όλη της τή ζωή. Και θά 'ταν αβάσταχτη ή πίκρα και των δυο εκείνων γυναικών, αν έλειπαν να παρηγορητικά λόγια κ' οι μεγάλες περιποιήσεις που τους έκανε ή άνεκτίμητη προγονή.

Διασκευή Σ. ΠΑΝ.

ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Διήγημα)

Σε κάποια πολιτεία ζούσε μία καλή οικόγενεια. Ο πατέρας και ή μητέρα με τα δυο άνηλικα παιδιά τους, και ή γιαγιά — μάνα του πατέρα τους. Είχαν όλοι τους καλή καρδιά και τους έδωσαν θαθεία στοργή τον έναν για τον άλλο. Δεν είχε τύχη στη ζωή — μοίρα της ήταν ή φτώχεια. "Ητανε κι ο τόπος τότε φτωχός, γιατί είχε περάσει από κει ο πόλεμος. Οι έχθροι είχαν προκαλέσει φοβερά κακά.

Μά έδωσε ο καλός Θεός κ' οι θάρροι άναγκάστηκαν να φύγουν από τή χώρα, ύστερα και από την ήρωική αντίσταση του λαού της. "Ωστόσο ή άνεργία κ' οι στερήσεις ήταν ακόμα δύσκολο να ξεπεραστούν και ο φτωχόκοσμος να χορτάσει ψωμάκι. "Ισα - ίσα, οι φούροι το δίνανε με το δελτίο.

Για να μην το πολυλογούμε, ή οικόγενεια του Λάμπη και της Θεώνης — έτσι λέγονταν τα παιδιά — ήτανε στεναιμένη ή δόλια. Και γι' αυτό άναγκάζονταν να δουλεύουν και οι δυο γονιόι, ενώ ή γιαγιά έμενε στο καλυδούσιτό τους μαζί με τα παιδιά.

Δουλειά ταχτική, βέβαια, δεν είχαν ή μάνα κι ο πατέρας. Η γυναίκα πηγαινε σέ φαμίλιες που είχαν τον τρόπο τους, έκανε διάφορες δουλειές και το ρεγάλο της ήτανε τότε λίγο ψωμί και λάδι, τότε κάτι περισσευούμενο φαγητό κι άλλοτε κανένα άποφόρι, κατ'άλληλο γιά τα παιδιά. Ο πατέρας πάλι, πήγαινε όπου τύχαινε δουλειά: τότε να κουβαλάει πράματιες, τότε να σκάβει ή να ποτίζει.

Απλαθή, όπως καταλαβαίνετε, οι γονείς του Λάμπη και της Θεώνης άνιμετώπιζαν μεγάλες οικονομικές δυσκολίες. Και το χειμώνα γινόταν ακόμα πιό σκληρή και στεραιμένη ή ζωή τους, μίας και τότε δεν υπήρχαν συχνά δουλειές.

"Ετσι λοιπόν, ο τελευταίος χειμώνας στάθηκε πολύ σκληρός για τή φτωχή φαμίλια. "Εξόν από τ' άλλα, ή μάνα των παιδιών άρρώστησε από ρευματισμούς, και δεν μπορούσε να ξενοδουλεύει. Κι ο πατέρας; Τί να κάνει, ο δόλιος κι αυτός, που είχαν κόψει οι δουλειές, με το έμπα της χειμωιάς;

Στένεψε ή κατάσταση της οικόγενειας, έρχονταν μέρες, όπου όχι μονάχα το προσφάγι, μα και το σκέτο ψωμί τους έλειπε. Ο πατέρας πήγαινε στο λόγγο να φέρι κανα ξύλο, γιά να ζεσταίνονται, μαζευε και λίγα χόρτα γιά τίποτα σαλιγκάρια άμα τύχαινε. Άριά και που, τους έδινε λίγο λάδι.

Μα αυτό ή μάνα, μιά πονόψυχη κυρά. Μ' αυτό ή των παιδιών γέμιζε, πρώτα, το καντηλάκι της Παναγιάς, που φώτιζε κιόλας τις χειμωνιάτικες νύχτες τους και χάιδε με ζεστή έλπίδα τις ψυχές του σπιτοκάλυδου...

"Ετσι περνούσε ο χειμώνας και ψευτοπορεύονταν ή φτωχή φαμελιά. "Ένα

δειλινό που γύριζε ο νοικοκύρης στο σπιτικό του κουβαλώντας λίγα άγρια χόρτα, είδε τή γυναίκα του μπρός στο κατώφλι σά να τον καρτερούσε.

— Χριστιανή μου, της λέει καλосυνάτα. Στέκεσαι όξω, με τέτοιαν ύγρασία;

— Τώρα δά βγήκα και σέ ξαγνάντεψα νάρχεσαι. "Ηθελα να σου πώ... άποκρίθηκε κομπιάζοντας.

— Τί τρέχει; ρώτησε κείνος άνήσυχος. — Σύχασε δεν είναι τίποτα. Νά. "Ηρθε ένας γέρος και μάς παρακάλεσε νάν τονε κρατήσουμε άπόψε μαζί μας. Είναι ξένος και φτωχός, πεινασμένος φαίνεται...

— Σε καλό σου, βρε γυναίκα, της είπε. Τί μουσαφιρίλίκια είναι τούτα; Πώς να τονε φιλέουμε, που μάς λείπει και το ψωμί;

— Νά 'χεις καλό, άντρα μου! τον παρακάλεσε ή πονόψυχη γυναίκα, τότε λυπήθηκε ή ψυχή μου! Δέ γυρεύει ο δόλιος παρά να περάσει τή νύχτα του έδώ. Όταν του δώσουμε μία πηρουιά χόρτα και το ζεστό ζουμί τους κι αύριο ως πάει στο καλό! Σε παρακαλώ, δείξε του καλοσύνη και γλυκομίλησέ του, να μην στενοχωρηθεί ο άνθρωπος...

— Καλά, καλή μου, άποκρίθηκε συγκινημένος. Δεν είναι πώς δεν τονε θέλω. Μά να, ντρέπομαι που δεν μπορώ νάν τονε φιλέω όπως θάθελα... "Ας είναι, πάμε μέσα τώρα και βάλε να δράσεις τα χορταράκια...

Βράδιασε ο Θεός τή μέρα, ή γυναίκα έστρωσε το σοφρά, άπώωσε πάνω τα πινακία και κένωσε σ' όλους από λίγα χόρτα, μαζί και το άχνιστό ζουμί τους. "Εβαλε στη μέση λίγες έλιές και μοίρασε σ' όλους κομματάκια από δυο φέτες ψωμί ξερό, που είχε φυλαγμένα.

Όλοι πήραν θέση ένα γύρο και κάνανε θέση να καθίσει ο ξένος τους.

— Κοπιάστε, είπε ο πατέρας και, κάνοντας το σταυρό του, προσευχήθηκε:

— Ευλόγησε, Θεέ μου, τούτο το φαί μας να χορτάσουμε!

— Άμήν! εύχθηκαν όλοι και σταυροκοπήθηκαν.

— Ο Θεός να σάς χαρίζει υγεία και κάθε αγαθά! είπε και ο ξένος, με φανερά συγκίνηση. Σας ευχαριστώ, καλοί μου άνθρωποι, γιά τή φιλοξενία σας!

— Λυπούμαι από καρδιάς που δεν μπορώ να σου προσφέρω κάτι περισσότερο, είπε ο πατέρας. Είμαστε και μείς φτωχοί σαν έλόγου σου, δλεπίεις...

— Μη στενοχωριέσαι, και σέ καταλαβαίνω! άποκρίθηκε ο άγνωστος μουσαφιρης, φτωχός φτωχών έλεει, λέει ή θρησκεία μας. Και τούτο είναι ή ευεργεσία, που άξίζει πλείότερο από κάθε άλλη!

Σάν άπόφαγαν και ή γυναίκα άνασηκώνονταν να ξεστρώσει το τραπέζι, και όπως οι δυο άνδρες κουβένταζαν γιά τις δύσκολες μέρες που περνούσε ο τόπος, ο νοικοκύρης φώναξε ξαφνικά:

— Βρε, το ξεχάσα! Και γυρνώντας στη γυναίκα του είπε: Κοίτα, καλή μου, μέσα στο σουρτούκο είναι ένα ξινόμηλο. Φέρ το, να τρατάρουμε τον ξένο μας... Το βρήκα άποξεχασμένο στη μηλιά.

Το βρήκε ή γυναίκα και τόβαλε μπρός στο φουσαφίρη μαζί μ' έναν ξυλοσουγιά:

— Όρίστε! του είπε γλυκομίλητα.

Ο ξένος φάνηκε να συγκινείται:

— Σας ευχαριστώ! είπε. Μά δεν πάει να το φάω έγώ. Κι άπλώνοντας το χέρι, έδωσε το μήλο στον Λάμπη.

— Θέλεις να σου το καθαρίσω, μικρέ μου; τον ρώτησε.

— Όχι! άποκρίθηκε το παιδί. Νά το φάει ή Θεώνη μας, που μ' άγαπάει πολύ και μου δίνει κι από το ψωμί της άκόμα! Κ' έβαλε το μήλο στη χούφτα της άδελφούλας του. Εκείνη, κρατώντας το, στράφηκε και κοίταξε έναν έναν όλόγουρα. "Υστερα δείχνοντας να παίρνει κάποιαν άπόφαση, είπε:

— Όταν το δώσω στη γιαγιά μου! Μας άγαπάει τόσο πολύ, μάς λέει όμορφα παραμύθια και μάς μαθαίνει τόσα πράματα. Πάρ το, καλέ γιαγιάκα!

— Σ' ευχαριστώ, καλό μου! άποκρίθηκε ή γριά. Μά εγώ δεν έχω δόντια, να το μασήσω. Καλύτερα να το φάει ή μανούλα σας, που είναι κι άνήμπορη! Και προσφέροντάς το στη γυναίκα, πρόσθεσε: "Όρίστε, νύφη μου, φά το!

Η νοικοκυρά, που είχε στο μεταξύ κάνει τή σκέψη της, πήρε το μήλο και τόδωσε στον άντρα της.

— Νά το φάς, έσύ, είπε, δίνοντάς του το μήλο. "Εσύ σκετάνεσαι καθημερινά γιά να μάς ζήσεις.

Συγκινήθηκε ο νοικοκύρης και το πήρε. Και ξαναδίνοντάς το στον ξένο, του είπε πειστικά:

— Του λόγου σου να το φάς, σέ παρακαλώ! Και πρόσθεσε σι' αστεία: Γιά να μην πεις, πώς από τό... πλούσιο τούτο, δείπνο, σούλειψε το φρούτο!...

Το πήρε τότε ο μουσαφιρης, τόκοψε στα έξι, κράτησε ένα κομμάτι αυτός και μοιράζοντας τα άλλα είπε:

— Άφού το μήλο πέρασε από όλους μας, χέρι σέ χέρι, το σωστό είναι να το φάμε όλοι μαζί, έτσι, σαν αντίδωρο τής άγάπης που δασιλεύει έδώ μέσα! Έχετε μεγάλη φτώχεια στο σπιτικό σας μα περισσιον πλούτο στις ψυχές. Γιά τούτο, σας άξίζει μία δίκαιη ανταμοιβή!

Και λέγοντας αυτά, σηκώθηκε, έδγαλε τήν ψεύτικη γενειάδα που φορούσε, και φανερώθηκε μπρός τους, νέος και καλοσχημένος όμορφάντρας, ο ίδιος ο άρχοντας του τόπου!

— Μπά, μπά! ξεφώνισαν ή γυναίκα κι ο άντρας. Ο άρχοντας μας είναι, ο άρχοντας μας! Και, σκάνοντας με ταπεινός, ο νοικοκύρης πρόσθεσε: Σε προσκυνάμε, άφέντη μου — νάσαι πολύχρονος κι ο Θεός να σ' εύλογάει! Νά μάς συμπαθάς που δεν μπορέσαμε

(Συνέχεια στη σελ. 27)

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΞΑΦΑΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Ο άνθρωπος, άλλοτε χωρίς να το θέλει και άλλοτε απερίσκεπτα, τις περισσότερες όμως φορές για να εξυπηρετήσει το συμφέρον του ή για να ικανοποιήσει, καταστρέφει ασυλλόγιστα το περιβάλλον. Έτσι καίει τα δάση για να δημιουργήσει νέα καλλιεργήσιμα εδάφη ή αποξηραίνει βάλτους και λίμνες για τον ίδιο σκοπό. Άλλοι αλλάζει τις κοίτες των ποταμών και άλλοι δημιουργεί τεχνητές λίμνες, καταστρέφοντας έτσι περιβάλλοντα, που επί χιλιάδες χρόνια αποτελούσαν το βίωτοπο για πολλά είδη θηλαστικών, πουλιών, εντόμων και άλλων πλασμάτων του Θεού.

Οι μεταβολές όμως αυτές, χωρίς να είναι πάντοτε επωφελείς για τον άνθρωπο, είναι πάντα καταστροφικές για τα διάφορα είδη των ζώων που ζούσαν ως τώρα στις περιοχές που αλλοιώνονται. Έτσι η αποξήρανση των βάλτων και των λιμνών αναγκάζει πολλά υδρόβια πουλιά, όπως είναι οι αργιόπατιες, οι αργιόχηνες, οι πελαργοί, οι ψαροφάγοι και άλλα πολλά, να εξαφανισθούν από τόπους όπου άλλοτε άφθονοι ήταν προστατευμένοι, ενώ τώρα δεν βρίσκουν.

Τα πουλιά που άφθονοι άλλοτε στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις, σήμερα γίνονται πιο σπάνια. Οι κορυδαλλοί, τα όρτυκια, οι περδικές του κάμπου, φώλιαζαν άλλοτε μέσα στους σπαρμένους αγρούς. Και όταν τους έθιραν, πάλι ανάμεσα στις θερισμένες καλαμιές εύρισκαν και προστασία και τροφή. Σήμερα με την εντατική καλλιέργεια ο αγρός οργώνεται άμεσα μετά το θερισμό από το τρακτέρ και τα πουλιά αυτά δεν βρίσκουν ούτε τροφή ούτε ασφάλεια και σιγά-σιγά εξαφανίζονται.

Οι σημερινές αγροικίες δε μοιάζουν με τις παλιές, με τους λιθόχτιστους τοίχους και με την ξύλινη συνήθως ή από κεραμίδια στέγη. Σήμερα και οι αγροικίες χτίζονται μετσιμέντο. Στις στέγες των παλαιών εφώλιαζαν οι κουκουβάγιες και από εκεί επάνω όρμούσαν και

άρπαζαν τους άρουραίους που γυρίζαν εδώ κι εκεί, ή οι νυχτερίδες, που κάθε νύχτα κατάστρεφαν πλήθη εντόμων πώς όμως και πού να κάμουν φωλιά στον τσιμεντένιο τοίχο σήμερα; Φεύγουν λοιπόν για να βρουν άλλο καταφύγιο κι αφήνουν τους άρουραίους ανενόχλητους να καταστρέφουν την εσοδεία του ανθρώπου.

Δεν είναι όμως μονάχα οι μεταβολές του περιβάλλοντος που συντελούν στην ελάττωση του αριθμού των πουλιών από χρόνο σε χρόνο. Πολλά από τα έργα του ανθρώπου έχουν καταστρεφτικά αποτελέσματα. Χιλιάδες πουλιών έχουν κατασχευαστεί σε όλες τις χώρες για να στηρίξουν τα σύρματα που μεταφέρουν τον ηλεκτρισμό από τα εργοστάσια παραγωγής μέχρι το τελευταίο χωριό κάθε περιοχής. Βέβαια δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Επάνω όμως σ' αυτούς τους πυλώνες και τα ηλεκτροφόρα σύρματα επάνω καθώς πετούν με ταχύτητα. Μια άλλη από τις εφευρέσεις του ανθρώπου, που είναι καταστροφική για τα πουλιά, είναι το αυτοκίνητο. Όσοι θα έχετε ταξιδέψει με το μέσο αυτό, θα έχετε συμβεί να δείτε κάποιο πουλάκι, καθώς πετά, να χτυπά με δύναμη επάνω στο αυτοκίνητο, και να σκοτώνεται. Σ' αυτή την περίπτωση βέβαια ούτε ο άνθρωπος θέλει να αφαιρέσει μια ζωή έστω και ενός πουλιού ούτε και το πουλάκι αυτοκτονεί. Είναι κι αυτό ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα με θύμα ένα μικρό πτερωτό ταξιδιώτη. Και όμως! Ο αριθμός των πουλιών που σκοτώνονται έτσι είναι φανταστικός. Μονάχα στη Γαλλία υπολογίζεται ότι κατ' αυτό τον τρόπο σκοτώνονται κάθε χρόνο στους δρόμους της χώρας αυτής περί τα 2.000.000 μικρά πουλάκια. Αν τώρα σκεφθούμε ότι πολλά από αυτά τα πουλιά σκοτώνονται την εποχή που έχουν αυγά ή μικρά στις φωλιές, που βέβαια χάνονται και αυτά, τότε θα πεισθούμε ότι τα θύματα είναι πολύ περισσότερα.

Τό ίδιο μεγάλο είναι οι κίνδυνοι

για τα πουλιά που ζουν κοντά στις ακτές, όπως είναι οι γλάροι, οι καλκατούνες και άλλα. Και ο πιο μεγάλος κίνδυνος προέρχεται από τα πετρέλαια που ρυπαίνουν τη θάλασσα. Κάθε χρόνο χιλιάδες θαλασσινά πουλιά, διαποτισμένα από το πετρέλαιο, ψοφούν, γιατί δεν μπορούν ούτε να κολυμπήσουν, ούτε να πετάξουν, ούτε να μείνουν στεγνά. Ανίκανα για κάθε τι ρίχνονται από τα κύματα έξω στην άκρη, όπου πεθαίνουν από την πείνα. Το 1967 έναυάγησε ένα πετρελαιοφόρο κοντά στις ακτές της Αγγλίας. Το πετρέλαιο που ξεχύθηκε, έσκέπασε μια απέραντη έκταση της θάλασσας με παχύ στρώμα. Υπολογίζεται ότι πάνω από 100.000 πουλιά ψόφησαν τότε από το μαζούτ του ναυαγίου εκείνου.

Μεγάλο κίνδυνο για τα πουλιά, και ιδίως τα αποδημητικά, αποτελούν επίσης οι φάροι που έχουν χτιστεί από τον άνθρωπο στις επικίνδυνες ακτές για την προστασία πλοίων και ανθρώπων. Το φως των φάρων αυτών, επειδή είναι πολύ δυνατό, τυφλώνει τα πουλιά που ταξιδεύουν τη νύχτα και θαμπωμένα χτυπούν επάνω στους πύργους των φάρων και σκοτώνονται κατά χιλιάδες. Σε πολλές περιπτώσεις οι φαροφύλακες βρίσκουν το πρωί σωρούς ολόκληρους τα σκοτωμένα πουλιά στον περίβολο του φάρου των.

Φαίνεται όμως πως ο μεγαλύτερος κίνδυνος που απειλεί σήμερα τα πουλιά είναι τα διάφορα γεωργικά φάρμακα, τα εντομοκτόνα και τα ζιζανιοκτόνα. Χιλιάδες πουλιά πεθαίνουν τρώγοντας σπόρους δηλητηριασμένους ή έντομα που ψόφησαν ραντισμένα από εντομοκτόνα. Και αυτά πάλι που ψοφούν δηλητηριασμένα, μπορεί να γίνουν αίτια του θανάτου άλλων ζώων ή πουλιών, που θα τύχει να τα φάνε. Το χειρότερο δε είναι ότι πολλά από τα δηλητήρια αυτά μένουν για χρόνια μέσα στη γη και μπορεί να γίνουν αίτια θανάτου ζώων και πουλιών και ύστερα από χρόνια. Επί πλέον παρασύρονται από τα νερά της βροχής και έτσι δηλητηριάζουν όχι μόνο ποτάμια και λίμνες, αλλά ακόμα και την θάλασσα.

Ύστερα από όλα αυτά δεν είναι δυνατόν παρά διαρκώς να λιγοστεύουν τα πουλιά. Αν ερωτήσετε τους γεωργούς, τους βοσκούς, τους

(Συνέχεια στη σελ. 17)

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κάτι περίεργα πράγματα γίνονταν στον Άνθό-πυργο και γέμισαν απορία και ανησυχία τα παιδιά. Μά τις πάρομε απ' την αρχή αυτή την ιστορία.

Οι άμυγδαλιές οσμίστηκαν πρώτες την άνοιξη που άλαφροπατώντας έφτανε. Σε λίγο έγινε βεβαίω-τητα το φενγικό του χειμώνα από τα χελιδόνια. Τα πρώτα χελιδόνια ήρθαν.

Γιομάτος χελιδονοφωλιές ο Άνθόπυργος ήταν, σύντροφοι των παιδιών από τότε που είχε παιδιά ο Άνθόπυργος, χαρά των μεγάλων, έλπιδα των γερόντων. Στις δύσκολες μέρες του χειμώνα, τότε που παγώνει ή ψυχρή και το κορμί σου, κοιτάζαν οι μεγάλοι τις άμυγδαλιές τότε θα ανθίσουν — κοιτάζαν τα παιδιά τις έρημες χελιδονοφωλιές — τότε θα γεμίσουν. Οι χελιδονοφωλιές ήταν απαγορευμένο παιχνίδι κ' οι χαλασμένες, οι παλιωμένες φωλιές δεν καταστρέφονταν. Το μόνο που επέτρεπαν στον εαυτό τους τα παιδιά ήταν να τρομάζουν λίγο κείνα τα χελιδόνια που είχαν χτίσει το σπιτικό τους στο καμπαριό της εκκλησίας. Πηγαίναν τα παιδιά, χτυπούσαν την καμπάνα και φρεν γιόμιζε ο τόπος χελιδόνια και χελιδονοφωλιές. Το παιχνίδι χρόνια ολόκληρα παιζόταν ανάμεσα στα καινούρια παιδιά και στα καινούρια χελιδόνια, κι όλοι πίστευαν πως έτσι θα πήγαινε το πράγμα, όσο υπάρχονε παιδιά και χελιδόνια στον Άνθόπυργο. Εφ'ετος όμως... Εφ'ετος φανήκανε τα πρώτα χελιδόνια να 'ρχονται απ' τη θάλασσα. Γνώριμες οι χελιδονοφωλιές, τιτιβίζοντας καλημερίσανε το χωριό, η τάξη του κόσμου συνεχιζόταν... Αυτά για καμιά δεκαριά μέρες.

Τα παιδιά που περίμεναν πρώτα να συνυρρίσουν το σπιτάκι τους τα χελιδόνια κι απ' ν' αρχίσουν το παιχνίδι του καμπαριό, έκθαμβο είδαν τα ΔΙΚΑ ΤΟΥΣ χελιδόνια να φεύγουν. Η τάξη του κόσμου είχε σαλευτεί! Κάτι έδιωχνε τα πουλιά, που αφού κάνανε δυο-τρείς γύρους πάνω απ' το χωριό κορό-ζοντας άγρια, χάνονταν πέρα μακριά. Κι όσα αποφά-σισαν να μείνουν, και δεν ήταν πολλά, ψόφησαν*.

— Έχεις δει ποτέ ψόφιο χελιδόνι; ρώτησε ο Γιάννης το Θανάση, κ' είχε λυγμό ή φωνή του. Ο Θανάσης, παιδί της πολιτείας, δεν καλό-ξερε — που λέει ο λόγος — ζωντανό χελιδόνι, όχι να δει και ψόφιο!

— Ε! λοιπόν, το πεθαμένο χελιδόνι κι ο πεθα-μένος γλάρος είναι... — έκανε τα λόγια του ο Γιάν-νης — είναι... πως να στο πω, σά... να πεθάνει ή έλπιδα, ή όμορφιά, ή καλοσύνη, όπως θά 'λεγε ο δάσκαλος.

Ο Θανάσης γιομάτος θλίψη απ' αυτά που του είπε ο Γιάννης, ξεκίνησε για το σπίτι του. Κ' εκεί, στο στρώσιμο του δρόμου έδρε...

Ο Δημήτρης ήταν, πές, ο κουζουλός του χω-ριού, βοσκός ήταν, κυνηγός ήταν, αλαφροίσκιωτος

ήταν, στη χάση και στη φέξη παρατούσε το βουνό του να κατεβεί προς τα κάτω, ν' ανταμώσει ανθρώ-πους. Μά δυο φορές είχε φέρει κυνήγι στον κύριο Βγένα, άγριμ σωστό! έδινε το σακούλι, έπαιρνε τα λεφτά του, φώνιζε τα χρειαζούμενά του κι απέ... μην τον είδατε, ξαναγύριζε στο βουνό του. Έτσι έτυχε να τον γνωρίσει ο Θανάσης (ο γιός του Βγένα) και, πράγμα περίεργο, ο αλαφροίσκιωτος γαλήνευε μπροστά στ' άγριο.

Τον αντάμωσε, λοιπόν, τον Δημητρώ τον κου-ζουλό στο στρώσιμο για το σπίτι του ο Θανάσης.

— Καλησπέρα Δημητρώ, τον χαιρέτησε.

— Ο άλλος τον κοίταξε, κ' είχε το βλέμμα αδειανό.

— Έφερεις κυνήγι; ρώτησε μαλακά ο Θανάσης.

Κούνησε αρνητικά το κεφάλι ο άλλος.

— Τότε, κατέβηκες γιατί σου λείπαν πράγματα;

Ξαναρώτησε με ύπομονη ο Θανάσης.

Ξανακούνησε το κεφάλι ο Δημητρώς.

— Όχι! είπε με μια βραχνή φωνή.

— Τότε, για ξέσκασμα; Μας αποθύμησες; Χαμό-γελο έσκαψε στα χείλια του Θανάση.

— Ψόφησαν οι άιτοι! Χαμηλό μοιρολόι ήταν ή απάντησή του κουζουλού.

Σύζυγος απόμεινε ο Θανάσης.

— Τι... τί... έγινε; τραύλισε.

— Ψόφησαν οι άιτοι και τ' ατόπουλα. Βραχνή ήθελε ή απάντησή.

Σταμάτησε το μυαλό του Θανάση.

— Μά γιατί; Ποιός πείραξε τους άιτους;

Σήκωσε τους όμους ο Δημητρώς.

— Εσθ' που είσαι σπουδαγμένος αν δεν ξέρεις, έγώ τί να κατέχω; ρώτησε με απόγνωση.

«Θεέ μου, έγώ σπουδαγμένος!» πικρογέλασε ο Θανάσης.

— Θα ρωτήσω αύριο το δάσκαλο, ύποσχέθηκε στον Δημητρώ. Πάμε τώρα επάνω, τον παρακάλεσε.

Ο Δημητρώς όμως είχε κιάλα ξεκινήσει! Ούτε καληνύχτισε. Τον άκουσε ο Θανάσης να μονολογεί

«προφάν οι άιτοι και τ' ατόπουλα...» και χάθηκε στο στρώσιμο του δρόμου.

Ανέβηκε στο σπίτι με βαρεία καρδιά.

— Καλώς τον, είπε ή μητέρα.

— Ποῦ είναι ο πατέρας; ρώτησε.

Παραξενεμένα τον κοίταξε ή μητέρα. Ποτέ δεν

ερχόταν ο πατέρας τόσο νωρίς.

— Τι έχεις; τον ρώτησε ή Έλένη, και τα φω-τεινά της μάτια γιόμισαν ερωτηματικά.

Την άσπαξε από τις μελιές κοιτίδες. Το νόμιζε

παιχνίδι ή Έλένη, πήγε να ψευτοφωνάξει. Μά το

χείρι του άδελφού ήταν άγριο και ή φωνή του σκληρή.

— Πάμε σό δωμάτιό μου, τής είπε.

— Θα κλάψω! απέλιξη ή Έλένη και προσπά-θησε να ελευθερώσει τις κοιτίδες της.

— Αν έχεις κέφι για κλάμα, έλα να σοῦ πω κάτι

ιστορίες που θά σε κάνουν να σπαράξεις, να σκονδεις

σοῦ λέω!

Ήταν σκληρός, κυνικός, σχεδόν βάρβαρος, θέ-λωντας να πνίξει το βογγητό που του φούσκωνε τα

στήθια. Ο ίδιος, άντρας πιά, δεν ήθελε να κλάψει.

Μά κάποιος έπρεπε, βρε άδερφέ, να θρηνήσει τα χε-λιδόνια και τους άιτους.

«Από το Μυθιστόρημα «Εμένα με νοιάζει», που κυκλοφορεί

σε καλαίσθητη έκδοση του Βιβλιοπωλείου τής «Εστίας»

* Σημ. Σ. Από τη μόλυνση του περιβάλλοντος

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΔΗ

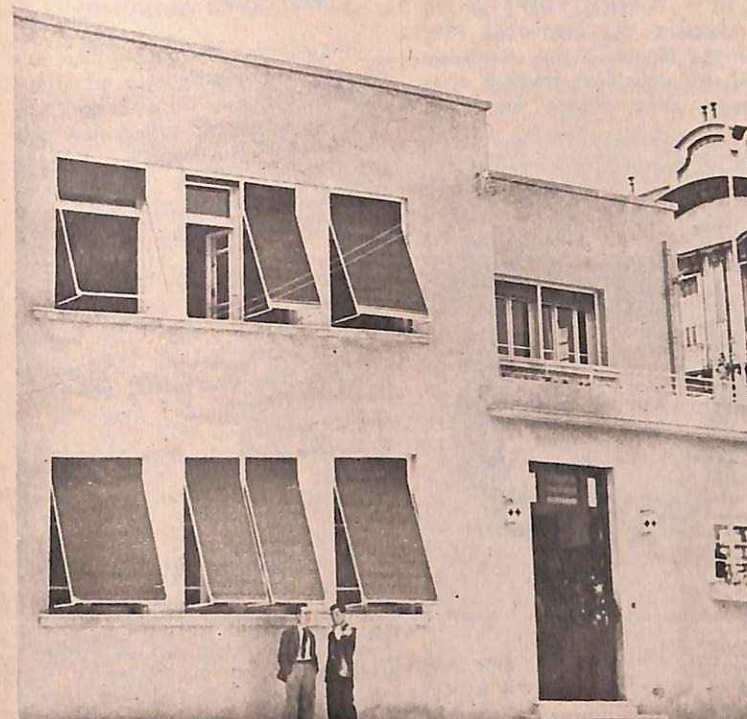
29

Έχει και στη Θεσσαλονίκη ο Ε.Ε.Σ. Σταθμό Πρώτων Βοηθειών. Στην ίδρυση του συνέβαλαν σημαντικά το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος Θεσσαλονίκης και οι αείμνηστοι γόννοι της πόλεως του Άγ. Δημητρίου Κωνσταντίνος Ζάννας και ο αδελφός του, ύπουργός τότε, Άλέξανδρος Ζάννας.

Με τις δικές τους ενέργειες, το Λιμενικό Ταμείο Θεσσαλονίκης παρεχώρησε στον Ε.Ε.Σ. ένα οικόπεδο στην περιοχή του λιμανιού, για την εγκατάσταση των Γραφείων του Τμήματος και του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών. Η ανέγερση του κτιρίου άρχισε στα 1932 και ολοκληρώθηκε στα 1934.

Τα πρώτα χρόνια, ο μέσος όρος εκείνων που κατέφευγαν στο Σταθμό για πρώτες βοήθειες ήταν 250 άτομα το μήνα. Τώρα ο αριθμός τους φτάνει τις 2500 με 3000, αν και λειτουργεί παράλληλα ο Σταθμός του Ι.Κ.Α. που περιθάλπει κατά κύριο λόγο τους ασφαλισμένους του.

Στά πλαίσια του Σταθμού, όπως στην Αθήνα, λειτουργεί και στη Θεσσαλονίκη Σχολή Σαμαρειτών. Από τους

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΔΗ

αποφοίτους της έχει συγκροτηθεί Σώμα που αριθμεί σήμερα 600 μέλη, με πλούσια δράση όχι μόνον στο νοσηλευτικό τομέα, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή των ποικίλων κοινωνικών υπηρεσιών.

Την πολύπλευρη δραστηριότητα αυτού του Σώματος χαρακτηρίζουν δύο πρωτότυπες επιδόσεις του που οργανώθηκαν στα 1976. Η μία είναι η εκπαίδευση στελεχών για τις Μονάδες Όδικης Βοηθείας, που συνεργάζονται με την Τροχαία, για την ταχεία και πρόπουσα αντιμετώπιση ατυχημάτων στις μεγάλες οδικές αρτηρίες. Η άλλη είναι η σύσταση Υπηρεσίας Άνευρέσεως Απολεσθέντων Παιδιών, που λειτουργεί στη διάρκεια της Εκθέσεως Θεσσαλονίκης, για να φροντίζει παιδάκια που έχασαν τους συνοδούς τους και να τα παραδίδει σ' εκείνους που τα αναζητούν.

Παράρτημα του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών Ε.Ε.Σ. της Θεσσαλονίκης λειτουργεί το καλοκαίρι στο παραθαλάσσιο Προάστιο Περαιά, για την παροχή βοήθειας στους λουόμενους.

Η 23η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ - Ο Ε.Ε.Σ. ΚΑΤΕΧΕΙ ΕΠΙΖΗΛΗ ΘΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Τόν περασμένο 'Οκτώβριο συνήλθε στο Βουκουρέστι η 23η Διεθνής Διάσκεψη του 'Ερυθρού Σταυρού, με συμμετοχή 106 'Ερυθροσταυρικών Συλλόγων και Ισάριθμων Κυβερνητικών 'Αντιπροσωπειών από τα περισσότερα Κράτη της 'Ευρώπης. Τόν 'Ελληνικό 'Ερυθρό Σταυρό αντιπροσώπευσαν στη Διάσκεψη η 'Αντιπρόεδρος του Κ. Δ. Συμβουλίου Κα 'Αλεξάνδρα Μαντζουλίου, ο 'Αντιπρόεδρος κ. Στάθης Σπηλιωτόπουλος, ο Γενικός Γραμματέας κ. Γκολφίνος Πετμεζάς και η Διευθύντρια Διεθνών Σχέσεων Δις Μαρία Δεμερτζή.

Η Διάσκεψη ενέκρινε νέο Καταστατικό και νέους Κανονισμούς του Συνδέσμου των 'Ερυθρών Σταυρών, που αποτελεί την 'Ομοσπονδιακή 'Οργάνωση των 'Ερυθροσταυρικών Συλλόγων με έδρα τη Γενεύη, και έλαβε πολλές σημαντικές αποφάσεις για όλους τους τομείς που περιλαμβάνονται στην αρμοδιότητα του 'Ερυθρού Σταυρού ('Υγεία, Αιμοδοσία, Βοήθεια, Νεότητα, Περιβάλλον κλπ.). 'Ιδιαίτερα για τόν 'Ερυθρό Σταυρό Νεότητας, η αρμόδια 'Επιτροπή του Συνδέσμου συνέταξε έναν 'Οδηγό, που περιλαμβάνει αναλυτικά όλους τους τομείς που ενδιαφέρουν την 'Ερυθροσταυρική Νεολαία και δίνει οδηγίες στους εκπαιδευτικούς για την κατάλληλη διαπαιδαγώγηση των μαθητών στην άποστολή και τη δραστηριότητα του 'Ερυθρού Σταυρού.

Ο 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός έσημείωσε στη Διάσκεψη σημαντική επιτυχία, με την 'Εκλογή του στο δεκαεξαμελές 'Εκτελεστικό Συμβούλιο του Συνδέσμου. Δείγμα της 'Εκτίμησής που έχει και της θέσεως που κατέχει ο Σύλλογός μας ανάμεσα στους ξένους 'Ερυθροσταυρικούς Συλλόγους αποτελεί η καλλιτεχνική 'Ενεπίγραφη πλάκα που προσέφερε στην 'Αντιπροσωπεία μας ο 'Ερυθρός Σταυρός των Φιλιππίνων. Τό 'Αγγλικό κείμενο της είναι, σε μετάφραση, τό ακόλουθο:

«Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗΝ ΝΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΥΘΡΟ

ΣΤΑΥΡΟ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥΣ με τήν ευκαιρία της εκατοστής επέτειου της ιδρύσεώς του, αυτόν το χρόνο που σημειώνει επιτυχή συμπλήρωση ενός αιώνα υπηρεσίας

πρός την ανθρωπότητα από μια χώρα η οποία έδωσε απτή μορφή στην ιδέα του 'Ερυθρού Σταυρού, με τις ελκρινέστερες ευχές μας για τήν 'Επιτυχία των επιτυχιών του και με τήν υπόσχεση της 'Εγκάρδιας συμπαράστασής και συνεργασίας μας στην 'Εκπλήρωση των κοινών σκοπών του 'Ερυθρού Σταυρού στις αντίστοιχες χώρες μας και σε άλλα μέρη του κόσμου.

Μανίλα, Φιλιππίνες, 22 - 6 - 1977

Ρ. Σ. ΕΣΠΙΝΟ
Στρατηγός Πρόεδρος
Β. ΓΚΑΛΒΕΟ
Γενικός Γραμματέας

Ο Ε.Ε.Σ. ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΠΑΝΗΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ

Τότερα από συνεννοήσεις με τις αρμόδιες Κρατικές 'Υπηρεσίες και τους Δημάρχους των περιοχών που πληγήθηκαν από τις πλημμύρες, ο 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός έστειλε από τ' 'Αποθέματά του ρουχισμό άντρίκό, γυναικείο και παιδικό, καθώς και κουβέρτες στο Περιστέρι, τόν Ταύρο, τόν Αιγάλεω και στην περιοχή του Πειραιώς, ιδιαίτερα μάλιστα στη Νίκαια. Τά σχετικά 'Ερυθροσταυρικά κλιμάκια συνοδεύονταν από 'Αδελφές του Ε.Ε.Σ.

ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ

Συνεχίζοντας τήν προσπάθειά του για τήν ανακούφιση των πλημμυροπαθών ο Ε.Ε.Σ. 'Εγκατέστησε, σε συνεργασία με τις 'Υπηρεσίες του 'Υπουργείου Κοινωνικών 'Υπηρεσιών, συνεργεία στο Αιγάλεω και τή Νεάπολη που διανέμουν όλη τήν 'Ημέρα 'Ιματισμό σ' όσους έχουν ανάγκη. 'Ενα άλλο συνεργείο του Ε.Ε.Σ. μ' 'Εθελοντές της Κοινων. Πρόνοιας μοιράζει με συνεργασία των 'Υπηρεσιών του 'Υπουργείου Κοιν. Πρόνοιας και της Δημαρχίας ρουχισμό στις οικογένειες του 'Αγ. 'Ιωάννου Ρέντη, που έχουν έντελως καταστραφεί. 'Εν άλλο άκόμα συνεργείο κάνει διανομές, σε περιπτώσεις μεμονωμένες, στις περιοχές Κολωνού, Νέου 'Ικονίου και Περάματος.

Ός τις 6 Νοεμβρίου ο Ε.Ε.Σ. έμοίρασε 840 κουβέρτες και 2.250 άτομικά δέματα ρουχισμού, που η αξία τους φτάνει τό 1.500.000 περίπου.

ΞΕΝΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΜΑΣ

Οι μεγάλες καταστροφές που προκάλεσε η βροχή, συγκίνησαν και ξένες ανθρωπιστικές οργανώσεις: Ο Διεθνής 'Ερυθρός Σταυρός, που 'Εδρεύει στη Γενεύη, έδωσε στη διάθεση του Ε.Ε.Σ. τό ποσόν που χρειάζεται για ν' αγοράστούν χίλιες κουβέρτες κ' 'Εδήλωσε ότι μόλις 'Εξακριβωθούν οι ανάγκες των πλημμυροπαθών θά συνεχίσει τή βοήθειά του.

Αλλά και τό 'Ιδρυμα 'Αλληλοβοήθειας, που 'Εδρεύει στη Ζυρίχη, δήλωσε με τό 'Εγκατεστημένο στόν Πειραιά 'Ελβετικό 'Ιδρυμα Χριστιανικής Βοήθειας που τό 'Εκπροσωπεύει ότι διαθέτει για τούς πλημμυροπαθείς μέσω, του Ε.Ε.Σ. γάλα αξίας 160.000 δραχμών.

ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

Στήν αΐθουσα τελετών του Μεγάρου της 'Εστίας Νέας Σμύρνης γιορτάστηκαν στίς 24 'Οκτωβρίου τά 100 χρόνια του 'Ελληνικού 'Ε-

ρυθρού Σταυρού, με 'Εκλεκτό άκροατήριο της περιοχής.

Η τελετή άρχισε με τήν 'Εκτέλεση του 'Υμνου του Ε.Ε.Σ. Νεότητος από τήν μικτή χορωδία της 'Εστίας, έπακολούθησε δέ σύντομη εισήγηση του Προέδρου της κ. Π. Χαλδέζου. Ο Δήμαρχος Ν. Σμύρνης κ. Χ. Μπεχλιβανίδης χαιρέτησε τήν συγκέντρωση.

Κατόπιν ο Πρόεδρος του 'Ελληνικού 'Ερυθρού Σταυρού κ. Γ. Μαρτίνος ανέπτυξε τό έργο του Ε.Ε.Σ. κατά τήν εκατονταετία, στη διάρκεια της οποίας δέν 'Ελειψε ούτε στιγμή από τού νά 'Είναι δίπλα σ' όποιον έπασχε ή ήτανε θύμα θεομηνίας σε καιρό ειρήνης, ούτε και 'Απουσίασε από τά πεδία των μαχών ή τις 'Εθνικές συμφορές που έπληξαν τήν χώρα.

Ο καθηγητής κ. 'Ορ. Λουρίδης, 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ., μίλησε μετά με θέμα τό κοινωνικο-πολιτιστικό έργο της ανθρωπιστικής αυτής 'Οργάνωσης και ιδίως τήν προσφορά της στην 'Αιμοδοσία. 'Ετόνισε ότι στην 'Εποχή μας, 'Εποχή σκληρή και 'Απάνθρωπη, που ο πόλος κόσμος δέ φαίνεται νά 'Ενδιαφέρεται 'Ειλικρινά για τόν συνάνθρωπό του, ευτυχώς υπάρχει ο 'Ερυθρός Σταυρός, 'Ετοιμος νά μεριμνήσει για όλους. Γι' αυτό και ή νέα εφαρμοσμένη και σύγχρονη κοινωνική πολιτική της σημερινής Διοικήσεως του 'Ελληνικού 'Ερυθρού Σταυρού σκοπεύει τό 'Ερδ σύμβολό του νά βρεθεί πολύ σύντομα και νά καλύψει με τή θερμή του φροντίδα και τήν πιδ 'Απομακρυσμένη καλύβα του τόπου μας.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ κ. ΛΟΥΡΙΔΗ

Ο 'Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. 'Ορέστης Λουρίδης, Μέγας 'Οφφικιάλιος του Οικ. Πατριαρχείου, 'Εταξε τιμητικής διακρίσεως επί περ-γαμηνής από τήν 'Α' 'Εστία της Νέας Σμύρνης ως 'Επίτιμο Μέλος της.

Μετά τήν εισήγηση του Προέδρου της 'Εστίας κ. Π. Χαλδέζου και όμιλία για τόν τιμώμενο του Πτεράρχου κ. Σ. Δαμασκηνού,

μίλησε ο κ. Λουρίδης και 'Εξιστόρησε τόν πολιτισμό του Βυζαντίου κατά τήν χιλιόχρονη 'Υπαρξή του και αναφέρθηκε στόν ρόλο που διεδραμάτισε κατά τήν 'Αναγέννηση και τή συνέχειά του κατά τούς νεοελληνικούς χρόνους. 'Επεράτωσε δέ τήν όμιλία του ως 'Εξής: «τό Βυζάντιο θά ζεί δι' 'Ημών τών 'Επιγόνων ως 'Ελληνική 'Ιδέα, ως Ζωοποιός Πίστις, ως προγονική 'Εθνική 'Αρετή και Μνήμη και ως 'Ακατάλυτον φωτεινόν σύμβολον των 'Ερρών παραδόσεων του Μεγάλου 'Ελληνισμού».

*

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

6.937 άσθενείς και τραυματίες 'Εξυπηρετήσε τό Σεπτέμβριο ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του 'Ελληνικού 'Ερυθρού Σταυρού, ως 'Εξής: 1) τραύματα, κατάγματα 2.836, 2) παθολογικά νοσήματα 2.928, 3) δηλητηριάσεις, εγκαύματα κλπ. 1.173.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις: δηλητηριάσεις τροφικές, φαρμακευτικές 74, νοσήματα κυκλοφορικού συστήματος 995, τροχαία ατυχήματα 469, εγκαύματα 99, μέθη 73. 21.537 χιλιόμετρα διανύσανε τ' άσθενοφόρα αυτοκίνητα του Σταθμού και μεταφέρανε σε διάφορα νοσοκομεία 1.630 άτομα.

'Εδόθησαν με τόν ασύρματο οδηγίες σε 27 ποντοπόρα πλοία γι' άρρωστα μέλη του πληρώματός τους.

*

ΑΣΙΕΠΑΙΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ο Ε.Ε.Σ.Ν. 'Επαινεϊ και συγχαίρει τούς παρακάτω μαθητές οι όποιοι, όπως μας γράφουν οι κ.κ. Διευθυνταί των παρέδωσαν στούς δικαιούχους τά χρήματα και αντικείμενα, που βρήκαν.

1) Δημ. Βρεττός, 26ου Δημ. Σχολ. Πειραιώς.

2) Άνδρέας Παππάς, Ζαχ. Τσιγκάρης, Χριστ. Σκαμάγκας, Στάθης Σαράντης, Μαρία Τζούβελη, Βασίλ. Παπατζήμα, 1ου Δημ. Σχολ. 'Ηλιουπόλεως 'Αττικής.

3) Κων/νος Μάινας, 'Αθαν. Δασκουλίδης, 'Ελ. Τσιρίδης, 1ου Δημ. Σχολ. Κομοτηνής.

Η ΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημοτικά: 18ο, 19ο Βόλου, Περιφ. 'Ελασσόνας: Καλυβίων 'Αναλήψεως, Καρυάς. Περιφ. Καλαμπάκας: 'Αμπελοχωρίου, 'Αχλαδέας, Καλογριανής, Καλομοίρας, Κορυδαλλού, Μαλακασίου, Παλαιοχωρίου, Παναγίας και Χρυσομηλέας, 1ο Καρδίσης Περιφ. Λαρίσης: Καλού Νερού, Νικαίας και 9ο Λαρίσης: 'Αθηρού Μουζακίου και 'Ανταλξίμου Τρικάλων.

ΘΡΑΚΗ

Δημοτικά: Κυπρίνου Διδ/χου, 1ο Κομοτηνής, 5ο και 9ο Ξάνθης.

ΚΡΗΤΗ

Γυμνάσια: Λύκειο 'Αρρ. 'Ιεραπέτρας, Λύκειο Θηλ. 'Ιεραπέτρας, Γυμνασ. Νεαπόλεως Λασιθίου Α' Γυμνασ. Θηλέων Ρεθύμνης και Γυμνασ. Σπηλίου Ρεθύμνης.

Δημοτικά: Περιφ. 'Ηρακλείου: 'Αγ. Μύρωνα, Πεύκου Βιάννου, Χουμερίου και 14ο 'Ηρακλείου Περιφ. 'Ιεραπέτρας: Ν. 'Ανατολής, Καλαμάκας, 2ο, 3ο 'Ιεραπέτρας, 8ο Περιβολίων Ρεθύμνης και 'Αγιάς Κυδωνίας Χανίων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γυμνάσια: Δεσκάτης Γρεβενών, Β' Λύκειο Θηλ. Θεσ/κης, Μεγ. Παναγίας Χαλκιδικής και Τοπικό Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Σιδ/στρου Σιντικής.

Δημοτικά: Περιφ. Βοτού: Περιστέρας, Περιφ. 'Εδέσσης: 'Αγ. Λουκά, Περιφ. 'Ημαθίας: Καβάσιλα 4ο Νεαπόλεως Θεσ/κης, Περιφ. Καβάλας: 'Ελευθερουπόλεως Περ. Καστοριάς: 'Αμπελοχώρων, Περιφ. Κιλκίς: 'Αγ. 'Αντωνίου και Βαφιοχωρίου Περιφ. Λαγκαδά: Κολιχίου, Περιφ. Ήιερίας: Σκοτίνης.

ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

Γυμνάσια: 'Αμοργού. Δημοτικά: 'Αγ. Παρασκευής Δέσβου, Μυκόνου, Μελάων Νάξου, Κώστου, Λευκών Πάφου, 1ο, 5ο, 6ο και 7ο Χίου.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

Σκριπερού Κερκύρας, 'Αγ. Ειρήνης και 1ο Πόρου Κεφαλληνίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Δημοτικά: 5ο Αιγίου, Λάττα 'Ηλείας, 'Ισθμίας, 'Ανω Αιγιαλού 'Ασπροκάμπου, Βάλτου Μεγάλου, Βάλτου Μικρού, Βελίνης, Βρυσουλών Νέων, Γελινιατικών, Γκούρας, Δενδροῦ, Δερβενίου, 'Ανω Διμηνίου, Κάτω Διμηνίου, Δροσπηγής, 'Ελληνικού, Ζεμενού, Θαλερού, Θροφαρίου, Καρτερίου, Καρυωτικών, Καστανιάς, Κεφαλαρίου, 1ο Κιάτου, 2ο Κιάτου, 3ο Κιάτου, 4ο Κιάτου, 5ο Κιάτου, Κλημεντίου, Κορφιώτισσας Κυλλήνης, Λαλιώτου, Λαύκας, Κάτω Λουτροῦ, Λυγιάς, Λυκοποριάς, Μάννας, Μελισσιού, Μερτικειών, Μεσσινού, Μουλκίου, Μωσιᾶς, Ξανθοχωρίου, 1ο Ξυλοκάστρου, 2ο Ξυλοκάστρου, Πανοράματος, Πασιού, Πελλήνης, Πεταλοῦς, Πιτσών, Πύργου, Ρεθίου, Ρίγης, Ροζενών, Σικυώνος, Σουλίου, Σοφιανών, Στενοῦ, Στομίου, Στυλίων, Στυμφαλίας, Συκιᾶς, 'Ανω Τρικάλων, Κάτω Τρικάλων, Φενεοῦ, Χελυδορέου, Ψαρίου, 4ο Κορίνθου, Λεωνιδίου Κυνουρίας, Νησίου Λεχαίνων, Σκορτσινίου Μεγαλοπόλεως, 3ο Κυπαρισσίας, Πύλου, 1ο Φιλιατρών, Βερναδεϊκίων, 47ο Πατρών, Καλονεροῦ καὶ 2ο Γαργαλιάνων Τριφυλίας.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Μικτὸ Λύκειο 'Αλιάρτου Λεβαδείας.
Δημοτικά: Κακαβᾶ 'Αγρινίου, 2ο 'Αμφίσσης, 'Αγ. 'Αθανασίου, Δαύλειας Λεβαδείας καὶ Γλυφάδας Φωκίδος.

*

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ

(Διὰ μέσου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.)

ΑΘΗΝΑΙ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 2 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ καὶ γραφ. ὕλη στὸ Δημ. Σχολ. Θεολόγου Θάσου.

Τὸ 5ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν (Τάξη Δ/1) 4 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ καὶ παιγνίδια στὸ Δημ. Σχολ. Πετσαλίων Βάλτου.

Τὸ 108ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 4 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ κλπ. σὲ ἀπορρ. οἰκογένεια τοῦ χωριοῦ Λιθοχώρι Εὐρυτανίας.

Τὸ 32ο Δημ. Σχολ. Περιστερίου 'Αθηνῶν δρχ. 560 γιὰ τὸ ἀστικὸ κέντρο γερόντων Περιστερίου.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 3ο Δημ. Σχολ. Κερατσινίου δρχ. 550 γιὰ τὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.

Τὸ 3ο Δημ. Σχολ. Δραπετσώνας 8 δέματα με ἱματισμὸ καὶ γραφ. ὕλη στὸ Δημ. Σχολ. Σιράκου 'Ιωάννινων.

ΑΤΤΙΚΗ

'Ιδιωτ. Σχολεῖα:

Τὸ 'Ιδιωτ. Σχολεῖο Βασιλικῆς Σταυράκη Γλυφάδας 30 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ καὶ τρόφιμα στὸ Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζαίου.

Τὸ Νηπιαγωγεῖο «Ντόνα» 'Ανω Γλυφάδας 12 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ στὰ Δημ. Σχολ. 'Ανω 'Αγ. 'Ανδρέα, Κουρτεϊκίων καὶ Μεταξᾶ Μεσολογγίου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. Καλοῦ Νεροῦ Λαρίσης δρχ. 250 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. 'Ανθοχωρίου Μετσόβου δρχ. 60 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Τὸ Δημ. Σχολ. 'Ανω Εσχάρου Θεσπρωτίας δρχ. 800 γιὰ τὴν 'Ενοπλ. Δυνάμει.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γυμνάσια:

Τὸ Γυμνάσιο Σκύδρας 'Εδέσσης δρχ. 2.000 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. Σίνδου Θεσ/νίκης δρχ. 187,50 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καστανούσης Σιντικής δρχ. 350 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καβαλίας 'Ημαθίας δρχ. 200 γιὰ τὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Γυμνάσια:

Τὸ Λύκειο Λαγκαδίων Γορτυνίας

(τάξη Α2) δρχ. 500 γιὰ τὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.

Ἡ Κα 'Ασπασία Παπαγεωργίου 5ου Δημ. Σχολ. Αιγίου δρχ. 50 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

ΚΡΗΤΗ

Γυμνάσια:

Τὸ Γυμνάσιο Σπηλίου Ρεθύμνης δρχ. 1.177 γιὰ ἀναξιοπαθόντα πρόσωπα.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ

'Ο Σουηδὸς Φιλέλληνας Κος Rudolf Narath δρχ. 1.400 γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Ἡ 'Εφημερίς «ΕΣΤΙΑ» τῶν 'Αθηνῶν δρχ. 500 εἰς μνήμην Σοφίας Πετρίζη γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Ἡ Κα Μαρία 'Απέρρη, κάτοικος 'Αθηνῶν, 1 δέμα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Σιταραλάνων Αἰτωλοακαρνανίας.

Ἡ Κα Φωτεινὴ Χατζηστρατή, κάτοικος Ρόδου, 1 δέμα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Πλουτῆς Καινουργίου 'Ηρακλείου Κρήτης καὶ 6 δέματα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Πέτρας 'Ιωαννίνων.

Ἡ Κα Κλειὼ Κωστοπούλου, κάτοικος Ρόδου, 1 δέμα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Πλουτῆς Καινουργίου 'Ηρακλείου Κρήτης.

Ἡ Κα Στέλλα Π. Στέλλα, κάτοικος χωριοῦ Μάρμαρα Πάρου, 1 δέμα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Χώμορης Ναυπακτίας.

'Ο Κος Γεώργιος Κουφός, κάτοικος Μυκόνου, 1 δέμα με ἱματισμὸ στὸ Δημ. Σχολ. Γαύρου Ναυπακτίας.

(ἀπ' εὐθείας)

ΑΘΗΝΑΙ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 6 μεγάλα δέματα με εἶδη βοήθειας σὲ ὀρεινὰ καὶ ἀκριτικὰ Σχολεῖα καὶ χρήματα σὲ ἀπορρ. οἰκογένειες.

Τὸ 5ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 4 χαρτοκιβώτια με ἱματισμὸ καὶ παιγνίδια στὸ Δημ. Σχολ. Πετσαλίων Βάλτου Αἰτωλ/νίας.

Τὸ 90ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν τρόφιμα στὸ φιλανθρωπικὸ ἴδρυμα «Ἱερὸς Χρυσόστομος» Παγκρατίου 'Αθηνῶν.

Τὸ 107ο Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 4 χαρτοκιβώτια με σχολ. εἶδη καὶ παιγνίδια στὸ Σύνδεσμο «Οἱ Φίλοι τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ».

Τὰ 6ο καὶ 11ο Δημ. Σχολ. Καλλιθέας 7 χαρτοκιβώτια με γραφ. ὕλη κλπ. σὲ ἀπορρ. μαθητὲς τῆς ὑπαίθρου, χρήματα καὶ φάρμακα σὲ ἀσθενεῖς μαθητὲς καὶ δρχ. 3.986 στὸν ἔρανο τῆς ἀγάπης.

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. 'Ηλιουπόλεως τρόφιμα σὲ συλλόγους προστασίας γερόντων 'Αγ. Νικολάου, Κοιμήσεως Θεοτόκου, 'Αγ. Μαρίας 'Ηλιουπόλεως καὶ ἀπορρ. οἰκογένειες, δρχ. 20.100 σὲ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς, δρχ. 2.150 στὸν 'Ερανο 'Αγάπης, δρχ. 2.758 στὸν 'Ερανο τοῦ Ε.Ε.Σ., δρχ. 4.637 στὸν 'Αντικαρκινικὸ 'Ερανο, ἱματισμὸ καὶ 700 δρχ. σὲ πυροπαθῆ οἰκογένεια, ἱματισμὸ σὲ ἀπορρ. μαθητὴ Λιθοχωρίου Εὐρυτανίας, ἱματισμὸ καὶ ζαχαρώδη σὲ ἀνάπηρα παιδιὰ τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. Βούλας.

Ἰδιωτ. Σχολεῖα:
Τὸ 'Ιδιωτ. Σχολεῖο 'Αννας Π. Κρουσταλλάκη Κ. Πετραλίωνν τρόφιμα στὸ «Σπίτι Γαλήνης τοῦ Χριστοῦ» 'Ιερ. Ναοῦ Κ. Πετραλίωνν.

Ἰδιωτ. Σχολεῖα:

Τὸ 'Ιδιωτ. Σχολεῖο 'Αννας Π. Κρουσταλλάκη Κ. Πετραλίωνν τρόφιμα στὸ «Σπίτι Γαλήνης τοῦ Χριστοῦ» 'Ιερ. Ναοῦ Κ. Πετραλίωνν.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Γυμνάσια:

Τὸ Β' Λύκειο Θηλέων Πειραιῶς 6 χαρτοκιβώτια με τρόφιμα σὲ ἀπορρ. ὀρεινὰ χωριά, 4 χαρτοκιβώτια με τρόφιμα στὸ οἰκοτροφεῖο καὶ ὀρφανοτροφεῖο 'Ιερ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας, δῶρα στὸ Γηροκομεῖο καὶ τὴ Σχολὴ ἀπροσάρμοστον παιδιῶν Πειραιῶς, δῶρα καὶ γυνικίσματα σὲ ἀπορρ. ἀρρώστους 'Ασκληπείου Ε.Ε.Σ. Βούλας, δῶρα καὶ χρήματα στὸ οἰκοτροφεῖο «Σκέπη Κοριτσιού» Πειραιῶς, χρήματα σὲ ἀπορρ. ἀσθενεῖς Διαγνώστικοῦ Νοσοκομείου Πειραιῶς, τρόφιμα καὶ χρήματα σὲ 30 ἀπορρ. οἰκογένειες Πειραιῶς, τρόφιμα καὶ χρήματα σὲ ἀπορρ. οἰκογένεια τυφλῶν γερόντων τῆς πόλεως γιὰ συντήρησή τῆς, σχολ. βιβλιοθήκη στὰ χωριά Οἰνῆ καὶ 'Ιεροπηγὴ Καστοριάς, Δαφνῶν Εἰσόδου καὶ 'Αμαξάδων Κομοτηνῆς.

Δημ. Σχολεῖα:
Τὸ 4ο Δημ. Σχολ. Κηφισίας δρχ. 600 σὲ ἀπορρ. μαθητὲς, δρχ. 200 στὸ «Μιχαήλειο Σπίτι Σταργῆς» Καλύμνου, δρχ. 500 στὸ Φιλόπαιχο Ταμεῖο 'Ιερ. Μητροπόλεως 'Αττικῆς καὶ δρχ. 1.300 στὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.
Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου γραφ. ὕλη καὶ παιγνίδια σὲ ἀπορρ. μαθητὲς.
Τὸ 6ο Δημ. Σχολ. Ν. Λιοσίων δῶρα σὲ ἀσθενεῖς ἀπορρ. μαθητὲς.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. Καματεροῦ Σαλαμίνος 30 κιβώτια με τρόφιμα, ἱματισμὸ, γραφ. ὕλη κλπ. καὶ δρχ. 1.900 στὸ ὀρφανοτροφεῖο Φοίνικος Σαλαμίνος, Σχολ. φαρμακεῖο καὶ δῶρα στὸ ὀρφανοτροφεῖο Θηλέων 'Αμπελακίων Σαλαμίνος καὶ δρχ. 600 σὲ ἀπορρ. τυφλὸ μαθητὴ τοῦ Οἴκου Τυφλῶν Θεσ/νίκης.

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. Ν. Φαλήρου δέματα με ἱματισμὸ καὶ σχολ. εἶδη αξίας δρχ. 60.000 στὰ Δημ. Σχολ. Πετσαλίων καὶ Μεσορραχίας Βάλτου, δρχ. 11.716 σὲ ἀρρωστὴ μαθητρία 2ου Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, δέματα με σχολ. εἶδη αξίας δρχ. 8.500 στὸ Δημ. Σχολ. Σκοπιᾶς Φυλλίδος, δρχ. 2.000 σὲ ἀπορρ. καὶ ὀρφανούς μαθητὲς, δρχ. 2.871 στὸν 'Ερανο τῆς ἀγάπης καὶ δρχ. 45.315 σὲ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς.

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. Πόρου 50 αὐγά στὸ ὀρφανοτροφεῖο «Ὁ Σωτήρ» Κεφαλληνίας, δρχ. 250 σὲ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ δρχ. 500 στὸν 'Ερανο τῆς 'Εξωτ. 'Ιεραποστολῆς.

Ἰδιωτ. Σχολεῖα:

Τὸ Λύκειο «Ἑλληνισμός» Κ. Σταυριανοῦ Πειραιῶς δρχ. 4.000 σὲ ὀρφανὰ καὶ ἀπορρ. παιδιὰ τοῦ Δημ. Σχολ. Κεφαλοβρύσου Παγωνίου, δρχ. 2.000 σὲ ἀπορρ. οἰκογένειες, δρχ. 2.000 στὸν 'Ερανο τῆς ἀγάπης, δρχ. 2.000 στὸ Φιλανθρωπικὸ 'Ἰδρυμα «Παιδικὸ Σπίτι» καὶ δρχ. 3.000 στὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.

ΑΤΤΙΚΗ

Γυμνάσια:

Τὸ Μικτὸ Λύκειο Σπάτων γλυκίσματα καὶ χρήσιμα εἶδη στὸ «Σπίτι Σταργῆς» Γλυφάδας καὶ τὸ παιδ. νοσοκομεῖο Π.Ι.Κ.Π.Α. Πεντέλης.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 4ο Δημ. Σχολ. Κηφισίας δρχ. 600 σὲ ἀπορρ. μαθητὲς, δρχ. 200 στὸ «Μιχαήλειο Σπίτι Σταργῆς» Καλύμνου, δρχ. 500 στὸ Φιλόπαιχο Ταμεῖο 'Ιερ. Μητροπόλεως 'Αττικῆς καὶ δρχ. 1.300 στὸν ἀντικαρκινικὸ ἀγῶνα.

Τὸ 1ο Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου γραφ. ὕλη καὶ παιγνίδια σὲ ἀπορρ. μαθητὲς.

Τὸ 6ο Δημ. Σχολ. Ν. Λιοσίων δῶρα σὲ ἀσθενεῖς ἀπορρ. μαθητὲς.

ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΣ

Γυμνάσια:

Τὸ Μικτὸ Λύκειο 'Αλιάρτου Λεβαδείας δέματα με σχολ. εἶδη σὲ Δημ. Σχολ. χωριοῦ Καστοριάς καὶ δῶρα στὸ ὀρφανοτροφεῖο 'Ιερ. Μητροπόλεως Λεβαδείας καὶ Γηροκομεῖο Θηβῶν.

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. Δαυλείας Βοιω-

τίας 10 δέματα με τρόφιμα καὶ σχολ. εἶδη στὸ ὀρφανοτροφεῖο Θηλέων Λεβαδείας, τρόφιμα, λάδι αξίας δρχ. 5.000 καὶ 400 δρχ. στὸ ὀρφανοτροφεῖο «Ἡ 'Αγία Ταβιθᾶ» Λεβαδείας, ἀπὸ 1 δέμα με σχολ. εἶδη στὰ Δημ. Σχολ. Βίβιανης Εὐρυτανίας καὶ Καναδᾶ 'Εβρου, τρόφιμα, ἱματισμὸ καὶ γραφ. ὕλη σὲ 25 ἀπορρ. μαθητὲς, 400 δρχ. στὸν 'Ερανο τῆς ἀγάπης καὶ 800 δρχ. στὸν 'Ερανο τῆς 'Εξωτ. 'Ιεραποστολῆς.

Τὸ Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Αθανασίου Λεβαδείας χρήματα καὶ εἶδη βοήθειας σὲ ἀπορρ. οἰκογένειες καὶ δῶρα σὲ ἀπορρ. ἀσθενεῖς μαθητὲς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Κακαβᾶ 'Αγρινίου δῶρα σὲ ἀπορρ. ἀσθενεῖς μαθητὲς.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ Δημ. Σχολ. 'Ανω Εσχάρου Φιλιατρών δρχ. 100 στὴν 'Ιερ. Μητρόπολη Παραμυθιάς γιὰ τὴν 'Εξωτ. 'Ιεραποστολή.

Τὸ Δημ. Σχολ. Γαρδικίου Θεσπρωτίας 500 αὐγά στὴν 'Ιερ. Μητρόπολη Θεσπρωτίας καὶ Στρ. Τάγμα Φιλιατρών, δέματα με εἶδη βοήθειας σὲ ἀπορρ. ἀρρώστους τοῦ χωριοῦ, δέματα με τρόφιμα καὶ γραφ. ὕλη σὲ ἀπορρ. μαθητὲς, δρχ. 200 σὲ ἀπορρ. μαθητρία Δημ. Σχολ. Τοπαλιανῶν Εὐρυτανίας, δρχ. 250 στὸν 'Ερανο 'Εξωτ. 'Ιεραποστολῆς.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Κονίτης βοήθεια σὲ διανοητικὰ καθυστερημένα άτομα.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημ. Σχολεῖα:

Τὸ 9ο Δημ. Σχολ. Λαρίσης τρόφιμα σὲ οἰκογένειες ἀπορρ. μαθητῶν.

Τὸ Δημ. Σχολ. Νικαίας Λαρίσης δέματα με εἶδη βοήθειας σὲ ἀπορρ. οἰκογένειες, 92 κιλά τρόφιμα στὸ Γηροκομεῖο Λαρίσης, 77 κιλά τρόφιμα στὸ οἰκοτροφεῖο Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Λαρίσης καὶ δρχ. 6.060 σὲ διάφορους φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς.

Τὸ 19ο Δημ. Σχολ. Βόλου δρχ. 2.000 στὸ ἴδρυμα «'Ασπρὲς Πεταλούδες» Βόλου καὶ δρχ. 4.500 σὲ ἀπορρ. οἰκογένειες.

Τὸ Δημ. Σχολ. Καλοῦ Νεροῦ Φαρσάλων δέμα με γραφ. ὕλη αξίας δρχ. 240, βιβλία καὶ εἶδη Πρώτων Βοηθειῶν στὸ Σύνδεσμο «Οἱ Φίλοι

των μαθητών του χωριού», βοήθεια σε άπορους μαθητές, παιγνίδια σε νήπια, γλυκά και γραφ. ύλη στο νηπιαγωγείο του χωριού, χρήματα στους Έράνους του Ε.Ε.Σ. και της αγάπης, στο Σύνδεσμο προστασίας άποροσάρμοστων παιδιών Λαρίσης και στην Έπιτροπή για τη διάσωση των μνημείων της Ακροπόλεως.

Το Δημ. Σχολ. Καλυβίων Άναλήψεως Έλασσόνος ένίσχυση σε άπορους μαθητές.

Το Δημ. Σχολ. Άγλαδέας Καλαμπάκας δώρα σε άπορους άσθενείς μαθητές και χρήματα στους Έράνους Ε.Ε.Σ. και Άντικαρκινικών.

Το Δημ. Σχολ. Άμπελοχωρίου Καλαμπάκας σχολ. είδη σε άπορους μαθητές, φάρμακα σε άπορους άρρώστους.

Το Δημ. Σχολ. Καλομοίρας Καλαμπάκας γραφ. ύλη σε άπορους μαθητές, φάρμακα σε άπορους άρρώστους.

Το Δημ. Σχολ. Μαλακασίου Καλαμπάκας δώρα και φάρμακα σε άπορους άσθενείς μαθητές, χρήματα στα παιδιά όρφανοτροφείου.

Το Δημ. Σχολ. Καλογριανής Καλαμπάκας δώρα σε άπορους και άσθενείς μαθητές.

Το Δημ. Σχολ. Παναγίας Καλαμπάκας χρήματα και είδη βοηθείας σε άπορους.

Το Δημ. Σχολ. Χρυσομηλέας Καλαμπάκας βοήθεια σε άπορους άσθενείς μαθητές.

Το Δημ. Σχολ. Άνθηρού Μουζαίου Καρδίτης σχολ. είδη σε άπορους μαθητές.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Το 4ο Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Θεσ/νίκης δρχ. 2.220,30, προϊόν των κουμπαράδων των 6 τάξεων του Σχολείου και δρχ. 2.000 προσηφορά των γονέων και κηδεμόνων των Έρυθροσταυριτών μαθητών για τους σκοπούς του Ε.Ε.Σ.Νεότητος.

Το Δημ. Σχολ. Άγ. Άντωνίου Κιλκίς δέμα με γραφ. ύλη και είδη ψυχολογίας στο Δημ. Σχολ. Κομητάδων Σφακίων Κρήτης, γλυκά και τσιγάρα στους στρατιώτες των συνόρων και δρχ. 500 σε άρρωστο φτωχό κοριτσάκι.

Το 1ο Δημ. Σχολ. Κοζάνης δρχ. 8.830 και πλούσια δώρα σε άπορο όρφανό μαθητή Δημ. Σχολ. Άνω Βεύης Φλωρίνης, άκρωτηριασθέντα από έκρηξη παληάς χειροβομβίδας.

ΘΡΑΚΗ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Το 9ο Δημ. Σχολ. Ξάνθης βοήθεια σε άπορους μαθητές, άρρώστους και άπορες οικογένειες, δώρα στο Νοσοκομείο, Γηροκομείο, φιλανθρωπικά ιδρύματα και Παιδ. Σταθμό της πόλεως.

Το 1ο Δημ. Σχολ. Κομοτηνής τρόφιμα και δώρα στο Γηροκομείο της πόλεως, τσιγάρα σε άκριτικά φυλάκια.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Το 5ο Δημ. Σχολ. Αιγίου γλυκά, τρόφιμα, σιγαρέττα κλπ. στο Γηροκομείο Αιγίου.

Το 47ο Δημ. Σχολ. Πατρών δρχ. 5.000 στα όρφανοτροφεία «Κυψέλη», «Κιβωτός Άγάπης» και στη «Φωλιά του Παιδιού» Πατρών.

Το Δημ. Σχολ. Ίσθμίας Κορινθίας δρχ. 2.000 στον Έρανο της Έξωτ. Ίεραποστολής, δρχ. 500 στον Έρανο της αγάπης, δρχ. 1.000 στο Όρφανοτροφείο Κορίνθου, δρχ. 1.000 στο Γηροκομείο Κορίνθου και δρχ. 1.000 σε άπορες οικογένειες του χωριού.

Το Δημ. Σχολ. Βερναρδέικων Άχαίας σχολ. είδη σε άπορους μαθητές, χρήματα σε άπορη οικογένεια, δρχ. 100 στον Έρανο Ε.Ε.Σ. και δρχ. 60 στον Άντικαρκινικό άγώνα.

Το Δημ. Σχολ. Λάττα Άμαλιάδος δέματα με είδη βοηθείας σε άπορες οικογένειες.

Το 3ο Δημ. Σχολ. Κυπαρισσίας ιματισμό, γλυκίσματα, φρούτα κλπ. αξίας δρχ. 8.000 στο Άσυλο Άνιάτων Φιλιατρών, ιματισμό αξίας δρχ. 1.600 σε άπορους μαθητές, δώρα σε άσθενείς μαθητές και δρχ. 2.000 σε άπορες οικογένειες.

Το Δημ. Σχολ. Λεωνιδίου δρχ. 953 στον Άντικαρκινικό Έρανο.

Το Δημ. Σχολ. Νησίου Λεχαινών Ήλειας δώρα και γλυκίσματα σε άπορους μαθητές, χρήματα σε άπορες οικογένειες.

Το Δημ. Σχολ. Γαργαλιάνων Τριφυλίας βιβλία και γραφ. ύλη σε άπορους μαθητές, τρόφιμα και χρήματα σε άπορες οικογένειες, δρχ. 700 στον Έρανο της αγάπης.

Το 1ο Δημ. Σχολ. Φιλιατρών Τριφυλίας ιματισμό αξίας δρχ. 3.500 σε άπορους μαθητές, δρχ. 500 σε άπορη οικογένεια.

Οι Έρυθροσταυρίτες των Δημ. Σχολείων Σικυώνος δρχ. 66.468

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το Περιοδικό του Ε.Ε.Σ. της Νεότητος αντιμετώπιζει τη δυσκολία ότι άπευθύνεται σε παιδιά (άγόρια και κορίτσια) διαφόρων ηλικιών, από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού μέχρι και το Λύκειο.

Το Περιοδικό είναι δικό σας. Θα βοηθήσετε πολύ το έργο του με το να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα μέσω του Δασκάλου ή Καθηγητού σας.

1) Υπάρχουν θέματα που θέλετε να προστεθούν στην ύλη του Περιοδικού;

2) Υπάρχει είδος θεμάτων που θέλετε ν' αφαιρεθεί από την ύλη του περιοδικού;

3) Ποιά νομίζετε ότι είναι τα πιο κατάλληλα θέματα για την εικόνα του έξωφύλλου; Ιστορικά; Επίκαιρα; Έλληνικά τοπία; Ξένα ένδιαφέροντα τοπία; Έλληνικές αρχαιότητες; Έλληνικές ένδυμασίες; Τίποτε άλλο;

Οι Διδάσκαλοι και Καθηγητές ομάδες του Ε.Ε.Σ.Ν. παρακαλούνται να μαζέψουν από τα μέλη της ομάδας τους τις απαντήσεις και να τις συζητήσουν με τα παιδιά για να βγει σωστό και πρακτικό συμπέρασμα.

Επίσης μαζί με τις απαντήσεις των μελών της ομάδας να μας στείλουν και τις δικές τους απαντήσεις στα ερωτήματα, καθώς και τις παρατηρήσεις τους. Οι πιο ένδιαφέρουσες απαντήσεις και παρατηρήσεις θα δημοσιευθούν στο περιοδικό.

για ένίσχυση άπορφορισθεισών μαθητριών του Δημ. Σχολ. Φενεού Σικυώνος.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Γ υ μ ν ά σ ι α :

Το Γυμνάσιο Άμοργού δέμα με γραφ. ύλη σε Σχολείο της υπαίθρου.

Δ η μ. Σ χ ο λ ε ι α :

Το 6ο Δημ. Σχολ. Χίου δώρα σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, ιματισμό και γραφ. ύλη σε άπορους μαθητές, χρήματα και είδη σε άπορους και άρρώστους, δώρα στους στρατιώτες των συνόρων.

(Συνεχίζονται)

ΙΩΑΝ. ΘΕΟΧΑΡΗ, Έκπαιδευτικού

ΟΙ ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΤΟΥ ΤΡΑΙΝΟΥ

Δ ι ή γ η μ α

Στά μπάσια, κοντά στ' άναμμένο τζάκι, ό ύπνος των ζωμάχων είναι άπόλαυση. Ξαποστένουν το κουφάρι και το κούτελο από το μόχθο και τη συλλοή. Τώρα θα πείς συνήθεια, αλλά στα μέτρα μας.

Το πρωί στα χωριά έρχεται πάντοτε νωρίς. Αυτή την ώρα ή γής, τα ζωντανά, οι άνθρωποι, τα πάντα είναι πρωτόγνωρα. Όλα σπιρουνίζουν το πάθος για τη ζωή και την προκοπή. Τέτοια ώρα καθημερινά ό πατέρας του Πέτρου σκαρίζει τα ζωντανά του. Η μάνα του συγυρίζει το σπιτικό, φαμίλια μεγάλη βλέπεις. Τα παιδιά, ό Κωστής, ό Δημήτρης, ό Γιάννης, ή Ρήνα, ή Μόσχω έτοιμάζονται για το σχολείο. Ο Πέτρος μόνος από τ' αδέρφια μένει σπíti απ' τον πυρετό. Ήταν ή πρώτη μέρα της άρρώστιας, κι όλο γαρινίαζε. Η μάνα του για να τον ήσυχάσει τούδωσε ένα τραινάκι, δώρο του νουνού του που γύρισε απ' το Μόναχο.

Στά παιδιά το παιγνίδι είναι ό,τι ό ήλιος στα λουλούδια. Έτσι ό Πέτρος ήσύχασε. Τώρα με σοβαρότητα μεγάλου στήνει τις σιδηροτροχιές στο πάτωμα. Μετά τοποθετεί προσεκτικά στη σειρά τα βρόνια, πάντοτε πρώτη ή μηχανή. Η μάνα του τον παρακολουθούσε με καμάρι, καθώς συγυρίζει. Σε λίγο όλα έτοιμα για ταξίδια σε άλλους τόπους με βίος, με άγνωστους ανθρώπους.

Τού κάκου όμως. Το τραίνο δεν ξεκινούσε. Τα δεκαεάχρονα χεράκια του Πέτρου δεν στάθηκαν ικανά να το κινήσουν. Ούτε το μυαλό του βρήκε την αϊτία. Η λουδάκι του βρήκε την αϊτία. Η μάνα του, ζύπνια όρεινή χρυσόχερα, ψημένη απ' τον μόχθο της δουλειάς, ξεσκόνιζε το κάδρο όπου φάνταζε, ή φράση: «Κι αυτό θα περάσει». Έκανε την αδιάφορη για να μην στερήσει τον προβληματισμό απ' τον Πέτρο. Όταν είδε κι άπόειδε, τού μιλάει με στοργή:

— Πέτρο μου, δεν ξεκινάει; — Όχι μητέρα, απαντάει πικραμένος.

— Τι να 'χει; — Δεν ξέρω. Εγώ έβαλα όλα τα βαγόνια με την σειρά, αλλά...

— Για να δώ, έλεγε ή μάνα και παίρνει στα χέρια της το βαγόνι της μηχανής. Άνοίγει, τί να ιδεί!

δεν είχε μπαταρίες! Με καλοσύνη τού λέει: «Πέτρο μου δεν έχει δύναμη για κίνηση».

— Πού είναι οι μπαταρίες μάνα, απαντά ό Πέτρος. Ψάχνουν και δυστυχώς δεν τις βρίσκουν πουθενά. Η μάνα για να ξεδώσει ό Πέτρος, τούδωσε κότσια να παίξει και την ύπόσχεση να τού αγοράσει καινούριες απ' την χώρα.

Ο Πέτρος για λίγο έπαιξε μόνος, αλλά τα κότσια θέλουν συντροφιά. Μετά στράφηκε στο γνωστό παιγνίδι των ερωτήσεων με τα άτελείωτα «γιατί». Γιατί αυτό μάνα, γιατί το άλλο, πώς έποϋτο, πώς το άλλο. Όλες μαρτυρούσαν το ξύπνιο μυαλό του και σε άνάγκαζαν να απαντάς. Απ' τα πολλά ήρθε ή άράδα των κάδρων, που πρόσθεταν περιεχόμενο με αίσθητική βαρύτητα στον τοίχο του σαλονιού.

— Ποιός είναι αυτός, μάνα; — Ο προσπάπος σου Πέτρο μου, ό παππούς του πατέρα σου.

Ήταν ένας λιπόσαρκος λεβεντόπαπας με ρυτίδες στο πρόσωπο. Θύμιζε άγιο, που σε ύποβάλλει ή παρουσία του χωρίς να ξέρεις τίποτε γι' αυτόν. Η μάνα συνέχισε:

— Μυαλωμένος κι άξιος. Πιστός στη δούλεψη των συνανθρώπων και τού τόπου μας. Όλακρηνη την ζωή του πάλεψε με την Τουρκία. Στο δεξί του πόδι, όπως έλεγε ή γιαγιά, είχε τρανή λαβωματιά. Ζούσε την φαμίλια του από τη γής και τα ζωντανά, που φρόντιζε μέρα - νύχτα. Από την έρωσύνη δεν καταδεχότανε τυχερά, ήταν άρχοντάνθρωπος.

Οι Τούρκοι, χρόνια αγιάτρευτη πληγή για τον τόπο μας, συχνά πάσχιζαν με το «έτσι θέλω» να τού άδειάσουν το κατώγι, να τού πάρουν το έγει του, αλλά κράταγε βίος και τού καλύβια. Έτσι, ποτέ δεν τού λείψε ό έπιούσιος. Όσοτόσο είχε φιλέψει λαβωμένους Τούρκους στο τζάκι του μέχρι να γιάνουν. Ακόμη και μια για Τουρκάλα μόνη κι έρημη σ' αυτό τον κόσμο, γεροκόμησε. Σάν πέθανε την έθαψε κατά τα συνήθεια μας. Αυτός ήταν, Πέτρο μου, ό παπά - Βαγγέλης με τ' όνομα.

— Παιδιά είχε, μάνα; συνέχισε τó παιδί.

— Πολλά, αλλά... στο σημείο αυτό βούρκωσαν τα μάτια της μά-

νας και, συγκινημένη, συνέχισε. Τα ξεκλήρισε ή Τουρκία με μπαμπεσιά, με σπιούνους, όχι άντρίκια. Ο μόνος που άπόμεινε για να μη χαθεί τó σόι μας ήταν ό Καπετάν - Δημητρός. Νά, αυτός, έλεγε κ' έδειξε τó έπόμενο κάδρο. Ήταν ένας λεβέντης όπλαρχηγός μαυροδέματος με περήφανο μουστάκι, ώραία γενειάδα κι αϊτήσιο βλέμμα. Τό όλο του παράστημα έδενε ταιριαστά ή μαύρη του φουστάνελλα με τó στραβό μαύρο φέσι. Σού θύμιζε τó λιοντάρι της ρωμιούσης, τόν Παύλο Μελά. Στις μέρες του άνάσανε ό τόπος μας, κι αλαφροσκοικητη περπάτησε στον τόπο μας ή λευτεριά.

Τό παιδί άκουγε άχόρταγα κι ή μάνα του με ικανοποίηση και περηφάνεια συνέχισε άκούραστη την ιστορία των ανθρώπων τού σπιτιού της.

— Κι αυτή ή οικογένεια; άκούστηκε ή φωνή τού Πέτρου μετά από λίγη σιωπή που όρίζει ή σκέψη.

— Α, ναι, είναι ή φαμίλια του.

Νά ή γιαγιά Μητράινα, τα παιδιά της ό Λευτέρης, ό Βασίλης, ό Μητσός, ό Βαγγέλης ό πατέρας σου, όταν πήγαινε στο Έλληνικό Σχολείο, ό Θανάσης κ' οι θείες σου, ή Ρήνα, ή Άγγέλω κ' ή Λένη.

— Μεγάλη οικογένεια, διέκοψε ή γεμάτη θαυμασμό λαλιά τού Πέτρου.

— Χαρά Θεού. Τα βράδυα γέμιζε τó τζάκι τού σπιτιού με χαρές κι όνειρα...

Αυτή ή γνωριμία τού ζωντάνεψε τις φριχτές, που έβλεπε κάθε μέρα χωρίς να ξέρει ποιους βλέπει. Τώρα ένιωθε πιο στέρεος, πιο δυνατός. Κατάλαβε πολλά για τη ματωμένη πορεία της φαμίλιας του. Περήφανη πορεία, με άξιοπρέπεια κι αξιάδα.

Η μάνα του σε λίγο κατέβηκε στην κουζίνα, κι αυτός, βυθισμένος στις παιδικές σκέψεις, έλεγε μέσα του: Πόσες φωτογραφίες λείπουν από τον τοίχο! Λείπουν οι συγγενείς από τó Βυζάντιο μέχρι τα χρόνια τού Ήρακλή! Άν τις είχαμε όλες θα βλέπαμε και τόν Όμηρο, τόν Άγαμέμνονα, τόν Άχιλλέα και τόν Όδυσσέα! Με τó άκουσμα τού όνόματός τους μόνο έχεις έντονη αίσθηση της άξιοπρέπειας και της δύναμης. Τώρα θα πείς, έλεγε τó λαγαρό παιδικό μυαλό, ίσως κι από τόν πυρετό, ποιός θα μάς διδάξει την άξιοπρέπεια; Σίγουρα αυτοί που την άπόκτησαν. Τους άλλους, τούς πολλούς, άστους. Μ' αυτούς δεν ξεκινάει τó τραίνο, που θέλει μπαταρίες.

ΤΟ ΤΥΦΛΟΠΟΝΤΙΚΟ

Μια φορά το Ποντίκι πήγε στη θάλασσα και τής είπε :

— Έρχομαι να σε πάρω γυναίκα. Με κνηγάζει δλος ο κόσμος και θέλω να πιαστώ από μεγάλο σσί. Μου είπαν πώς εσύ είσαι το δυνατότερο στοιχειό...

— Εγώ, Ποντίκι μου, είμαι δυνατό στοιχειό; ελπ' η Θάλασσα. Βλέπω εγώ Θεού πρόσωπο άμα πεισμόσ' ο Άνεμος; Με βάζει αυτό το θηρίο και χορεύω στο ταπί...

— Ωστε ο άνεμος είναι το δυνατότερο στοιχειό;

— Αμ' ποιός άλλος είναι; έλεπεν η Θάλασσα.

Το Ποντίκι έφυγε και πήγε στον Άνεμο.

— Άνεμε, του λέει, έμαθα πώς είσαι το δυνατότερο στοιχειό...

— Ποιός σου το έλεπε! Εγώ, παιδί μου, δυνατό στοιχειό; Σε ριζώνω τίποτε παλιόδενδρα, πνίγω κανένα καίκι κι άμα άγγίξω το Βουνό σπάζω τα μούτρα μου και γυρίζω πίσω...

Το Ποντίκι πήγε στο Βουνό.

— Βουνό, του είπε, έμαθα πώς είσαι το δυνατότερο στοιχειό.

— Εγώ δύναμη, παιδί μου; Ξέρω αν θά 'μαι όρθό σε λίγη ώρα ή θα κυλήσω στο ποτάμι;... Όρίζω ζωή εγώ απ' το Κρυφοπόντικο, που μου σκάβει το κορμί νύχτα μέρα;...

Το Ποντίκι είδε πώς το Κρυφοπόντικο ήταν αλήθεια το δυνατότερο στοιχειό κ' έπηρε και το πήρε γυναίκα.

— Αν εκάνετε τον κόπο να διαβάσετε μίαν ανατομική περιγραφή του Τυφλοπόντικου, θα έπιστεύατε τον έλληνικόν μύθον ως σοφόν νατουραλιστήν.

Μόνον σάλπιγγες δεν έδωσαν ο Θεός στον ύπόγειον αντόν σατανά για να αποτελεί πλήρη λόγον του Μηχανικού. Τρυπητήρια, αξινάρια, σφήνες, λοστούς, πριόνια, δτι τέλος κοφτερόν εργαλείον γνωρίζετε, τα έδωκεν ο Θεός στην σκοτεινήν αυτήν ζωήν, ή οποία κατά τον Έττιντζέρο, τον συγγραφέα των «Ζώων του κόσμου», άπαντάται μόνον στην Έλλάδα, στην Ογγαρία, στην Μολδαβία, στην Ρωσία, και την Μικράν Ασίαν. Από τας «Εικόνας του βίου των ζώων» των Κουρτίδου και Τσίληθρα αποσπώμεν γραμμάς άφορώσας τα πόδια του και το ρύγχος του :

Εάν εθρε κατάλληλον θέσιν διατρυντά το έδαφος διά του δέξος άκρον της κεφαλής του, το όποιον ως σφήν εισδύει έντός του έδάφους. Συγχρόνως διά των προσθίων αυτού ποδών, τα οποία διενδύονται προς τα πλάγια του σώματος και προς τα έξω, παραλαμβάνει το χώμα και ταχέως το ώθει προς τα όπισω.

Οί όπίσθιοι δέ πόδες παραλαμβάνουν το απορριφθέν χώμα και ρίπτουν αυτό όπισθεν του σώματος. Όταν το έδαφος δεν είναι πολύ συμπαγές, έντός λεπτού δύναται ο άσπάλαξ να εξαφανισθή έντός της γής. Ο άσπάλαξ όπως δύναται να εισδύει έντός της γής κέντηται κεφαλήν απολήγουσαν εις ρύγχος δξύ ως σφήν, εις δέ τούς προσθίους πόδας φέρει μικροτάτους και όξεις πτυοειδείς όνυχας. Όπως δέ παραμερίζει το χώμα και ρίπτει αυτό όπισω έχει ισχυρότατα τα πρόσθια άκρα».

Αδύνατον θα ήτο εις τον άσπάλακα να σκάπτει αν έμελλεν ή κόνις να εισέρχεται έντός των όφθαλμών και έντός των άκουστικών πόρων του. Άλλά τούτο είναι αδύνατον, διότι οί όφθαλμοί είναι μικροί ως μικροτάται υάλινοι χάνδραι. Όχι δέ μόνον κλείονται άσφαλώς διά των βλεφάρων, αλλά και αποσύρονται βαθέως έντός της κόγχης, τούτου δέ γενομένου συγκυρτοϋνται αι τρίχες του μετώπου και των παρειών υπεράνω των όφθαλμών, ούτως ώστε ούτοι μένουν έντελώς κλεισμένοι. Επίσης εξαίρετος είναι ή κατασκευή του έξωτερικού του αυτιού.

Τί είχε κατά νοϋν ο Ύψιστος όταν έπλαθε το συνεργείον αυτό, το όποιον είναι ικανόν εις μίαν ώραν να άνοίξει στοάς και υπονόμους, θαύματα εργασίας, ταχύτης, πονηρίας, καταστροφής; Οί νατουραλισταί διηρέθησαν εις υπερασπιστάς του και διώκτας του. Τί δύσκολο να κάμεις το οικονομικό μπαλάντζο ενός ζώου!

Κάποιος Ίταλός επέμενε, δι η Κίσσα προσφέρει μεγάλας ύπηρεσίας στην πατρίδα του, διότι στην κλεπτομανίαν της όφειλονται πλείστα δάση καρδιών. Το πουλί αυτό, που έφτασε να κλέβει και την κιμωλία των χωρικών καφενείων, φαίνεται δι δεν προφθάνει να θυμάται που κρύβει τα κλοπιμαία του. Χώνει λοιπόν καρύδια στα χωράφια, τα όποια φυτρώνουν, πράγμα το όποιον αν είναι αληθές εξαίρει την Κίσσαν εν Έλλάδι εις εδεργέτην των όρειών πληθυσμών, δι «άμα φυτεύεις καρυδιά και φθάσει ίσα με το μπόι σου θα πεθάνεις».

Το Τυφλοπόντικο λοιπόν κατά τούς μέν δεν είναι έχθρος της γεωργίας, αλλά πολύτιμος φίλος, διότι τρέφεται με σκουλήκια, σκαθάρια, σαλιγκάρια, βατράχια και ποντίκια. Οί άλλοι όμως επιμένουν δι είναι όργη Κυρίου για τα σπαρτά. Αφήνετε τον κήπο κατακρίνουν το βράδυ και το πρωί τον βλέπετε κατακίτρουν, πανιασμένον, κέρινον. Οί ύποστηρικταί του λέγουν δι δεν κόβει τα σπαρτά για να τα φάγει (τονναντίον μάλιστα, του έδωσαν χλόην και δεν την έπειραξε), αλλά καταστρέφει διότι σκάβει υπό τούς κήπους εις αναζήτησιν έρπετων και έντόμων.

Είτε οί μέν είτε οί δέ έχουν δικιο, μεγαλύτερον έχθρον δεν έχει ή χωρική γυναίκα. Απροσδάτεντος στον άγωνα της εναντίον του Νέρωτος αυτού, ο όποιος σ' ένα βράδυ σωριάζει νεκρόν δτι έφόντεψε κι άνέστησε επί μήνας, καταφεύγει στο Έδοχολόγιον, στα ξόρκια, στο άγίασμα του κήπου, τουτέστι στο θάψιμο ενός μπουνκαλιού νερού αγιασμένου ανάμεσα στις βραγιές!

(Από τα «Άγρια και τα ήμερα του βουνού και του λόγου», που κυκλοφορούν σε εικονογραφημένη έκδοση του βιβλιοπωλείου της «ΕΣΤΙΑΣ» Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ και ΣΙΑ)

ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

να σε περιποιηθούμε καταπώς σου άξίζει. Βλέπεις τη μικρία μας!

Και έλεπε και ή γυναίκα του με τα-ραχή:

— Πού νάν το φανταστούμε πώς θάκανες τέτοια τιμή στη φαμίλια μας, να καταδεχτείς το σπιτικό μας!

— Μην ταραξέσθε, καλοί μου! τούς άποκρίθηκε γελαστά εκείνος. Η τιμή είναι δική μου και ή χαρά μου μεγάλη, που ο τόπος μας έχει τόσο καλούς ανθρώπους που ξέρουν και να δείχνουν κατανόηση για τις δυσκολίες της ζωής. Εγώ, φίλοι μου, σκέφτηκα, να γυρίσω έτσι άλλαγμένος μερικά σπίτια, να έπισκεφτώ τις φτωχοφαμίλιες, να δω με τα μάτια μου πώς τα περνάει σήμερα ο λαός μας, να γνωρίσω τις άνάγκες του. Και είμαι περήφανος, γι' αυτόν, που και σε τούτη τη δυστυχία, δεν έχασε την πίστη του και το κουράγιο του...

Επειτα, γυρνώντας στο νοικοκύρη του είπε:

— Εσύ, ευγενική μου φίλε, νάρθεις αύριο το πρωί στο κυβερνείο, να με ζητήσεις δείχνοντας στο φρουρό αυτό το δαχτυλίδι με τη σφραγίδα μου. Θα φροντίσω να σε δώσουμε σε ταχτική δουλειά, ώστε να μπορείς να συντηρείς άνετα την οικογένειά σου και να μορφώσεις τα καλά σου τα παιδιά. Εύχομαι να έχετε πάντα την άγάπη και τη στοργή που μου δείξατε και ο Θεός θα είναι πάντα μαζί σας. Σας εύχαριστώ!

Απλώσε κι έσφιξε όλωνών το χέρι με απλότητα και ειλικρίνεια. Και φτάνοντας στα παιδιά έδωσε από το πούγγι του και τούς έδωσε από ένα νόμισμα χρυσό, λέγοντας γελαστά:

— Βλέπετε πού, αυτά εδώ, έχουνε πάνω τη μορφή μου; Να τα κρατήσετε για να με θυμάστε σαν ένα φίλο σας όπως κ' εγώ ποτέ δεν θα σας ξεχάσω. Αργότερα θα σας βοηθήσω να σπουδάσετε, να γίνετε άξιοι άνθρωποι και χρήσιμοι στην κοινωνία!

— Εύχαριστούμε, εύχαριστούμε! έπαν τα παιδιά, και γονατίζοντας άσπάστηκαν το χέρι του άρχοντά τους κατασυγκινημένα.

ΣΟΦΙΑ ΣΩΝΤΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

(Συνέχεια από τη σελ. 6)

μεθεπόμενη μέρα, έλεπε στους συναδέλφους του:

— Βρέ παιδιά, ο 5.603 μου 'δγαλε μαζί με την πρόσθεση και μιά φάνη. Ποιός μου έκανε αυτή την πλάκα; Και κάτι άλλο. Πάω να πιάσω τα κουμπιά και κολλάνε σαν να έχει χυθεί επάνω τους σιρόπι. Μυστήρια πράγματα.

Επειδή ο Ντίνος ήταν πάντα εύθυμος και τούς έκανε να γελούν, οί άλλοι συνάδελφοί του νόμισαν δι τούς έκανε καλαμπούρια. Χαμογέλασαν, και ξαναγύρισαν στη δουλειά τους.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΛΑ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΘΕΙΟ ΒΡΑΔΥ

Γαληνεμένες οί ψυχές το θείο τούτο βράδυ, όσφάινονται τ' άρώματα παραδεισένιου κήπου. Γιορτάζει ή φύση μυστικά μες στο γλαυκό σκοτάδι το μέγα θάμα του Χριστού, την Άγια Γέννησή του.

Πέπλος άχνόφεγγος τη γή γύρωθε τήνε σκέπει. Το μεγαλείο του Θεού το μελωδούν άγγέλοι. Πάνω στη φτωχική σπηλιά ένα λαμπρό άστρο στέκει, που το σωτήριο μήνυμα στά πέρατα άναγγέλλει.

ΒΑΣ. Δ. ΔΗΜΟΥΛΑΣ
Παιδαγωγός

ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

Μες στο ξεροβόρι, μες στην παγωνιά, όταν των βουνών μας οί κορφές άσπρίζουν και στ' αυτιά βούίζει ο βοριάς, παιδιά, νύφη ή μυγαδάλια.

Μες στο ξεροβόρι τ' άφύλλα κλαδιά θλίβουν τις καρδιές μας κι όμως πάντα ελπίζουν πώς κι αυτά θ' άνοίξουν τ' άνθια — τί χαρά! — σαν τη μυγαδάλια.

ΚΑΙΤΗ ΤΣΟΥΓΙΟΠΟΥΛΟΥ - ΒΕΛΛΙΟΥ
Παιδαγωγός

ΔΩΡΕΑΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΑΣ

Οί ταχυδρόμοι σε όλες τις χώρες του κόσμου μοιράζουν κάθε μέρα χιλιάδες κασέτες και δίσκους, για να γνωρίσουν το LINGUAPHONE, όσοι θέλουν να μάθουν μιá ξένη γλώσσα σε 3 μήνες, γρήγορα κι εύκολα.

Ζητήστε κι' εσείς άμέσως το δικό σας δίσκο ή κασέτα που θα λάβετε ΔΩΡΕΑΝ στο σπίτι σας, χωρίς καμιά ύποχρεώσή σας στέλνοντάς μας το κατωτέρω δελτίο.

Παρακαλώ στείλτε μου δωρεάν και χωρίς υποχρέωση μου τον δικό σας — την κασέτα σας (αποστείτε το ένα από τα δύο) και το ερωτησέλιό μου αναλυτικό τεύχος σας. Η ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΕΙΝΑΙ Η...
Επώνυμο όχη. 10 σε γραμμάτισμα για έρωδα

ΟΝΟΜΑ...
ΕΠΙΤΕΛΕΜΑ... ΤΗΛ...
ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜ... Τ.Τ...

Ινστιτούτον Linguaphone
Αθήναι (Παρεπτετήριον) 10, ΤΗΛ 617.811 9 ΟΕΣ. ΑΘΗΝΑ Τ.Σ.Α. 23.23.79
Τύρα στο Ίνστιτούτον Linguaphone Δεσφύργει ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ίνστιτούτου
Διευθυντής: Κωνσταντίνος ΑΓΓΕΛΙΝΗΣ. ΓΡΑΜΜΕΣ: Έκδοση 1981 το Πανεπιστήμιον ΙΟΓΑ Δορυφεί

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

"Όταν ο Κύριος κατέβηκε στη γη, όλο του το έργο το έκλεισε σε μία λέξη που μεγαλύτερη σε νόημα δεν υπάρχει. Τη λέξη ΑΓΑΠΗ. 'Αγάπη δίδαξε και κήρυξε ο Κύριος, αυτήν ζητά από μας και γι' αυτή θυσιάστηκε εκείνος και πλήθος αγγέλων.

'Επικράτησε στη γη ο Χριστιανισμός, διαδόθηκε η έννοια της αγάπης, αλλά οι άνθρωποι με τους πολέμους και με τις αδικίες εξακολούθησαν να ταλαιπωρούνται, να ταλαιπωρούν και να αδιαφορούν για τους άλλους.

Φθάνει έτσι αργότερα το κήρυγμα του μεγάλου ανθρωπιστή Ντυνάν για να συγκλονίσει τις καρδιές των ανθρώπων, να τους κάνει να νιώσουν βαθειά, τις μεγάλες αξίες της αγάπης, της αυταπαρνήσεως, της αυτοθυσίας, της συμπόνιας.

'Ήταν ο Ντυνάν ένας φάρος που φωτίσε τους λαούς να ξαναβρούν στο σκοτεινό πέλαγος της ζωής τη διδασκαλία του Ναζωραίου.

Οι τραυματισμένοι βρίσκουν κουράγιο. Οι πεινασμένοι ψωμί. Οι άρρωστοι περίθαλψη και θάρρος. Οι αιχμάλωτοι πατρίδα. Οι σκλαβωμένοι αίσιοδοξία.

Οι αρχές του 'Ερυθρού Σταυρού γίνονται κτήμα των ανθρώπων και πράξεις στην πορεία της ζωής των. 'Ο Κύριος εύλογεί τους δημιουργούς των καλών έργων και πλασιάζει τους καρπούς των προσπαθειών τους.

Δεν αρκεί, μετά από αυτό, εμείς να επαινούμε τους 'Ερυθροσταυρίτες, πρέπει να βοηθούμε τους σκοπούς τους, να δίνουμε όλο τον εαυτό μας στην επιτυχία του έργου του Ε.Σ., να διαλαλούμε παντού την ανάγκη αλτρουισμού, αλληλοβοήθειας, αυτοθυσίας. Τότε και η δική μας καρδιά θα κτυπά από ένθουσιασμό κι από ικανοποίηση. Τότε θα διαλέξει την καρδιά μας αν κατοικήσει ο Θεός.

"Ας προσπαθήσουμε λοιπόν.

ΕΡΥΘΡΟΣΤ. ΜΑΘ. Ε' τάξ. 110
Δημ. Σχολ. 'Αθηνών

ΜΗΠΩΣ ΞΕΡΕΤΕ :

- α) Ποιος είναι ο μεγαλύτερος σεισμός των τελευταίων χρόνων ;
- β) Ποιό το πολυτιμότερο μέταλλο ;
- γ) Πόσα πλήκτρα έχει ένα συνθεσμένο πιάνο ;
- δ) Ποιά γλώσσα όμιλείται περισσότερο στον κόσμο ;
- ε) Ποιό βιβλίο έχει τη μεγαλύτερη κυκλοφορία ;

- * Ποιός αναγνωρίζεται ως πατέρας της 'Ιατρικής ;
- * Σε ποιά χρονολογία εγεννήθη ο 'Αβραάμ ;
- * Περισσότερα αγόρια γεννιούνται ή κορίτσια ;
- * Ποιό είναι το αρχαιότερο γνωστό χωριό του Κόσμου ;
- * Τι είναι τ' αστέρια ; (όρισμός)
- * Ποιός ήταν ο γλύπτης που έφιλοτέχνησε το περίφημο άγαλμα του Προφήτη Δαβίδ ;
- * Πότε άρχισε η παλαιολιθική περίοδος και πότε έτελειωσε ;
- * Ποιά είναι η διάμετρος του ήλιου ;
- * Ποιός από τους πλανήτες χαρακτηρίζεται με δακτυλίδι ;
- * Ποιά είναι η παλαιότερη πολιτεία της 'Αμερικής ;
- * Ποιός συγγραφέας εφρονεύεται την συνήθεια των αρχαίων να συνοδεύουν τους νεκρούς μ' ένα νόμισμα στο στόμα, για πληρωμή των ναύλων για την αιωνιότητα ;

'Ερυθροσταυρ. ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ
"Άργος

'Ανέκδοτα

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Την ώρα που τραγουδά ένας περίφημος τενόρος, κάποιος από την πλατεία τόν... άκομπανιάρει «στό-βότσε». 'Ο δυστυχής πλαινός νευριάζει φυσικά και για μια στιγμή, του ξεφεύγει :

—'Ηλίθιε !

'Ο άλλος πειράζεται και γυρεύει το λόγο :

— Για μένα το λέτε αυτό κύριε ;

—'Όχι, του άπαντ'ά ο γείτονας.

Μιλώ γι' αυτόν τον ήλιθιο τον τενόρο που δεν μ' αφήνει να σ'ας ακούσω...

*

Μια μέρα, κάποιος πείραζε το φίλο του, που πίστευε στην μετεμψύχωση.

—'Έχε γούστο, καημένη μου, όταν πεθάνεις να γίνεις ζώο, του είπε.

Κι ο φίλος του χωρίς να θυμώσει :

—'Έχε γούστο κ' εσύ, όταν πεθάνεις, να γίνεις άνθρωπος !

*

—'Αγαπ'ς τ'ά ζώα Βασιλάκη ;
—'Αν σου πω ναι, θ'ά τ'ό πάρεις έπάνω σου !

ΣΑΣΑ ΙΩΑΝ. ΠΟΡΡΟΥ
ΣΤ' Δημ. 'Ελάτειας Λοκρίδος

Η ΑΦΗΡΗΜΑΔΑ ΤΟΥ Α'Ι-ΝΣΤΑ-Ι-Ν

Σε όλη του τη ζωή ο 'Αϊνστάϊν δεν έπαψε να κατέχει τ'ά σκ'ηπτρα της άφηρημάδας. 'Όταν μια μέρα συνάντησε στον δρόμο έναν φίλο του, του είπε εγκάρδια.

—'Ελα αύριο να φάμε μαζί, θ'ά είναι και ο καθηγητής Σμίθσον.
— Μ'ά εγώ είμαι ο Σμίθσον, είπε ο άλλος.

— Δέν πειράζει. 'Ελα όπωσδή-ποτε.

Ε. Ρ. ΑΝΙΣΤΗΣ

Η ΜΗΤΕΡΑ

Μητερούλα μου καλή,
είσαι τόσο στοργική.
Σ' αγαπάω, σ'ε λατρεύω
Μητερούλα μου καλή.

Τ'ά λευκά μου ρουχαλάκια
είναι πάντα καθαρά
κάθε μέρα με χτενίζεις
κάθε μέρα με φροντίζεις.
Μητερούλα στοργική.

Τ'ό φαί μας κάθε μέρα
στο τραπέζι είναι, Μητέρα,
που εμείς, όλα τ'ά παιδιά
σ'έχουμε μ'ς στην καρδιά.

ΕΛΕΝΗ ΤΣΟΤΚΑ
Δημ. τάξη ΣΤ'.

Μπραχάμι - 'Αθήναι

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία
Health in the Home

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πολυδρόσου Μαρατίου 'Αρτας
Juniors of Elem. School Polydrosso Maratio Arta

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μεγάλου Χωρίου Τήλου
Juniors of Elem. School Megalo Chorio Tilos

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ον Γυμν. 'Αρτας
Juniors of the 1st High School for boys Arta

Ε.Ε.Σ.Ν. 'Ιδιωτ. Σχολής Α. Κρουσταλλάκη
Juniors of Private School Kroustallaki

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καρύας 'Ελασσόνας
Juniors of Elem. School Karia Elassonos

Ε.Ε.Σ.Ν. 60ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης
Juniors of 60th Elem. School Thessaloniki

Ε.Ε.Σ.Ν. 5ον Δημ. Σχολ. Χίου
Juniors of 5th Elem. School Chios

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μαρατίου 'Ορεστιάδας
Juniors of Elem. School Marassion Orestias

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΕΡΑΤΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ)

Ένα μήνα αργότερα ταξίδευε το καράβι στη μεσημβρινή πλευρά της Νέας Ζηλανδίας, όπου, καθώς είναι γνωστό, υπάρχουν φάλαινες, αλλά παρουσιάζονται όχι μαζεμένες, αλλά σκόρπιες και πολύ μακριά απ' τα φαλινοθηρικά. Ωστόσο ο πλοίαρχος Μπουρκάρ ήταν αποφασισμένος να κυνηγήσει εκεί φάλαινες, γιατί ήξερε πως ήταν ιδιαίτερα αποδοτικές σ' αυτά τα μέρη. "Ήθελε όμως να συμπληρώσει τις προμήθειές του, κ' έβαλε πλώρη για το λιμάνι. Όμως φυσούσε δυνατός αέρας, που πολύ τον δυσκόλευε. Στις 17/2 τέλος το πλοίο έριξε άγκυρα πλάι σ' έν' άλλο φαλινοθηρικό. Πέντε μέρες αργότερα, μόλις είχε σαλπάρει, ο πλοίαρχος έκάλεσε τους αξιωματικούς, το γιατρό και το λωστρόμο και τους είπε: «Λογαριάζω να ψαρέψουμε εδώ γύρω ένα-ένα μίση μήνα κ' έπειτα να τραβήξουμε κατά την Καλιφόρνια, όπου πιστεύω πως θα βρούμε φάλαινες». Όλοι φυσικά επικροτήσανε την απόφασή του.

Τό δειλινό της ίδιας ημέρας φάνηκε κοντά στο καράβι ένα πελώριο κήτη. Κατεβήσανε δυο γερές βάρκες. Εκτός από τους καμακιστές ήτανε σ' αυτές ο υποπλοίαρχος κι ο λωστρόμος, κ' οι κωπηλάτες. Οι καμακιστές ρίξαν τα κοντάρια τους κ' ένα απ' αυτά τ'ό πέτυχε στο πλευρό. Πήρε άμέσως δρόμο, δυστυχώς όμως το μακρύ σκονί που ήτανε δεμένο στην άκρη του καμακιού υπερδεύτηκε άσχημα και βρεθήκανε στην ανάγκη να τ'ό κόψουνε. Φέρνανε κ' οι δυο βάρκες γύρω τη θάλασσα περιμένοντας να ξαναφανεί η πληγωμένη φάλαινα. Ο υποπλοίαρχος είπε στον επιδόξιο καμακιστή Ντουκρέ να είναι έτοιμος με την καλοακουσμένη λόγχη του να χτυπήσει, καθώς θα 'κανε κι αυτός με τη δική του λόγχη. Πραγματικά τ'ό χτυπήσανε μόλις ξεπρόβαλε σ'ε λίγο, δίχως όμως να τ'ό δαμάσουν, κι αυτή αντί για αίμα, καθώς περιμένανε, έβγαλε άσπρον άφρο από τ'α ρουθούνια της, κ' έφυγε, για να ξαναφανεί μετά μισή ώρα πολύ πιό πέρα. Την είχανε πλησιάσει. Ο Ντουκρέ πέτυχε να κόψει με τ'ό τσεκούρι ένα της φτερό και να τ'ό λαβώσει στην πλάτη. Άφου έκανε μιάν άκόμα βουτιά το κήτη, πρόβαλε τ'ό τεράστιο κεφάλι της έξω από τ'α νερά και τ'ίναξε κατακόκκινους άφρους. Ξεψυχούσε!

Ως 70 χιλιάδες κιλά ζύγιζε τ'ό πελώριο κήτη. Έκατό βαρέλια γεμίσανε με τ'ό λάδι του. Άν λογαριάσουμε πόσο άξιζαν τ'α χτένια του μονάχα, θα καταλάβαινε το κέρδος που είχε απ' αυτό ο πλοίαρχος Μπουρκάρ κ' οι συνεταίροι του.

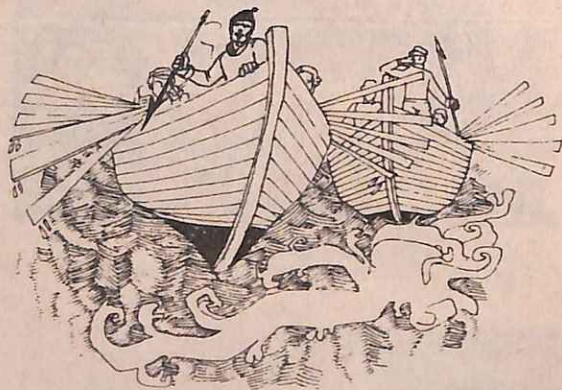
Κατά τ'ό τετράμηνο που ψάρεψε στα παράλια

της Ν. Ζηλανδίας ο «Άγιος Ένώχ» επιάσθηκαν έντεκα φάλαινες, όμως όχι πολύ μεγάλες. Μόλις 900 βαρέλια του είχανε γεμίσει με λάδι. Έπρεπε λοιπόν να συνεχιστεί η δουλειά. Ό πάντα απαισιόδοξος βαρελάς δεν έννοούσε ν' αλλάξει τ'ό θλιβερό του τροπάριο. Όταν τ'ό είπανε πως όλα πάνε πρύμα, άποκρίθηκε: «Ώς εδώ καλά. Για να ίδουμε όμως τ'ό τέλος...».

Φτάνοντας στο άνοιγμα της Βερίγγειας θάλασσας ο «Άγιος Ένώχ» τ'α βρήκε σκούρα. Μιά φοβερή θύελλα είχε ξεσπάσει ξαφνικά. Σίγουρα δ'ε θα μπορούσε να τ'α βγάλει πέρα, αν δεν ήτανε τόσο στερεό σκαρί κι αν ο πλοίαρχός του δεν ήτανε τόσο θαρραλέος κ' επιδέξιος.

Τη νύχτα της 10 προς την 11 Αυγούστου άρχισε να γαληνεύει η θάλασσα και να ταξιθεύει άνετα τ'ό πλοίο.

Τ'άσιατικά άκρογιάλια ήταν άκόμα μακριά, κάπου 750 μίλια, και ο καπετάνιος από φόβο μήπως αλλάξει ο καιρός, φρόντιζε να γίνονται με προσοχή βόλτες κόντρα στον άνεμο για ν' απο-

φύγει τ'ό ρεύμα του Κούρο Σίβο, που μπορούσε να παρασύρει τ'ό πλεούμενο μακριά από τ'α νερά του Όχοτακη, όπου κατευθύνονταν κ' έτσι ν' άργοπορήσει μιά η δυο βδομάδες. Πλησιάζε η έποχή που εκεί άρχίζει να παγώνει η θάλασσα.

Καθώς είχε περάσει πιό η θύελλα, οι φίλοι του Καμπιντουλέν, ξεχνώντας την, άρχισαν να τ'ον πειράζουν:

— Είδες τί κοντέψαμε να πάθουμε από τ'ή γρουσουζιά σου, τ'ό είπε ο ναύκληρος. Κι αν τυχόν δεν πάμε καλά ως τ'ό τέλος, τ'ό φταίξιμο θ'α ναι δικό σου.

— Και φταίω εγώ αν έσεις ήρθατε να μ'ό χαλάσετε την ήσυχία και να μ'ε πάρετε στον «Άγιον Ένώχ»;

— Καλά τ'α λες τώρα. Έμεις φταίμε. Άς ήμουν όμως κυβερνήτης και θ'α βλεπες τί θ'α 'κανα.

— Σάν τί; Για πές μου.

— Θ'α σ'ε σφιχτόδενα και θ'α σ'ε έριχνα στη θάλασσα.

— Ίσως αυτό να ήτανε καλύτερο απ' ό,τι μ'ό είναι γραφτό να πάθω...

— Μπ'α που να σ'ε πάρει και να σ'ε σηκώσει ο εξαποδώ! Δεν άστειεύσαι βλέπω.

— Ν' άστειευτώ; Μ'α δεν είναι γι' άστειά η ύποθεση. Θ'α τ'ό ιδείτε. Τ'ό ταξίδι μας δ'ε θα τελειώσει καλά.

— Μωρέ περίφημα θ'α τελειώσει, όπως άρχισε. Μόνο που θ'α βρεθούμε στην ανάγκη να σ'ε ξεφορτωθούμε μισοπέλαγα!

Ύστερα από ήρεμο άρμένισμα μιάς βδομάδας άρχισαν να φαίνονται πολλά θαλασσοπούλια; σημείο πως δεν ήτανε πολύ μακριά η στεριά! Πετούσανε πάνω από τ'ό καράβι, μερικά μάλιστα σκαλώνανε στα κατάρτια για να ξεκουραστούνε κι από κεί χαιρετούσανε τ'ους ναύτες με ζωηρές μ'ό όχι κι άρμονικές κραυγές. Τ'ό μεσημέρι της 21 Αυγούστου, εκεί που ο πλοίαρχος κ' οι άλλοι αξιωματικοί συζητούσαν, άκούστηκε να λείει ο υποπλοίαρχος:

— Για κοιτάχτε κείθε κάτω!

Στράφηκαν όλοι προς τ'ό μέρος που έδειχνε με τ'ό χέρι του κ' είδανε μιά μαυριδερή ταινία που άργοσάλευε πάνω στην επιφάνεια της θάλασσας. Ο πλοίαρχος κοίταξε προσεχτικά με τ'α κιάλια και είπε πως αυτό τ'ό πράμα θ'α 'ταν ως έξήντα όργιές, όμως δεν καταλάβαινε τί ακριβώς ήταν.

— Χμ! Λέτε να πρόκειται για τ'ό τεράστιο φίδι που λείει ο Καμπιντουλέν; Έκανε έτσι στ' άστειά ο υποπλοίαρχος.

Συμπτωματικά βρισκότανε παρέκει ο βαρελάς, κοιτούσε με μεγάλη προσοχή προς τ'ό μελανό σημείο, και σόπαινε. Ο γιατρός έφτασε σύγκαιρα από κάτω, ρώτησε τί συμβαίνει, κι ο πλοίαρχος, δίνοντάς του τ'ό τηλεσκόπιο, τ'ό είπε:

— Για ιδέστε και σεις.

Παρατήρησε με προσοχή κάμποσην ώρα ο Φιλίολ, κ' ύστερα είπε διστακτικά.

— Κάτι σάν σκόπελο βλέπω, κι άπάνω θαλασσοπούλια.

— Σ' αυτό τ'ό μέρος, όσο ξέρω, δεν υπάρχει σκόπελος, άποκρίθηκε ο Μπουρκάρ.

— Έξ άλλου, πρόσθεσε ο υποπλοίαρχος, δεν είν' άσάλευτη αυτή η ταινία. Για προσέχτε. Δ'ε νομίζετε ότι μετακινείται σιγά-σιγά;

Οι αξιωματικοί σωπαίνανε με τ'α μάτια στραμμένα προς τ'ό περίεργο σημείο. Μερικοί ναύτες παρέκει είχανε σιωπεί τ'ό βαρελά, που κοίταζε χωρίς να βγάζει λέξη.

— Έ, γέρο γκρινιάρη, έκανε ο Όλίβ, αυτό είναι που έλεγε;

— Μπορεί, μουρμούρισε ο Καμπιντουλέν αινιγματικά.

Δυόμισι ως τρία μίλια χωρίζανε τ'ό πλοίο από τ'ό μαυριδερό τέρας — αν ήτανε τέρας —, που άργοσάλευε πάνω στ' άσπρα κύματα. Φαινότανε πιό καθαρά πως ήτανε κάτι ζωντανό, φαινότανε κ' ένα πελώριο κεφάλι που είχε μιά χαίτη μακριά, όπως τ'α τεράστια καλαμάρια τ'ου νορβηγικ'ου παραμυθιού.

— Πρόκειται για έναν θαλασσινό κολοσσό, μοναδικόν ίσως, για έναν γίγαντα τ'ου Πόντου, είπε ο πλοίαρχος.

Κ' έν'ό σόπαιναν όλοι, κατάπληκτοι, πρόσθεσε: — Φυσικά, δεν υπάρχουνε γύρω φάλαινες. Γιατί κ' η πιό δυνατή θ'α 'πεφτε θύμα του. Ένα καράβι 500 τόννων, όσο κι αν ήτανε γερό, δύσκολα θ'α γλύτωνε αν τ'ό σφίγγε ένα τέτοιο τέρας.

Τότε ξεσπάσανε πολλές φωνές:

— Τ'ό φίδι είναι τ'ό φοβερό. Τ'ό φίδι!

Ο ψύχραιμος υποπλοίαρχος στράφηκε προς τ'ον κυβερνήτη και τ'ό είπε:

— Δ'ε θ'α είχατε την περιέργεια να μάθετε αν αυτό τ'ό θηρίο μπορεί να μ'α δώσει λάδι τουλάχιστον όσο μιά μεγάλη φάλαινα; Έγώ πιστεύω πως αν μπορέσουμε να τ'ό καμακώσουμε θ'α βγάλουμε περισσότερα από 300 βαρέλια λάδι.

Τ'ό θαλασσινό τέρας έρχότανε κοντά στ'ό πλοίο, σίγουρα γιατί τ'ό σπρωχνε τ'ό ρεύμα. Οι κινήσεις του μοιάζανε μ' εκείνες της σούρας, η κοντόπαχη ούρα του ύψωνότανε κάθε τόσο άργα δεξιά και άριστερα χωρίς να βγάζει νερό, όπως οι φάλαινες.

Άρχικά ο πλοίαρχος δεν είπε να σ'ον ύπαρχο, που τ'ό ζήτησε την έγκριση για να πάει με τις φαλαινίδες άντάμα με τ'ους καμακιστές να παρατηρήσει τ'ό τέρας. Άλλά δεν άργησε να έγκρίνει τ'ό διάβημα ύστερα από κάποια σκέψη κι από παρακλήσεις τ'ων Κοκεμπέρ και Έρτώ.

— Θ' άρκεστείτε σ' εξέταση μόνο. Μην άποπειραθείτε να χτυπήσετε, είπε. Υπάρχει κίνδυνος.

Ένώ κατεβάζονταν οι φαλαινίδες ο βαρελάς πήγε κοντά στον Μπουρκάρ και είπε τρέμοντας από συγκίνηση:

— Κύριε πλοίαρχε, μήπως θέλετε να...

— Ναί, θέλω να μάθω και καλά τ' είναι αλήθεια και τ' είναι νύμα.

— Θαρρείτε πως αυτό είναι φρόνιμο;

— Είναι δεν είναι, πρέπει να μάθω.

Τότε βγήκε στη μέση ο ναύκληρος.

— Τί λές; Βαστάει η καρδιά σου να π'ας και σ'α μαζί τους; ρώτησε.

Ο βαρελάς τράβηξε κατά την πλώρη δίχως να δώσει άπάντηση.

Οι δυο φαλαινίδες είχαν άρχισει να κατευθύνονται προς τ'ό τέρας. Στ'ή μιά ήταν ο Άλλότ κι ο καμακιστής Ντουκρέ, χ'ωρια από τ'ους άλλους ναύτες, και στην άλλη ο Έρτώ κι ο καμακιστής Καρντέκ.

Ο πλοίαρχος, που τ'ους είχε συστήσει να προσέχουνε πολύ, στεκότανε στ'ό κάσarlo μαζί με τ'ό γιατρό και τ'ό ναύκληρο, και παρακολουθούσε τις κινήσεις τ'ων φαλαινίδων με δυσκολοκρυμμένη άγωνία. Άλλά κ' οι άλλοι — ο βαρελάς, ο ζυλουργός, ο σιδεράς, ο μάγειρας, οι δυο καμακιστές που δεν είχαν πάει με τις φαλαινίδες κ' οι υπόλοιποι ναύτες στέκονταν άκίνητοι και παρακολουθούσαν με κοιμένη άνάσα.

Τ'ό τέρας είχε τώρα άκινήτησει, μήτε η ούρα του δ'ε σάλευε. Πλησιάζανε με ζιγ-ζακ οι φαλαινίδες, έτοιμάστηκαν τ'α σκονιά για να τ'ό σφίχτ'όσουν, τ'α καμάκια ύψώθηκαν, χωρίς να παρατηρηθεί η παραμικρή αντίσταση. Και τότε η πλώρη άποκαλύφθηκε: Δεν ήτανε παρά ένα καταπληκτικ'ων διαστάσεων θαλασσόχορτο, ένα φύκι άπέραντ'ό, που η χ'οντρή του ρίζα έμοιάζε με κεφάλι φανταστικ'ου δράκοντα!

— Να τ'ό θηρίο σου, να η περίφημη νεροφίδα σου, είπε ο ναύκληρος στ'ό βαρελά. Τί λές τώρα; Θ'α έξακολουθήσεις να πιστεύεις αυτά τ'α παραμύθια;

— Καλά, καλά. Θ'α 'ρθει ώρα να τ'α πιστέψετε και σεις, άποκρίθηκε πεισματικά κ' έφυγε μουντρωμένος.

Διασκευή Σ. Π.

Σχεδ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

(Συνεχίζεται)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 3613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 33ον — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1977 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 3

Έπιτροπή συντάξεως του Περιοδικού

ΧΑΡ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ, ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΜΙΧ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,
ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Σύμβουλος για την επιμέλεια της ύλης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις σύμφωνα με το Ν.Δ. 346/69 άρθρο 2:
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρος ντ' Ιστρία 22
Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Πανστανίου 10 - ΑΘΗΝΑΙ Τ.Τ. 458

Τιμή Φύλλου Δρχ. 5 — Έτησία συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διδά τα Σχολεία Δρχ. 40) — Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμά α) όσους καθυστερούν το χρέος τους στο περιοδικό να φροντίσουν το συντομότερο για την εξόφλησή του, β) τα έμβάσματα να γίνονται άπρόσωπα: Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής της
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών
Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών

ΟΡ. ΛΟΥΓΙΑΝΗΣ: 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Ακα-
δημαϊκός
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός
Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

Κ. ΠΑΛΑΜΑ, Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Ε. ΠΑΛΑΙΟ- ΛΟΓΟΥ - ΠΕΤΡΩΝΔΑ: Ποιήματα	1
Α.Β.: Γράμματα στους μικρούς Έρυθροσταυριτες	1
Σ. Μυριβήλη: Τα δώρα	2
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Το σκοτωμένο εκκλησάκι	3
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Προσευχή στο νέο Θεό	4
Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ: 'Ο "Αι Νικόλας"	5
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Τα Χριστούγεννα του κοιμιούττερ	6
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Χριστουγεννιάτικο	7
Π. ΝΙΡΒΑΝΑ: Το δάσος	8
Τ. ΛΑΠΠΑ: Στερνοί χαιρετισμοί	9
Κ. ΟΥΡΑΝΗ: Φώς και ειρήνη της 'Ολυμπίας	10
ΓΚΡΙΜ: Τα δώρα της γερόντισσας (Διασκευή Σ. ΠΑΝ.)	12
Σ. ΖΩΝΤΟΥ: Το μύλο της αγάπης	13
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ: 'Ο κίνδυνος εξαφανισμού των πουλιών	14
Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ - ΣΟΥΡΜΕΛΗ: Περίεργα φαινό- μενα	15
Ι. ΣΑΡΑΒΑΝΟΣ: Οι χάρτινοι μύλοι του Λιάκου	16
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: 'Η Ιστορία του Ε.Ε.Σ. εικονο- γραφημένη	18
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Έρυθροσταυρικές ειδήσεις	20
Ι. ΘΕΟΧΑΡΗ: Οι μπαταρίες του τρένου	25
Σ. ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ: Το τυρολόπικτο	26
Β. ΔΗΜΟΥΛΑ - Κ. ΤΣΟΥΓΓΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΕΛΛΙΟΣ: Παιδικά ποιήματα	27
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	28
ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.	29
Ι. ΒΕΡΝ: Τα θαλασσινά τέρατα (Διασκευή Σ.Π.)	30
Στίχοι - Μουσική στα εσώφυλλα.	

CONTENTS

Page

C. PALAMAS, TH. CONSTANTINOU, E. PALEO- LOGOU - PETRONTHA: Poems	1
A.B.: Letters to the Little Juniors	1
S. MYRIVILIS: The Gifts	2
M. STASINOPOULOS: The Ruined Small Church	3
A. KARANTONIS: Prayer to the New-Born God	4
G. PETMEZAS: Saint Nicolas	5
A. VARELLA: Computer's Christmas	6
S. PANAGIOTOPOULOS: Christmas Tale	7
P. NIRVANAS: The Forest	8
T. LAPPAS: Last Greetings	9
C. OURANIS: Light and Peace in Olympia	10
GRIMM: The Old Woman's Gifts (revised by S.PAN.)	12
S. ZONTOU: The Love's Apple	13
N. DIMITROKALLIS: The Danger of the Birds' Disappearance	14
G. GRIGORIADOU - SOURMELI: Strange Pheno- mena	15
I. SARAVANOS: Elias' Paper Mills	16
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H. R. Cross	18
EDITORIAL: Red Cross News	20
I. G. THEOHARIS: The Batteries of the Train	25
S. GRANITSAS: The Mole	26
V. DIMOULAS - K. TSOUGOPOULOS - VELLIOS: Childrens' Poems	27
READERS' COLLABORATION:	28
FROM H.R.C. JUNIORS ACTIVITIES	29
J. VERN: The Sea Monsters (Revised by S.P.) ..	30
Verses - Music Inner Covers.	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ: 'Η περίφημη «Γέννηση» του μεγάλου ΓΚΡΕΚΟ (ΔΟΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ).

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΟΝΤΕΥΟΥΝΕ!

Στίχοι, σκίτσα Α. ΒΩΤΤΗ

Χριστούγεννα κοντεύουνε! Παιχνίδια στις διτρίνες
αί τα παιδάκια χάσκονε τριγύρω σαν τις χήνες!
Αι μια διτρίνα με λαγούς, παλιάτσους, τουμπιλέκια,
αί μια σαλάτα από θεριά, τόπια, κουκλιά, τουφέκια!

Πιο πέρα νά και τὰ γλυκά!
Νά τὰ μελομακάρονα!
Πωπώ με πόση λιχουδιά
μικρούλης τὰ διπλάρωνα!...

Μιά πάπια μ' ένα έλέφαντα
πιό κεί χοροπηδάνε
και δυο καμηλοπάρδαλες
χορεύουν και γελάνε!

Μά νά και τὰ μυγδαλωτά στις ράχες δύο γάτων,
κι ακόμα λίγο παρακεί
κ' οι κουραμπιέδες οι λευκοί,
για τὰ μικρά... Σωπατά βουνά της «Χώρας των θαυμάτων»!

Χριστούγεννα κοντεύουνε! Καί τὰ καλά παιδιά,
πού έχουνε χρυσή καρδιά,
έχουν τρελή χαρά γιατί
ξέρουν πώς τούτη τή γιορτή

θάχουνε μπόλικά γλυκά και νέα παιχνιδάκια.
Μά δέν ξεχνούν και τὰ φτωχά κι ανήμπορα παιδάκια,
και γρήγορα έτοιμάζουνε δωράκια νά τους δώσουνε,
ώστε κι αυτά χαρούμενα Χριστούγεννα νά νιώσουνε!

'Η μεγαλύτερη χαρά, πού στη ζωή γνωρίζουμε,
είν' ή χαρά πού νιώθουμε όταν χαρά χαρίζουμε!

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑ